

**„VASEMMISTOLAISUUS”
LASTENTAUTINA
KOMMUNISMISSA ¹**

*Kirjoitettu
huhti- — toukokuussa 1920*

*Julkaistu
kesäkuussa 1920
erillisenä kirjasena*

*Julkaistaan
kirjan tekstin mukaan,
joka on tarkistettu vertaamalla
käsikirjoitukseen*

C

Demokratia ja työväen valtuusto

1. Mikä on valtuuston tarkoitus ja tehtävä?

Valtuuston tarkoitus on valvoa ja ohjata valtiota ja sen toimintaa. Valtuusto on valtion korkein päätöksentekijä ja valvontaelämä. Sen tehtävänä on varmistaa, että valtio toimii kansan etun mukaisesti ja että valtion varat käytetään oikein. Valtuusto on myös kansan edustajain kokous, joka edustaa kansaa ja valvoo valtiota. Valtuuston jäsenet valitaan kansan äänillä ja heidän tulee olla kansan edustajia. Valtuuston tehtävänä on myös esittää lakiehdotuksia ja valvoa niiden toteutusta. Valtuusto on valtion korkein päätöksentekijä ja valvontaelämä. Sen tehtävänä on varmistaa, että valtio toimii kansan etun mukaisesti ja että valtion varat käytetään oikein. Valtuusto on myös kansan edustajain kokous, joka edustaa kansaa ja valvoo valtiota. Valtuuston jäsenet valitaan kansan äänillä ja heidän tulee olla kansan edustajia. Valtuuston tehtävänä on myös esittää lakiehdotuksia ja valvoa niiden toteutusta.

Konkreettisesti, valtuusto on valtion korkein päätöksentekijä ja valvontaelämä. Sen tehtävänä on varmistaa, että valtio toimii kansan etun mukaisesti ja että valtion varat käytetään oikein. Valtuusto on myös kansan edustajain kokous, joka edustaa kansaa ja valvoo valtiota. Valtuuston jäsenet valitaan kansan äänillä ja heidän tulee olla kansan edustajia. Valtuuston tehtävänä on myös esittää lakiehdotuksia ja valvoa niiden toteutusta.

V. I. Leninin „Vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa" teoksen käsikirjoituksen ensimmäisen sivun alku.— Huhti.— toukokuu 1920

Pienennetty

I

MISSÄ MIELESSÄ VOIDAAN PUHUA
VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN
KANSAINVALISESTA MERKITYKSESTÄ?

Ensimmäisinä kuukausina sen jälkeen, kun proletariaatti oli vallannut valtiovallan Venäjällä (25. X.—7. XI. 1917), saattoi näyttää siltä, että takapajuisen Venäjän suuri eroavuus Länsi-Euroopan kehittyneimpiin maihin verraten saa proletariaatin vallankumouksen noissa maissa näyttämään hyvin vähän meidän vallankumouksemme kaltaiselta. Nyt meillä on jo melko runsaasti kansainvälistä kokemusta, joka osoittaa mitä selvimmin, että vallankumouksemme eräillä peruspiirteillä ei ole vain paikallinen, puhtaasti kansallinen, vain Venäjään rajoittuva, vaan kansainvälinen merkitys. En puhu tässä kansainvälisestä merkityksestä sanan laajassa mielessä: että kaikilla eikä ainoastaan eräillä vallankumouksemme peruspiirteillä ja monilla toisarvoisilla piirteillä on kansainvälinen merkitys siinä mielessä, että se vaikuttaa kaikkiin maihin. Ei, vaan sanan ahtaimmasta mielessä, s.o. tarkoittaen kansainvälisellä merkityksellä meidän tapahtumiemme kansainvälistä kantavuutta eli niiden toistumisen historiallista väistämättömyyttä kansainvälisessä mitassa, täytyy tunnustaa, että vallankumouksemme eräillä peruspiirteillä on sellainen merkitys.

Olisi tietysti peräti virheellistä liioitella tätä totuutta ja ulottaa se koskemaan muitakin kuin vallankumouksemme eräitä peruspiirteitä. Aivan samoin olisi virheellistä olla ottamatta huomioon sitä, että proletarisen vallankumouksen voitettua vaikkapa yhdessäkin kehittyneimmistä maista todennäköisesti tapahtuu jyrkkä käänne, nimittäin: Venäjä muuttuu kohta sen jälkeen mallimaasta taas jälkeenjääneeksi („neuvostollisessa” ja sosialistisessa mielessä jälkeenjääneeksi) maaksi.

Mutta historian nykyisellä ajankohdalla asianlaita on nimenomaan siten, että Venäjän esimerkki näyttää *kaikille* maille yhtä ja toista ja varsin oleellistakin niiden omasta kiertämättömästä ja läheisestä tulevaisuudesta. Eturivin työläiset kaikissa maissa ovat aikoja sitten käsittäneet sen,— ja vieläkin useammin on käynyt niin, että he eivät ole sitä niinkään käsittäneet kuin vallankumouksellisen luokan vaistolla tunteneet ja aavistaneet sen. Siitä syystä Neuvostovallalla sekä bolshevistisen teorian ja taktiikan perusteilla on kansainvälistä „merkitystä” (sanan ahtaassa merkityksessä). Sitä eivät ole käsittäneet II Internationalen „vallankumoukselliset” johtajat, sellaiset kuin Kautsky Saksassa, Otto Bauer ja Friedrich Adler Itävallassa, jotka ovatkin sen vuoksi osoittautuneet taantumuksellisiksi, pahimman opportunistin ja sosialiluopuruuden puolustajiksi. Muuten, Wienissä vuonna 1919 ilmestynyt anonyymi kirjansen „Maailmanvallankumous” („Weltrevolution”, Sozialistische Bücherei, Heft 11; Ignaz Brand*) näyttää erittäin havainnollisesti koko tuon ajatuksenjuoksun ja koko ajatuspiirin tai oikeammin koko älyttömyyden, pedanttisuuden, kataluuden sekä työväenluokan etujen kavaltamisen kaikessa pohjattomuudessaan — ja päälle päätteeksi „maailmanvallankumous”-aatteen „puolustamisella” höystettynä.

Mutta tuota kirjasta pitänee käsitellä yksityiskohtaisemmin jolloinkin toiste. Tässä yhteydessä todettakoon vielä vain eräs seikka: hyvin kauan sitten, kun Kautsky oli vielä marxilainen eikä luopio, käsitellessään kysymystä historioitsijana hän ennusti mahdollisesti tulevan sellaisen tilanteen, jolloin Venäjän proletariaatin vallankumouksellisuus on muodostuva esikuvaksi Länsi-Euroopalle. Se oli vuonna 1902, jolloin Kautsky kirjoitti vallankumoukselliseen „Iskra” lehteen artikkelin: „Slaavilaiset ja vallankumous”. Hän kirjoitti tuossa artikkelissaan seuraavaa:

„Nykyään taas” (päinvastoin kuin vuonna 1848) „voidaan ajatella, etteivät slaavilaiset ole vain astuneet vallankumouksellisten kansojen riveihin, vaan että myös vallankumouksellisen ajattelun ja vallankumouksellisen toiminnan painopiste siirtyy yhä enemmän slaavilaisten taholle. Vallankumouksellisen liikkeen painopiste on siirtymässä lännestä itään. XIX vuosisadan alkupuoliskolla se oli Ranskassa ja ajoittain Englannissa. Vuonna 1848 myös Saksa astui vallankumouksellisten kansakuntien riveihin... Uusi vuosisata alkaa tapahtumilla, jotka panevat ajattelemaan, että saamme nähdä vallankumouksellisen liikkeen

* — Sosialistinen kirjasto, 11. vihko; Ignaz Brand. *Toim.*

painopisteen siirtyvän edelleenkin, siirtyvän nimittäin Venäjälle... Venäjä, joka on saanut niin paljon vallankumouksellisia vaikutteita Länneestä, voi nyt ehkä itse muodostua vallankumouksellisen tarmon lähteeksi sille. Venäjän kiihtyvä vallankumousliike muodostuu ehkä voimakkaimmaksi tekijäksi, joka ravistaa pois sen raukkamaisen poroporrallisuuden ja laskelmoivan politiikomisen hengen, mikä on alkanut levitä riveihimme, ja se kiihdyttää uudelleen kirkkaaksi paloksi taisteluhulun ja intomielisen uskollisuuden suurille ihanteillemme. Venäjä on jo aikoja sitten lakannut olemasta Länsi-Euroopalle pelkkä taantumuksen ja itsevaltiuden tukipylväs. Nykyään asianlaita on pikemminkin suorastaan päinvastoin. Länsi-Eurooppa muodostuu Venäjän taantumuksen ja itsevaltiuden tueksi... Venäjän vallankumoukselliset olisivat ehkä jo aikoja sitten tehneet selvää tsaarista, ellei heidän olisi pitänyt taistella samanaikaisesti myös hänen liittolaistaan — Euroopan pääomaa vastaan. Toivokaamme, että tällä kertaa heidän onnistuu tehdä selvää kummas-takin vihollisestaan ja että uusi „pyhä allianssi” romahtaa nopeammin kuin edeltäjänsä. Mutta päättyköönpä nykyinen taistelu Venäjällä kuinka tahansa, niin marttyyrit, joita se valitettavasti synnyttää enemmän kuin riittävästi, eivät uhraa vertaan ja onneaan suotta. Ne hedelmöittävät yhteiskunnallisen kumouksen oraita koko sivistyneessä maailmassa, raivoittavat ja jouduttavat niiden kasvua. Vuonna 1848 slaavilaiset olivat se paukkuva pakkanen, joka palellutti kansojen kevään kukkaset. Kenties heidän on nyt määrä olla sinä myrskynä, joka särkee taantumuksen jään ja tuo uuden, onnellisen kevään kansoille”. (Karl Kautsky, „Slaavilaiset ja vallankumous”, artikkeli, joka julkaistiin venäläisessä sosialidemokraattisessa vallankumouksellisessa „Iskra” lehdessä v. 1902, № 18, maaliskuun 10 pnä 1902.)

Miten hyvin Karl Kautsky kirjoittikaan 18 vuotta sitten!

II

ERÄS BOLSHÉVIKKIEN MENESTYKSEN PERUSEDELITYS

Nykyään varmaankin jo melkein jokainen näkee, että bolshevikit eivät olisi pysyneet vallassa edes 2½ kuukautta, saatikka 2½ vuotta, ellei puolueemme olisi ollut mitä ankarimman, todella rautaisen kurin alainen, ellei puolue olisi saanut mitä täydellisintä ja uhrautuvaisinta kannatusta työväenluokan suurten joukkojen, t.s. kaiken sen taholta, mikä työväenluokassa on ajattelevaa, rehellistä, uhrautuvaa, vaikutusvaltaista, kykenevää johtamaan takapajuisia kerroksia taikka saamaan ne mukaansa.

Proletariaatin diktatuuri on uuden luokan kaikkein uhrautuvaisinta ja armottominta sotaa *mahtavampaa* vihollista vastaan, porvaristoa vastaan, jonka suistaminen vallasta (vaikkapa yhdessäkin maassa) on *kymmenkertaistanut*

sen vastarinnan ja jonka mahti ei ole ainoastaan kansainvälisen pääoman voimassa, porvariston kansainvälisten siteiden voimassa ja lujudessa, vaan myös *tottumuksen voimassa, pientuotannon voimassa*. Pientuotantoa on valittavasti säilynyt maailmassa vielä paljon, hyvin paljon, ja pientuotanto *synnyttää* kapitalismia ja porvaristoa alituisesti, joka päivä, joka tunti, luonnonvoimaisesti ja joukkomitassa. Kaikkien näiden syiden vuoksi proletariaatin diktatuuri on välttämätön, eikä porvaristoa voida voittaa ilman pitkälistä, sitkeää ja raivokasta sotaa elämästä ja kuolemasta, sotaa, joka vaatii kestävyyttä, kurinalaisuutta, lujuuutta, järkähtämättömyyttä ja yhteistahtoa.

Toistan, että proletariaatin voitokkaan diktatuurin kokemus Venäjällä on osoittanut havainnollisesti niille, jotka eivät kykene ajattelemaan tai eivät ole tulleet miettineeksi tätä kysymystä, että proletariaatin ehdoton keskitys ja mitä ankarin kuri ovat porvariston voittamisen perusehtoja.

Usein rajoitutaan tähän. Mutta ei ajatella läheskään riittävästi, mitä se merkitsee? missä oloissa se on mahdollista? Eiköhän samalla, kun kohotetaan tervehdyshuutoja Neuvostovallalle ja bolshevikeille, pitäisi *useammin eritellä mitä vakavimmin* niitä syitä, *miksi* bolshevikit pystyivät luomaan vallankumoukselliselle proletariaatille välttämättömän kurin?

Poliittisena ajatussuuntana ja poliittisena puolueena bolshevismi on ollut olemassa vuodesta 1903. Ainoastaan bolshevismien historia *koko* sen olemassaolon ajalta voi antaa tyydyttävän selityksen siihen, miten bolshevismi on kyennyt luomaan ja ylläpitämään mitä vaikeimmissa oloissa proletariaatin voitolle välttämättömän rautaisen kurin.

Ja ennen kaikkea herää kysymys: mikä pitää yllä proletariaatin vallankumouksellisen puolueen kuria? mikä on sen kriteerio? mikä lujittaa sitä? Ensiksikin proletariaatin etujoukon tietoisuus ja sen uskollisuus vallankumoukselle, sen kestävyys, uhrautuvaisuus ja sankaruus. Toiseksi se, että se pystyy ottamaan yhteyden, lähestymään ja vieläpä tietyssä suhteessa sulautumaankin työtätekevien mitä laajimpiin joukkoihin, ensi kädessä proletaarisiin, *mutta myös ei-proletaarisiin* työtätekeviin joukkoihin. Kolmanneksi se, että tämän etujoukon poliittinen johtotyö on oikeaa, että sen poliittinen strategia ja taktiikka on oikeaa, edellyttäen mitä laajimpien joukkojen *kokemusperäistä* vakuuttumista niiden

oikeellisuudesta. Ilman näitä ehtoja ei voida aikaansaada kuria vallankumouksellisessa puolueessa, joka pystyisi todella olemaan edistyksellisen luokan puolue, sen luokan puolue, jonka on kukistettava porvaristo ja uudistettava koko yhteiskunta. Ilman näitä ehtoja kurin luomisyritykset raukeavat ehdottomasti tyhjiin, muuttuvat fraasiksi, irvailuksi. Mutta toisaalta nämä ehdot eivät voi muodostua kerralla. Ne luodaan vain pitkällisellä työllä, raskasta kokemustietä; niiden muodostumista helpottaa oikea vallankumouksellinen teoria, joka myöskään ei ole dogmi, vaan muodostuu lopullisesti vasta sitten, kun se kytkeytyy läheisesti todellisen joukkoliikkeen ja todellisen vallankumousliikkeen käytäntöön.

Kun bolshevismi on kyennyt vuosina 1917—1920, tavattoman vaikeissa oloissa, aikaansaamaan mitä ankarimman keskityksen ja rautaisen kurin ja noudattamaan niitä menestyksellisesti, niin se on johtunut yksinkertaisesti eräistä Venäjän historiallisista erikoisuuksista.

Toisaalta bolshevismi syntyi vuonna 1903 kaikkein vankimmalla teoreettisella perustalla, marxilaisuuden perustalla. Tämän — ja vain tämän — vallankumouksellisen teorian on todistanut oikeaksi paitsi koko XIX vuosisadan yleismaailmallinen kokemus myös eritoten vallankumouksellisen ajattelun harhailun ja horjunnan, virheiden ja pettymysten antamat kokemukset Venäjällä. Miltei puolen vuosisadan ajan, suunnilleen viime vuosisadan 40-luvulta aina 90-luvulle saakka, edistyksellinen ajattelu etsi ahneesti Venäjällä, ennen näkemättömän julman ja taantumuksellisen tsaarivallan sortamana, oikeaa vallankumouksellista teoriaa seuraten hämmästyttävän hartaasti ja tarkasti jokaista Euroopan ja Amerikan „viimeisintä sanaa” tällä alalla. Venäjä omaksui marxilaisuuden, ainoan oikean vallankumouksellisen teorian, todella *kärsimysten kautta* puolen vuosisadan kuluessa, joka oli ennen kuulumattoman raskaiden tuskien ja uhrausten, ennen näkemättömän vallankumouksellisen sankaruuden, uskomattoman suuren tarmon ja alttiin etsiskelyn, opetuksen, käytännöllisen kokeilun, pettymysten, tarkistuksen sekä Euroopan kokemuksen vertailun aikaa. Tsarismien aiheuttaman maanpakolaisuuden tuloksena vallankumouksellisella Venäjällä oli XIX vuosisadan jälkipuoliskolla niin laajat kansainväliset yhteydet ja niin mainio selvyys maailman vallankumousliikkeen

toimintamuodoista ja teorioista, ettei sellaista ollut yhdelläkään muulla maalla.

Toisaalta tällä graniitinlujalla teoreettisella perustalla syntynyt bolshevismi kävi läpi viisitoistavuotisen käytännöllisen työn kauden (1903—1917), jolla ei kokemuksen runsaudessa ole vertaistaan maailmassa. Yhdessäkään maassa ei koettu näiden 15 vuoden aikana läheskään niin paljon vallankumouksellisen kokemuksen mielessä, liikkeen — legaalisen ja illegaalisen, rauhallisen ja myrskysisän, maanalaisen ja julkisen, kerhotoiminnan ja joukko liikkeen, parlamentaarisen ja terroristisen liikkeen — eri muotojen nopean vaihtelun ja moninaisuuden mielessä. Yhdessäkään maassa näin pieneen ajanjaksoon ei ole keskittynyt tällaista nykyajan yhteiskunnan *kaikkien* luokkien taistelun muotojen, vivahteiden ja menetelmien paljoutta, ja sitä paitsi sellaisen taistelun, joka maan takapajuisuuden ja raskaan tsaristisen sortokomennon vuoksi kypsyi erittäin nopeasti, omaksui erittäin ahneesti ja menestyksellisesti Amerikan ja Euroopan poliittisen kokemuksen „viimeisen sanan” tällä alalla.

III

BOLSHEVISMIN HISTORIAN PÄÄVAIHEET

Vallankumouksen valmistelun vuodet (1903—1905). Suuren myrskyn lähestyminen tuntuu kaikkialla. Kaikki luokat ovat käymistilassa ja varustautuvat. Ulkomailla emigranttilehdistö asettaa teoreettisesti *kaikki* vallankumouksen pääkysymykset. Kolmen tärkeimmän luokan edustajat, kolmen poliittisen päävirtauksen: liberaalisen porvariston, pikkuporvarillisten kansanjoukkojen (verhottuna „sosialidemokraattisen” ja „sosialivallankumouksellisen” suuntauksen kylteillä) sekä vallankumouksellisen proletariaatin edustajat ennakoivat ja valmistelevat lähestyvää luokkien avointa taistelua käymällä mitä kiivainta taistelua ohjelmallisista ja taktillisista näkökannoista. Silloisesta lehdistöstä voidaan (ja pitääkin) huomata itumuodossaan *kaikki* ne kysymykset, joista joukot kävivät aseellista taistelua vuosina 1905—1907 ja 1917—1920. Ja näiden kolmen pääsuunnan välillä on tietysti vaikka kuinka paljon väli-, siirtymämuotoja, epämääräisiä muodostelmia. Oikeammin: lehdistön,

puolueiden, ryhmäkuntien ja ryhmien taistelussa kristalloituvat ne aatteellis-poliittiset suunnat, jotka ovat todella luokkasuuntia; luokat takovat itselleen tarvittavia aatteellis-poliittisia aseita lähestyviä suurtaisteluja varten.

Vallankumousvuodet (1905—1907). Kaikki luokat esiintyvät avoimesti. Kaikki ohjelmalliset ja taktilliset kannat tarkistetaan joukkojen toiminnalla. Lakkotaistelu on ennen näkemättömän laajaa ja kärkevää. Taloudelliset lakot kasvavat poliittisiksi ja poliittiset lakot kapinaksi. Käytännössä tarkistetaan johtavan proletariaatin sekä johdettavan, häilyvän ja horjuvan talonpoikaiston väliset suhteet. Taistelun kehittyessä luonnonvoimaisesti syntyy neuvostojärjestömuoto. Silloiset kiistat Neuvostojen merkityksestä ennakoivat jo vuosien 1917—1920 suurtaistelua. Parlamentaaristen ja ei-parlamentaaristen taistelumuotojen, parlamentarismin boikottitaktiikan ja parlamenttiin osallistumistaktiikan, legaalisten ja illegaalisten taistelumuotojen vaihtelu samoin kuin niiden keskinäissuhteet ja yhteydet — kaikki se on hämmästyttävän runsassisältöistä. Tämän kauden jokainen kuukausi opetti poliittisen tiedon alkeita — niin joukoille kuin johtajille, niin luokille kuin puolueillekin — yhtä paljon kuin kokonainen vuosi „rauhallisen” „perustuslaillisen” kehityksen kaudella. Ilman vuoden 1905 „kenraaliharjoitusta” ei Lokakuun vallankumouksen voitto vuonna 1917 olisi ollut mahdollinen.

Taantumusvuodet (1907—1910). Tsarismi on voittanut. Kaikki vallankumoukselliset ja oppositiopuolueet on lyöty. Masennusta, ryhdittömyyttä, hajaannusta, hoipertelua, luopuruutta ja pornografiaa politiikan asemesta. Viehättyminen filosofiseen idealismiin voimistuu; mystillisuus vastavallankumouksellisten mielialojen ilmenemismuotona. Mutta samalla juuri suuri tappio koituu vallankumouksellisille puolueille ja vallankumoukselliselle luokalle todelliseksi ja mitä hyödyllisimmäksi opetuksiksi, se opettaa niille historiallista dialektiikkaa, opettaa ne ymmärtämään poliittista taistelua, opettaa niille poliittisen taistelun käymisen taitoa. Hädässä ystävä tunnetaan. Lyödyt armeijat oppivat hyvin.

Voittaneen tsarismin on pakko hävittää pikaisessa järjestyksessä esiporvarillisen, patriarkaalisen elämänmuodon jätteitä Venäjällä. Venäjän porvarillinen kehitys edistyy erittäin nopeasti. Sellaiset luulot, että voidaan olla luokkien ulkopuolella, luokkien yläpuolella, että voidaan välttää

kapitalismi, pettävät. Luokkataistelu saa aivan uusia muotoja ja ilmenee sitä selvemmin.

Vallankumouksellisten puolueiden on opittava lisää. Ne ovat oppineet hyökkäämään. Nyt täytyy ymmärtää, että tämän tiedon lisäksi on opittava tietämään, miten on oikeampaa perääntyä. Täytyy ymmärtää — ja vallankumouksellinen luokka oppii ymmärtämään sen katkerasta kokemuksestaan —, ettei voida voittaa, ellei ole opittu oikein hyökkäämään ja oikein perääntymään. Kaikista lyödyiksi tulleista oppositio- ja vallankumouspuolueista bolshevikit perääntyivät parhaassa järjestyksessä, heidän „armeijansa” kärsi vähiten menetyksiä ja he säilyttivät ydinjoukostaan enemmän kuin muut, heidän keskuudessaan hajaannus (sen syvyyden ja auttamattomuuden kannalta) ja demoralisaatio oli vähäisintä, ja he olivat kykenevämpiä ryhtymään jälleen toimimaan laajemmassa mitassa, oikeammin ja tarmokkaammin kuin muut. Ja bolshevikit pystyivät siihen vain siksi, että he paljastivat säälimättä ja karkottivat joukostaan ne, jotka olivat vallankumouksellisia vain sanoissa eivätkä halunneet ymmärtää, että oli peräännyttävä, että oli osattava perääntyä, että oli ehdottomasti opittava toimimaan legaalisesti mitä taantumuksellisimmassa parlamenteissa, mitä taantumuksellisimmassa ammatti-, osuustoiminta-, vakuutus- ja muissa sellaisissa järjestöissä.

Nousun vuodet (1910—1914). Nousu oli ensin tavattoman hidasta, mutta sitten, vuoden 1912 Lenan tapahtumain jälkeen, jonkin verran nopeampaa. Ennen kuulumatonta vaikeuksia voittaen bolshevikit syrjäyttivät menshevikit, joiden merkityksen porvariston asiamiehinä työväenliikkeessä koko porvaristo ymmärsi varsin hyvin vuoden 1905 jälkeen ja joita koko porvaristo sen vuoksi tuki tuhansin tavoin taistelussa bolshevikkeja vastaan. Bolshevikit eivät olisi koskaan onnistuneet siinä, elleivät he olisi noudattaneet oikeaa taktiikkaa — harjoittaneet illegaalista toimintaa ja samalla käyttäneet ehdottomasti hyväkseen „legaalisia mahdollisuuksia”. Mitä taantumuksellisimmassa Duumassa bolshevikit saivat puolelleen koko työväenkuurian.

Ensimmäinen imperialistinen maailmansota (1914—1917). Julkinen parlamenttitoiminta, vaikka „parlamentti” onkin äärimmäisen taantumuksellinen, on mitä suurimmaksi hyödyksi vallankumouksellisen proletariaatin puolueelle, bolshevikeille. Duuman bolshevikkiedustajat joutuvat Sipe-

riaan. Emigranttilehdistössämme kuvastuvat täysin sosiali-imperialismin, sosialishovinismin, sosialipatriotismin, epä-johdonmukaisen ja johdonmukaisen internationalismin ja pasifismin kaikki vivahteet sekä pasifististen harhaluulojen vallankumouksellinen kieltäminen. Kun sota oli riistänyt ylistetyn „legaalisien” toimintavapauden *kaikissa* kehittyneissä maissa, II Internationalen oppineet pöyhöt ja vanhat ämmät, jotka nyripistivät nenäänsä halveksivasti ja ylimielisesti Venäjän sosialismin „ryhmäkuntien” paljoudelle ja niiden välisen taistelun kiivaudelle, eivät kyyenneet järjestämään lähimainkaan niin vapaata (illegaalista) mielipiteiden vaihtoa eivätkä niin vapaata (illegaalista) oikeiden katsantokantojen muokkaamista kuin venäläiset vallankumoukselliset järjestivät Sveitsissä ja useissa muissa maissa. Juuri siksi sekä suoranaiset sosialipatriootit että „kautskylaiset” ovat kaikissa maissa osoittautuneet pahimmiksi proletariaatin pettureiksi. Ja kun bolshevismi kykeni voittamaan vuosina 1917—1920, tämän voiton tärkeimpiä syitä oli se, että bolshevismi oli jo vuoden 1914 lopulta saakka paljastanut armotta sosialishovinismin ja „kautskylaisuuden” (jota Ranskassa vastaa longuetlaisuus², Englannissa Riippumattoman työväenpuolueen³ ja fabianilaisten⁴ johtajain ja Italiassa Turatin katsomukset j.n.e.) inhotavuuden, konnamaisuuden ja halpamaisuuden, ja joukot tulivat sitten omasta kokemuksestaan yhä enemmän vakuutuneiksi bolshevikkien katsantokantojen oikeellisuudesta.

Venäjän toinen vallankumous (vuoden 1917 helmikuusta lokakuuhun). Tsarismien tavaton vanhentuneisuus ja vanhanaikaisuus oli luonut (mitä piinallisimman sodan iskujen ja räsitusten avulla) tavattoman suuren hävittävän voiman, joka suuntautui sitä vastaan. Venäjä muuttui muutamassa päivässä demokraattiseksi porvarilliseksi tasavallaksi, joka oli — sodan oloissa — vapaampi kuin mikään muu maa. Oppositio- ja vallankumouspuolueiden johtajat alkoivat muodostaa hallitusta aivan kuin kaikkein „tiukimman parlamentarismien” mukaisissa tasavalloissa, ja parlamentin, vaikkapa taantumuksellisimmankin parlamentin, oppositiopuolueen johtajan nimi *auttoi* tätä johtajaa suorittamaan sittemmin johtajanosan vallankumouksessa.

Menshevikit ja „sosialistivallankumoukselliset” omaksuivat mainiosti muutamassa viikossa kaikki II Internationalen eurooppalaisten sankarien, ministerisocialistien ja muiden

opportunistihylkiöiden kaikki menettely- ja käytöstavat, todisteluperusteet ja sofismit. Kaikki mitä saamme nyt lukea Scheidemanneista ja Noskesta, Kautskysta ja Hilferdingistä, Renneristä ja Austerlitzista, Otto Bauerista ja Fritz Adlerista, Turatista ja Longuet'sta, Englannin fabianilaisista ja Riippumattoman työväenpuolueen johtajista, kaikki se tuntuu meistä olevan (ja todella onkin) vanhan ja tutun nuotin ikävää toistamista ja kertaamista. Kaiken sen olemme jo nähneet menshevikeillä. Historia on tehnyt kepposen ja pannut takapajuisen maan opportunistit ehättämään monien kehittyneiden maiden opportunistien edelle.

Kun kaikki II Internationalen sankarit kärsivät vararikon ja nolasivat itsensä Neuvostojen ja Neuvostovallan merkitystä ja osuutta koskevassa kysymyksessä, kun tässä kysymyksessä erikoisen „räikeästi” nolasivat itsensä ja sekaantuivat II Internationalesta vastikään eronneiden kolmen sangen tärkeän puolueen (nimittäin Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen⁵, Ranskan longuetlaisten puolueen ja Englannin riippumattoman työväenpuolueen) johtajat, kun he kaikki osoittautuivat pikkuporvarillisen demokratian ennakkoluulojen orjiksi (täysin vuoden 1848 pikkuporvarien hengessä, jotka sanoivat olevansa „sosialidemokraatteja”), niin menshevikkien esimerkki oli *jo* näytännyt meille *kaiken sen*. Historia teki sellaisen kepposen, että Venäjällä syntyivät vuonna 1905 Neuvostot, että helmi- — lokakuussa 1917 niitä väärensivät menshevikit, jotka kärsivät täydellisen vararikon, kun eivät ymmärtäneet niiden osuutta ja merkitystä, ja että nyt on *koko maailmassa* syntynyt Neuvostovalta-aate, joka leviää tavattoman nopeasti kaikkien maiden proletariaatin keskuuteen, samalla kun II Internationalen vanhat sankarit kärsivät niin kuin meidän menshevikkimmekin *kaikki*lla vararikon, kun he eivät ymmärrä Neuvostojen osuutta ja merkitystä. Kokemus on osoittanut, että proletaarisen vallankumouksen eräissä varsin oleellisissa kysymyksissä *kaikki* maat joutuvat kiertämättä käymään läpi sen, minkä Venäjä on käynyt.

Bolshevikit aloittivat sangen varovasti voittoisan taistelunsa parlamentaarista (itse asiassa) porvarillista tasavaltaa ja menshevikkejä vastaan, eikä sen valmistelu käynyt niinkään yksinkertaisesti, vaikka Euroopassa ja Amerikassa nyt usein tavataankin sellaisia käsityksiä. Tuon kauden alussa *emme* kehottaneet kukistamaan hallitusta, vaan

selitimme, että sen kukistaminen on mahdotonta, *ellei* ensin saada aikaan muutoksia Neuvostojen kokoonpanossa ja mielialoissa. Emme julistaneet porvarillista parlamenttia, perustavaa kokousta, boikottiin, vaan sanoimme, sanoimme virallisesti puolueen nimessä puolueemme huhtikuun konferenssista (1917) lähtien, että porvarillinen tasavalta perustavine kokouksineen on parempi kuin samanlainen tasavalta ilman perustavaa kokousta, mutta että „työläisten ja talonpoikain” tasavalta, Neuvostotasavalta, on parempi kuin mikään porvarillis-demokraattinen, parlamentaarinen tasavalta. Ilman tällaista varovaista, perusteellista, harkittua ja pitkälistä valmistelua emme olisi kyenneet saavuttamaan voittoa lokakuussa 1917 emmekä säilyttämään sitä.

IV

MITÄ TYÖVÄENLIIKKEEN SISÄISIÄ VIHOLLISIA VASTAAN TAISTELLEN BOLSHEVISMI KASVOI, LUJITTUI JA KARAISTUI?

Ensiksikin ja pääasiallisesti taistellen opportunistia vastaan, joka vuonna 1914 kasvoi lopullisesti sosialishovinismiksi ja siirtyi lopullisesti porvariston puolelle proletariaattia vastaan. Se oli luonnollisesti bolshevismiin päävihollinen työväenliikkeen sisällä. Tuo vihollinen on edelleenkin päävihollinen kansainvälisessä mitassa. Tuohon viholliseen bolshevismi on kiinnittänyt ja kiinnittää eniten huomiota. Bolshevikkien toiminnan tämä puoli tunnetaan nykyään jo melko hyvin ulkomaillakin.

Mutta toista on sanottava bolshevismiin toisesta työväenliikkeen sisäisestä vihollisesta. Ulkomailla ei vielä tiedetä riittävän hyvin sitä, että bolshevismi kasvoi, muodostui ja karaistui monivuotisessa taistelussa *pikkuporvarillista vallankumouksellisuutta* vastaan, joka vivahtaa anarkismiin tai lainaa siitä jotakin ja joka kaikissa oleellisissa seikoissa poikkeaa proletariaatin johdonmukaisen luokkataistelun ehdoista ja vaatimuksista. Teoreettisesti marxilaisille on täysin selvää ja kaikkien Euroopan vallankumousten ja vallankumousliikkeiden kokemus on vahvistanut täysin paikkansapitäväksi sen, että pienomistaja, pienyrittäjä (monissa Euroopan maissa hyvin laajalti ja joukoittaisesti esiintyvä sosiaalinen tyyppi), jota kapitalismin vallitessa

alati sorretaan ja joka sangen usein saa tuntea elintasonsa huononevan tavattoman jyrkästi ja nopeasti ja joutuu häviöön, muuttuu helposti äärimmäisen vallankumoukselliseksi, mutta siltä puuttuu lujuttua, järjestyneisyyttä, kurinalaisuutta ja sitkeyttä. Kapitalismin kauhuista „raivostunut” pikkuporvari on kuten anarkismikin kaikille kapitalistisille maille ominainen sosiaalinen ilmiö. On yleisesti tunnettua, että tällainen vallankumouksellisuus on epävaakaata, martoa ja että sille on ominaista nopea muuttuminen nöyryydeksi, välinpitämättömyydeksi ja haihatteluksi, jopa „hurjaksi” innostumiseksi johonkin porvarilliseen „muoti”-suuntaan. Mutta näiden totuuksien teoreettinen, abstraktinen tunnustaminen ei silti lainkaan pelasta vallankumouksellisia puolueita vanhoilta virheiltä, jotka esiintyvät aina odottamattomasta syystä, hieman uudessa muodossa, oudossa asussa tai ympäristössä sekä epätavallisissa — enemmän tai vähemmän epätavallisissa — olosuhteissa.

Anarkismi on usein esiintynyt tavallaan rangaistuksena työväenliikkeen opportunistisista synneistä. Molemmat rujoudet ovat täydentäneet toinen toistaan. Ja kun Venäjällä, vaikka pikkuporvarillista väestöainesta tässä maassa onkin suhteellisesti enemmän kuin muissa Euroopan maissa, anarkismilla oli kummankin vallankumouksen (1905 ja 1917) sekä niiden valmistelun kaudella verrattain mitätön vaikutus, niin se on epäilemättä luettava osittain bolshevismin ansioksi, sillä tämä on aina käynyt mitä ankarinta ja leppymättömintä taistelua opportunistia vastaan. Sanon „osittain”, sillä sitäkin tärkeämpää osaa anarkismin laimenemisessä Venäjällä esitti se seikka, että anarkismilla oli aikaisemmin (XIX vuosisadan 70-luvulla) mahdollisuus kehittyä tavattoman reheväksi ja osoittaa lopullisesti, että se on väärä eikä kelpaa vallankumouksellisen luokan johtavaksi teoriaksi.

Syntyessään vuonna 1903 bolshevismi omaksui perinnästä vakseen armottoman taistelun pikkuporvarillista, puolianarkistista (taikka anarkismia liehakoimaan taipuvaista) vallankumouksellisuutta vastaan, jota perinnäistapaa vallankumouksellinen sosialidemokratia on aina noudattanut ja joka vakiintui meillä erikoisesti vuosina 1900—1903, jolloin Venäjällä laskettiin vallankumouksellisen proletariaatin laajan joukkopuolueen perusta. Bolshevismi otti tehtäväkseen jatkaa taistelua puoluetta vastaan,

joka selvimmin edusti pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden tendenssejä, nimittäin „socialistivallankumouksellisten” puoluetta vastaan, kolmessa pääkohdassa. Ensiksikin tämä puolue, joka kielsi marxilaisuuden, ei halunnut millään käsittää (ehkäpä on oikeammin sanoa, ettei se voinut käsittää), että ennen kuin ryhdytään poliittiseen tekoon on otettava huomioon täysin objektiivisesti luokkavoimat ja niiden keskinäiset suhteet. Toiseksi tämä puolue katsoi olevansa erikoisen „vallankumouksellinen” eli „vasemmistolainen”, kun se hyväksyi yksilöterrorin, murhayritykset, mitkä me marxilaiset olemme hylänneet jyrkästi. Me olemme hylänneet yksilöterrorin tietysti vain tarkoituksenmukaisuussyistä, ja sellaiset henkilöt, jotka olisivat valmiit „periaatteessa” tuomitsemaan Ranskan suuren vallankumouksen harjoittaman terrorin taikka yleensä koko maailman porvariston piirittämän voittoisan vallankumouksellisen puolueen terrorin, sellaiset henkilöt Plehanov saattoi pilkan alaisiksi ja leimasi häpeällä jo vuosina 1900—1903, jolloin Plehanov oli marxilainen ja vallankumouksellinen. Kolmanneksi „socialistivallankumoukselliset” pitivät „vasemmistolaisuutena” sitä, että he nauraa hihittivät Saksan sosialidemokratian verrattain vähäisille opportunistisille hairahduksille, joskin samalla itse matkivat tämän puolueen äärimmäisiä opportunisteja esimerkiksi agraarikysymyksessä ja proletariaatin diktatuuria koskevassa kysymyksessä.

Sivumennen sanottakoon, että historia on nyt vahvistanut suuressa, maailmanhistoriallisessa mitassa oikeaksi mieliteen, jota olemme aina puoltaneet, nimittäin sen, että Saksan *vallankumouksellinen* sosialidemokratia (huomatkaa, että jo Plehanov vuosina 1900—1903 vaati Bernsteinin erottamista puolueesta ja että bolshevikit, noudattaen aina tätä perinnäistapaa, paljastivat vuonna 1913 Legienin koko kataluuden, konnamaisuuden ja petturuuden), että Saksan vallankumouksellinen sosialidemokratia oli *lähinnä* sellainen puolue, jota vallankumouksellinen proletariaatti tarvitsee voittaakseen. Nyt vuonna 1920, sotakauden ja ensimmäisten sodanjälkeisten vuosien kaikkien häpeällisten romahdusten ja kriisien jälkeen näkyy selvästi, että kaikista länsimaiden puolueista juuri Saksan vallankumouksellinen sosialidemokratia nosti riveistään parhaimmat johtajat ja elpyi, parantui ja lujittui uudelleen ennen muita. Se näkyy

sekä spartakistien puolueesta ⁶ että „Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen” proletarisesta vasemmistosiivestä, joka käy järkkymättä taistelua Kautskyjen, Hilferdingien, Ledebourien ja Crispinien opportunistien ja selkärangattomuutta vastaan. Jos nyt luodaan yleissilmäys täysin päätyneeseen historian kauteen, nimittäin aikajaksoon Pariisin Kommuunista ensimmäiseen Sosialistiseen Neuvostotasavaltaan saakka, niin yleensä marxilaisuuden suhde anarkismiin hahmottuu täysin selvänä ja kiistattomana. Marxilaisuus osoittautui loppujen lopuksi olevan oikeassa, ja kun anarkistit osoittivat aivan aiheellisesti, että valtioon nähden useimmissa sosialistisissa puolueissa ovat vallitsevina opportunistiset mielipiteet, niin ensinnäkin tähän opportunistisiin oli syynä Marxin valtiosta esittämien mielipiteiden vääristely ja jopa suoranainen salaaminenkin („Valtio ja vallankumous”-nimisessä kirjassani mainitsin, että Bebel piti 36 vuotta, vuodesta 1875 vuoteen 1911 saakka, kätöksessä Engelsin kirjettä, jossa paljastetaan erittäin näkyvästi, jyrkästi, suoraan ja selvästi sosialidemokraattien keskuuteen levinneiden valtiota koskevien käsitysten opportunistisuus); toiseksi, näitä opportunistisia mielipiteitä oiottiin, Neuvostovalta hyväksyttiin ja tunnustettiin porvarillista parlamentaarista demokratiaa paremmaksi nopeimmin ja laajimmin nimenomaan niiden Euroopan ja Amerikan sosialistipuolueissa esiintyvien virtausten taholta, jotka olivat marxilaisimpia.

Kahdessa tapauksessa bolshevismiin taistelu „vasemmisto”-poikkeamaa vastaan sen oman puolueen riveissä sai erittäin laajan luonteen: vuonna 1908, kun oli kysymyksessä osallistuminen mitä taantumuksellisimpaan „parlamenttiin” sekä mitä taantumuksellisimpien lakien rajoissa toimiviin julkisiin työväenyhdistyksiin, ja vuonna 1918 (Brestin rauha), jolloin oli kysymys siitä, onko se tai tämä „kompromissi” sallittu.

Vuonna 1908 „vasemmisto”-bolshevikit erotettiin puolueestamme, koska he eivät halunneet millään käsittää, että mitä taantumuksellisimpaan „parlamenttiin” osallistuminen on välttämätöntä. „Vasemmistolaiset” — heidän joukossaan oli paljon erinomaisia vallankumousmiehiä, jotka ovat sittemmin olleet (ja ovat yhä) kunniakkaita kommunistisen puolueen jäseniä —, nojasivat erikoisesti vuoden 1905 boikotissa saatuun myönteiseen kokemukseen. Kun tsaari ilmoitti

elokuussa 1905 neuvottelevan „parlamentin” koollekutsumisesta, bolshevikit julistivat tuon „parlamentin” boikottiin — vastoin kaikkia oppositiopuolueita ja menshevikkejä — ja vuoden 1905 lokakuun vallankumous tosiaankin lakaisi sen pois. Boikotti osoittautui silloin oikeaksi, mutta ei suinkaan siksi, että olisi yleensä oikein olla ottamatta osaa taantumuksellisiin parlamentteihin, vaan sen vuoksi, että oli arvioitu oikein objektiivinen tilanne, mikä kehittyi nopeasti kohti joukkolakkojen muuttumista poliittiseksi ja edelleen vallankumoukselliseksi lakoksi sekä vihdoin kapinaksi. Sitä paitsi silloin käytiin taistelua siitä, jätetäänkö ensimmäisen edustuslaitoksen koollekutsuminen tsaarin asiaksi vai yritetäänkö riistää koollekutsumisaloite vanhan vallan käsistä. Koska ei ollut eikä voinut olla varmuutta siitä, että objektiivinen tilanne oli taas samanlainen ja kehittyi samaan suuntaan ja samalla vauhdilla, niin boikotti ei ollut enää paikallaan.

Bolshevikkien julistama „parlamentin” boikotti vuonna 1905 antoi vallankumoukselliselle proletariaatille tavattoman arvokasta poliittista kokemusta osoittaen, että käyttämällä sekä legaalisia että illegaalisia, parlamentaarisia ja ei-parlamentaarisia taistelumuotoja toisinaan on hyödyllistä ja suorastaan välttämätöntäkin osata luopua parlamentaarisisista muodoista. Mutta tuon kokemuksen sokea, jäljittelevä, epäkriittinen soveltaminen *toisissa* oloissa ja *toisenlaisessa* tilanteessa on mitä suurin virhe. Bolshevikkien julistama „Duuman” boikotti vuonna 1906 oli jo virhe, tosin vähäinen ja helposti korjattava *. Mitä vakavin ja vaikeasti korjattava virhe oli boikotti vuosina 1907, 1908 ja sitä seuraavina vuosina, jolloin toisaalta ei ollut odotettavissa kovin nopeaa vallankumousaallon nousua eikä sen kehittymistä kapinaksi ja jolloin toisaalta historiallinen tilanne, porvarillisen monarkian uudistaminen, vaati ehdottomasti toimimaan sekä legaalisesti että illegaalisesti. Kun nyt luomme silmäyksen taaksepäin, täysin päätyneeseen historian kauteen, jonka yhteys seuraaviin kausiin on jo täysin nähtävissä, niin käsitämme erittäin selvästi, että bolshevikit *eivät olisi voineet* pitää koossa (saatikka lujittaa,

* Poliitikkaan ja puolueisiin sopii — vastaavin muutoksin — sama, mikä pitää paikkansa yksityisistä henkilöistä puheen ollen. Viisas ei ole se, joka ei tee virheitä. Sellaisia ihmisiä ei ole eikä voikaan olla. Viisas on se, joka ei tee kovin oleellisia virheitä ja osaa korjata ne helposti ja nopeasti.

kehittää ja voimistaa) proletariaatin vallankumouksellisen puolueen lujaa ydinjoukkoa vuosina 1908—1914, elleivät he olisi mitä kiihvaimmin taistellen puolustaneet loppuun saakka sitä, että illegaalisten ja legaalisten taistelumuotojen toisiinsa yhdistäminen on *välttämätöntä*, että osallistuminen mitä taantumuksellisimpaan parlamenttiin ja moniin muihin taantumuksellisten lakien rajoissa toimiin laitoksiin (vakuutuslajit y.m.s.) on *välttämätöntä*.

Vuonna 1918 ei kuitenkaan tapahtunut kahtiajakautumista. „Vasemmisto”-kommunistit muodostivat silloin vain erikoisen ryhmänsä eli „fraktion” puolueemme sisällä, eikä sekään ollut pitkäaikainen. Samana vuonna 1918 „vasemmistokommunismin” huomattavimmat edustajat, esimerkiksi toverit Radek ja Buharin, tunnustivat avoimesti virheensä. Heistä näytti siltä, että solmiessaan Brestin rauhan vallankumouksellisen proletariaatin puolue teki periaatteessa sallimattoman ja vahingollisen kompromissin imperialistien kanssa. Se oli tosiaan kompromissi imperialistien kanssa, mutta juuri sellaisessa tilanteessa tehty ja sellainen, joka oli *välttämätön*.

Kun nykyään kuulen esimerkiksi „sosialistivallankumouksellisten” moittivan Brestin rauhan allekirjoittamisessa noudattamaamme taktiikkaa tai sellaisia huomautuksia kuin toveri Lansbury esitti keskustellessaan kanssani: „meidän englantilaiset trade unionien johtajat sanovat, että heillekin kompromissit ovat sallittuja, koska ne olivat sallittuja bolshevismille”, niin vastaan tavallisesti ennen kaikkea yksinkertaisella ja „helppotajuisella” vertauksella:

Kuvitelkaa, että aseistetut rosvot ovat pysäyttäneet auton. Te annatte heille rahanne, passinne, revolverinne ja auton. Pääsette eroon tuosta miellyttävästä rosvojen seurasta. Se on epäilemättä kompromissi. „Do ut des” („annan” sinulle rahat, aseenne, auton, „jotta sinä antaisit” minulle mahdollisuuden mennä hyvällä ja ehjin nahoin). Mutta on vaikea löytää sellaista täysijärkistä ihmistä, joka väittäisi moisen kompromissin „periaatteessa sallimattomaksi” taikka leimaisi tuollaiseen kompromissiin suostuneen henkilön rosvojen kumppaniksi (vaikkakin rosvot ovat voineet autoon päästyään käyttää autoa ja asetta hyväkseen uusissa rosvouksissa). Meidän kompromissimme Saksan imperialismin rosvojen kanssa oli tuonlaatuinen kompromissi.

Mutta kun menshevikit ja eserrät Venäjällä, scheidemanilaiset (ja suurelta osalta myös kautskylaiset) Saksassa, Otto Bauer ja Friedrich Adler (herroista Rennereistä ja kumpp. puhumattakaan) Itävallassa, Renaudelit ja Longuet't kumppaneineen Ranskassa, fabianilaiset, „riippumattomat” ja „työväenpuoluelaiset” („labouristit”) Englannissa ovat vuosina 1914—1918 ja vuosina 1918—1920 solmineet *kompromisseja* oman maansa porvarirosvojen ja toisinaan myös „liittolaismaiden” porvarirosvojen kanssa oman maansa vallankumouksellista proletariaattia *vastaan*, niin kaikki nuo herrat ovat toimineet silloin *rosvojen rikoskumppaneina*.

Johtopäätös on selvä: kompromissien „periaatteellinen” kieltäminen, yleensä kaikkinaisten kompromissien katsominen sallimattomiksi on lapsellisuutta, jota on vaikea ottaa edes vakavalta kannalta. Poliitikon, joka haluaa olla hyödyksi vallankumoukselliselle proletariaatille, pitää osata erottaa juuri sellaiset *konkreettiset* kompromissit, jotka ovat sallimattomia ja joissa ilmenee opportunistia ja *petturuutta*, sekä suunnata koko arvostelun voima, armottoman paljastuksen ja leppymättömän taistelun kärki *näitä konkreettisia* kompromisseja vastaan sallimatta paljonkokeneiden „käytännön” sosialistien ja parlamenttikesuittujen kiertää ja välttää vastuuta järkeilemällä „kompromisseista yleensä”. Herrat englantilaiset trade unionien samoin kuin fabianilaisten yhdistyksen ja „riippumattoman” työväenpuolueen „johtajat” yrittävät juuri sillä lailla kiertää vastuuta *tekemästään kavalluksesta, sellaisesta* kompromissista, joka merkitsee todella pahimman lajista opportunistia, petturuutta ja kavallusta.

Kompromisseilla ja kompromisseilla on ero. Pitää osata eritellä, missä tilanteessa ja konkreettisissa olosuhteissa mikin kompromissi on tehty ja minkä laatuinen se on. Pitää oppia erottamaan henkilö, joka on antanut rosvoille rahat ja aseiden vähentääkseen rosvojen tuottamaa pahaa ja helpottaakseen rosvojen kiinnisaamista ja ampumista, siitä henkilöstä, joka antaa rosvoille rahaa ja aseita päästäkseen osalliseksi rosvoitusta saaliista. Poliitikassa se ei aina ole läheskään niin helppoa kuin lapsellisen yksinkertaisessa esimerkissä. Mutta se olisi vain veijari, joka yrittäisi keksiä työläisille sellaisen reseptin, mikä antaisi ennakoita valmiit ratkaisut kaikkien mahdollisten tapausten varalta, tai

lupaisi, ettei vallankumouksellisen proletariaatin politiikassa tule eteen mitään vaikeuksia eikä mitään mutkallisia tilanteita.

Ettei jäisi sijaa väärintulkinnoille, koetan hahmotella vaikkapa aivan suppeasti muutamia perusseikkoja konkreettisten kompromissien erittelyä varten.

Puolue, joka solmi kompromissin Saksan imperialistien kanssa allekirjoittamalla Brestin rauhan, oli kehittänyt tosiasiallisesti internationalismiaan vuoden 1914 lopulta lähtien. Se ei pelännyt julistaa tsaristisen monarkian tappiota eikä tuomita „isänmaan puolustamista” kahden imperialistisen saalistajan välisessä sodassa. Tämän puolueen parlamenttiedustajat menivät Siperiaan sen sijaan, että olisivat lähteneet porvarillisen hallituksen ministerinpaikoille johtavalle tielle. Vallankumouksessa, joka kukisti tsaarivallan ja loi demokraattisen tasavallan, tämä puolue kävi läpi uuden ja mitä suurimman tarkistuksen: se ei suostunut sopimaan mistään „omien” imperialistien kanssa, vaan valmisteli niiden kukistamista ja kukisti ne. Otettuaan käsiinsä valtiiovallan tämä puolue ei jättänyt kiveä kiven päälle tilanherrojen enempää kuin kapitalistienkaan omistusoikeudesta. Saatettuaan julkisuuteen ja julistettuaan mitättömiksi imperialistien salaiset sopimukset tämä puolue tarjosi rauhaa *kaikille* kansoille ja alistui Brestin ryövärien väkivaltaan vasta sitten, kun Englannin ja Ranskan imperialistit olivat torpedoineet rauhan ja bolshevikit olivat tehneet kaiken mikä inhimillisesti oli mahdollista vallankumouksen jouduttamiseksi Saksassa ja muissa maissa. Kaikille käy päivä päivältä yhä selvemmäksi ja ilmeisemmäksi, että tuollainen kompromissi, minkä tämä puolue teki sellaisessa tilanteessa, oli aivan paikallaan.

Venäjän menshevikit ja eserrät (samaten kuin kaikki II Internationalen johtajat kaikkialla maailmassa vuosina 1914—1920) aloittivat kavalluksesta kannattamalla suoranaisesti tai välillisesti „isänmaan puolustamista”, s. o. *oman* maansa rosvoavan porvariston puolustamista. He jatkoivat petostaan liittoutumalla *oman* maansa porvariston kanssa ja taistelemalla yhdessä *oman* porvaristonsa kanssa *oman* maansa vallankumouksellista proletariaattia vastaan. Heidän liittoutumisensa ensin Kerenskin ja kadettien kanssa ja sitten Koltshakin ja Denikinin kanssa Venäjällä

samoin kuin heidän ulkomaisten aateveljiensä liittoutumisen *omien* maittensa porvariston kanssa oli siirtymistä porvariston puolelle proletariaattia vastaan. *Heidän* kompromissinsa imperialismin rosvojen kanssa oli alusta loppuun saakka imperialististen rosvojen *rikoskumppaneina* olemista.

V

„VASEMMISTO”-KOMMUNISMI SAKSASSA.
JOHTAJAT — PUOLUE — LUOKKA — JOUKOT

Saksan kommunistit, joista meidän nyt on puhuttava, eivät nimitä itseään „vasemmistolaisiksi”, vaan — ellen erehdy — „periaatteelliseksi oppositioksi”. Mutta allaseuraavasta tekstistä käy ilmi, että heihin sopivat täydellisesti „vasemmistolaisuuden lastentaudin” oireet.

Tuon opposition katsantokannalla oleva „Frankfurt am Mainin paikallisryhmän” julkaisema „Saksan Kommunistisen Puolueen (spartakistien liiton) jakaantuminen” niminen kirjanen selittää äärimmäisen havainnollisesti, tarkasti, selvästi ja suppeasti tämän opposition katsantokantojen olemuksen. Muutamat lainaukset riittävät tutustuttamaan lukijat tuohon olemukseen:

„Kommunistinen puolue on mitä jyrkimmän luokkataistelun puolue...”

„...Poliittisesti tämä siirtymäkausi” (kapitalismin ja sosialismin välillä) „on proletariaatin diktatuurin aikakautta...”

„...Herää kysymys: minkä pitää olla diktatuurin toteuttajana: *kommunistisen puolueen*ko vai *proletaariluokan*?.. Pitääkö *periaatteessa* pyrkiä kommunistisen puolueen diktatuuriin vai proletaariluokan diktatuuriin?”...

(Kursivointi lainauksessa kaikkialla originaalin mukaan.)

Edelleen kirjasen kirjoittaja syyttää Saksan kommunistisen puolueen „Keskusta” siitä, että tämä „Keskus” hakee tietä *liittoutuakseen Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen kanssa* ja että tämä „Keskus” on herättänyt „*kysymyksen kaikkien poliittisten taistelukeinojen periaatteellisesta tunnustamisesta*”, m.m. parlamentarismien tunnustamisesta, vain voidakseen verhota todelliset pyrkimyksensä, pääpyrkimyksensä — päästä liittoutumaan riippumattomien kanssa. Ja kirjasessa sanotaan edelleen:

„Oppositio on valinnut toisen tien. Se on sitä mieltä, että kysymys kommunistisen puolueen herruudesta ja puolueen diktatuurista on vain taktiikkakysymys. Joka tapauksessa kommunistisen puolueen herruus on kaikkinaisen puolueherruuden viimeinen muoto. *Periaatteessa* on pyritävä proletaariluokan diktatuuriin. Ja puolueen kaikkien toimenpiteiden, sen organisaation, sen taistelumuodon, sen strategian ja taktiikan on oltava sen mukaisia. Tätä vastaavasti on torjuttava mitä jyrkimmin kaikenlaiset kompromissit muiden puolueiden kanssa, kaikkinaisen palaaminen historiallisesti ja poliittisesti ohitettuihin parlamentaarisen taistelun muotoihin, kaikkinaisen luovimis- ja sovittelupolitiikka”. „Erikoisesti on kiinnitettävä huomiota varsinaisiin proletaariin vallankumoustaistelun menetelmiin. Ja jotta saataisiin mukaan mitä laajimmat proletaariset piirit ja kerrokset, joiden tulee käydä vallankumoustaistelua kommunistisen puolueen johdon alaisina, on luotava uusia mahdollisimman laajapohjaisia ja laajapuitteisia järjestömuotoja. Tällaisena kaikkien vallankumouksellisten aineiden kokoamispaikkana on tehdasjärjestöjen pohjalle rakentuva *työväenliitto*. Siihen pitää yhdistyä kaikkien työläisten, jotka ovat kannattaneet tunnusta: Pois ammattiliitoista! Taisteleva proletariaatti järjestäytyy siinä mitä laajimmiksi taisteluvivistöiksi. Siihen liittymiseksi riittää luokkataistelun, neuvostojärjestelmän ja diktatuurin tunnustaminen. Kaikki sitä seuraava: taistelevien joukkojen myöhäisempi poliittinen kasvatus ja poliittinen orientointi taistelussa on työväenliiton ulkopuolella olevan kommunistisen puolueen tehtäviä...”

„...Siis nykyään on vastakkain kaksi kommunistista puoluetta:

Toinen on johtajain puolue, joka pyrkii järjestämään vallankumouksellisen taistelun ja ohjaamaan sitä *ylhäältä käsin*, suostuu kompromisseihin ja parlamentarismiin saadakseen aikaan sellaisia tilanteita, mitkä soisivat heille mahdollisuuden päästä kokoomushallitukseen, jonka käsissä olisi diktatuuri.

Toinen on joukkopuolue, joka toivoo *alhaalta käsin* tapahtuvaa vallankumoustaistelun nousua ja tunnustaa tässä taistelussa vain yhden selvästi päämäärään johtavan menettelytavan ja noudattaa sitä hyläten kaikki parlamentaariset ja opportunistiset menettelytavat; tämä ainoa menettelytapa on *porvariston ehdoton kukistaminen* tarkoituksena pystyttää sitten proletariaatin luokkadiktatuuri sosialismin toteuttamiseksi...”

„...Siellä johtajien diktatuuri — täällä joukkojen diktatuuri! sellainen on tunnuksemme”.

Tällaiset ovat ne oleellisimmat ajatukset, jotka luonnehtivat Saksan kommunistisessa puolueessa olevan opposition katsantokantoja.

Nämä järkeilyt luettuaan jokainen bolshevikki, joka on ollut tietoisesti mukana tai läheisesti seurannut bolshevismien kehitystä vuodesta 1903 saakka, sanoo heti: „perin vanhaa, kauan sitten tunnettua pötyä! tavatonta „vasemmistolaista” lapsellisuutta!”

Mutta tarkastelkaamme lähemmin näitä järkeilyjä.

Jo yksin kysymyksenasettelu: „puolueenko diktatuuri vai luokan diktatuuri? johtajienko diktatuuri (puolue) vai joukkojen diktatuuri (puolue)?” todistaa aivan uskomatonta ja auttamatonta ajatuksen sekavuutta. Ihmiset yrittävät *keksiä* jotain aivan erikoista ja viisasteluvimmassa muuttuvat naurettaviksi. On yleisesti tunnettua, että joukot jakaantuvat luokkiin; että joukot ja luokat voidaan asettaa toistensa vastakohtiksi vain, jos yleensä suunnaton enemmistö, jaottelematta sitä osiin sen mukaisesti, mikä asema sillä on yhteiskunnallisessa tuotantojärjestelmässä, asetetaan niiden ryhmien vastakohtaksi, joilla on erikoinen asema yhteiskunnallisessa tuotantojärjestelmässä; että ainakin nykyisissä sivistysmaissa luokkia johtavat tavallisesti ja useimmiten poliittiset puolueet; että poliittisia puolueita johtavat tavallisesti enemmän tai vähemmän vakiintuneet ryhmät, jotka koostuvat arvovaltaisimmista, vaikutusvaltaisimmista, kokeneimmista, kaikkein vastuunalaisimpiin tehtäviin valituista henkilöistä, joita sanotaan johtajiksi. Kaikki nämä ovat aapistotuuksia. Kaikki tämä on yksinkertaista ja selvää. Minkä vuoksi sen asemesta tarvittiin moista sekasotkua? jotakin uutta volapük'iä? Toisaalta ihmiset ovat näköjään sotkeutuneet jouduttuaan vaikeaan tilanteeseen, jolloin puolueen nopea muuttuminen legaalisesta illegaaliseksi ja päinvastoin rikkoo johtajien, puolueiden ja luokkien väliset tavalliset, normaalit, yksinkertaiset suhteet. Saksassa, kuten muissakin Euroopan maissa, on totuttu liiaksi legaalisuuteen, totuttu valitsemaan „johtajat” vapaasti ja säännöllisesti puolueen sääntömääräisissä edustajakokouksissa, ottamaan vaivattomasti selvää puolueen luokkakokoomuksesta parlamenttivaalien, kokousten, lehdistön, ammattiyhdistyksissä ja muissa liitoissa vallitsevien mielialojen j.n.e. perusteella. Kun vallankumouksen myrskyisän kulun ja kansalaissodan kehittymisen vuoksi tästä tavallisesta tilasta on pitänyt siirtyä nopeasti legaalisen ja illegaalisen toiminnan vuorotteluun, ryhtyä yhdistämään niitä, käyttämään „epämukavia” ja „epädemokraattisia” menettelytapoja „johtajaryhmien” nimittämisessä tai muodostamisessa tai säilyttämisessä, niin ihmiset ovat joutuneet hämmennyksiin ja alkaneet keksiä aivan mahdottomia. Nähtävästi hollantilaiset „tribuunalaiset”⁷, jotka onnettomuudekseen ovat syntyneet pienessä maassa, jossa legaalisuus on perinteellistä

ja edellytyksiltään erittäin erioikeudellista ja erittäin pysyvää, eivätkä ole koskaan nähneet legaalisuuden ja illegaalisuuden vuorottelua, ovat itse sotkeutuneet ja joutuneet ymmälle ja auttaneet typeryyksien keksimistä.

Toisaalta on havaittavissa, että käytetään aivan harkitsematta ja sopimattomasti sellaisia aikamme „muoti”-sanoja kuin „joukot” ja „johtajat”. Ihmiset ovat kuulleet paljon kaikenlaista ja painaneet lujasti mieleensä hyökkäilyt „johtajia” vastaan, „johtajien” ja „joukkojen” vastakkainasettelun, mutta eivät ole kyenneet ajattelemaan, mistä on kysymys, eivätkä tekemään asiaa itselleen selväksi.

„Johtajien” ja „joukkojen” välinen ristiriita antoi tietää itsestään kaikissa maissa erittäin selvästi ja räikeästi imperialistisen sodan lopulla ja sen jälkeen. Marx ja Engels selittivät vuosina 1852—1892 monta kertaa tämän ilmiön perussyitä Englannin esimerkin pohjalla. Englannin monopoliasemasta johtui, että „joukkojen” keskuudesta nousi puolittain pikkuporvarillista, opportunistista „työläisaristokratiaa”. Tämän työläisaristokratian johtajia siirtyi alituisen porvariston puolelle, ja he olivat joko suoranaisesti tai välillisesti porvariston elättejä. Marxilla oli kunnia saada osakseen tuon lurjussakin vihat sen johdosta, että hän leimasi avoimesti heidät kavaltajiksi. Uusin (XX vuosisadan) imperialismi loi etuoikeutetun monopoliaseman erälle kehittyneimmille maille, ja tällä pohjalla II Internationalessa ilmaantui kaikkialla tyypillisiä petturijohtajia, opportunisteja ja sosialishovinisteja, jotka ajoivat oman kuppikuntansa, työläisaristokratiakerroksensa etuja. Opportunistiset puolueet irtaantuivat „joukoista”, s.o. työtätekevien laajoista kerroksista, työtätekevien enemmistöstä, huonoimmin palkatuista työläisistä. Vallankumouksellisen proletariaatin voitto on mahdoton, ellei taistella tätä pahaa vastaan, paljasteta, leimata häpeällä ja karkoteta pois opportunistisia sosialistiluopiojohtajia; tällaista politiikkaa III Internationale onkin ajanut.

On naurettavan järjetöntä ja typerää puhua tämän johdosta *yleensä* joukkojen diktatuurin ja johtajien diktatuurin vastakkainasettamisesta. Varsin huvittavaa on, että itse asiassa vanhojen johtajien tilalle, jotka katsovat tavallisia asioita yleisinhimilliseltä kannalta, nostetaan esiin („alas johtajat” tunnuksen varjolla) *uus*ia johtajia, jotka

puhuvat aivan mahdotonta pötyä ja palturia. Sellaisia ovat Saksassa Lauffenberg, Wolfheim, Horner⁸, Karl Schröder, Friedrich Wendell ja Karl Erler*. Tämän viimeksi mainitun yritykset „syventää” kysymystä ja julistaa poliittiset puolueet yleensä tarpeettomiksi ja „porvarillisiksi” ovat jotain niin mahdottoman järjetöntä, ettei voi muuta kuin ihmetellä. Totta totisesti: pieni virhe voidaan aina paisuttaa hirvittävän suureksi, jos siitä pidetään uppiniskaisesti kiinni, jos sitä perustellaan syvällisesti, jos se „viedään loppuun saakka”.

Oppositio päättyi lopulta puolueen ja puoluekurin kieltämiseen. Ja se on samaa kuin proletariaatin täydellinen aseistariisuminen *porvariston* eduksi. Se on nimenomaan sitä pikkuporvarillista hajanaisuutta, horjuvaisuutta, kykenemättömyyttä itsehillintään, yhdistymiseen ja johdonmukaiseen toimintaan, mikä vie jokaisen proletaarisen vallankumousliikkeen kiertämättä turmioon, jos sille annetaan periksi. Kommunismin kannalta puolueen kieltäminen merkitsisi hyppäystä kapitalismin romahduksen aatosta (Saksassa) ei kommunismin alimpaan eikä keskimmäiseen, vaan sen korkeimpaan vaiheeseen. Me otamme Venäjällä parhailaan (kolmantena vuonna porvariston kukistamisen jälkeen) ensimmäisiä askeleita siirtyäksemme kapitalismista sosialismiin eli kommunismin alimpaan vaiheeseen. Luokat ovat säilyneet ja säilyvät kaikkialla vuosikausia senkin jälkeen, kun proletariaatti on ottanut vallan. Kenties Englannissa, jossa ei ole talonpoikia (mutta on kuitenkin pienyrittäjiä!), tämä ajanjakso on oleva lyhyempi. Luokkien hävittäminen ei merkitse ainoastaan tilanherrain ja kapitalistien karkottamista — sen me teimme verrattain helposti —, vaan se merkitsee myös *pien-tavarantuottajain poistamista*. Mutta näitähän ei voida karkottaa eikä nujertaa, vaan heidän kanssa täytyy oppia elämään

* „Kommunistinen Työväenlehti”⁹ (Hampurissa ilmestyyvä, № 32, 7. II. 1920. Karl Erlerin kirjoitus: „Puolueen hajalälasku”): „Työväenluokka ei voi hävittää porvarillista valtiota hävittämättä porvarillista demokratiaa, eikä se voi hävittää porvarillista demokratiaa hävittämättä puolueita”.

Kaikkein sekapäisimmät romaanisten maiden syndikalistit ja anarkistit saavat „hyvitystä”: vakaat saksalaiset, jotka ilmeisesti pitävät itseään marxilaisina (mainitussa lehdessä julkaisemissaan artikkeleissa K. Erler ja K. Horner todistelevat varsin vakaasti pitävänsä itseään edustavina marxilaisina ja puhuvat kerrassaan naurettavasti tavatonta pötyä, osoittaen siten, etteivät he käsitä marxilaisuuden nakkosiakaan), puhuvat aivan sopimattomia asioita. Pelkkä marxilaisuuden tunnustaminen ei vielä varjele virheitä. Venäläiset tietävät sen erittäin hyvin, sillä meillä marxilaisuus oli perin usein „muodissa”.

sovussa, nämä voidaan (ja pitääkin) muuttaa, kasvattaa toisenlaisiksi vain hyvin pitkällisen, aikaa vaativan ja varovaisen organisatorisen työn avulla. Nämä ympäröivät proletariaatin joka puolelta pikkuporvarillisella ilmapiirillä, myrkyttävät sillä proletariaattia, turmelevat sillä proletariaattia ja aiheuttavat alinomia proletariaatin keskuudessa tämän tästä toistuvaa pikkuporvarillista selkärangattomuutta, hajanaisuutta ja individualismia, innostuksen vaihtumista alakuloisuuteen. Kaiken tämän vastustamiseksi proletariaatin poliittisessa puolueessa täytyy olla mitä ankarin sentralisaatio ja kuri, jotta proletariaatti voisi suorittaa oikein, menestyksellisesti, voittoisasti *organisatorisen* tehtävänsä (mikä onkin sen *tärkein* tehtävä). Proletariaatin diktatuuri on sitkeää, veristä ja veretöntä, väkivaltaista ja rauhallista, aseellista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista taistelua vanhan yhteiskunnan voimia ja perinteitä vastaan. Miljoonien ja kymmenien miljoonien ihmisten tottumuksen voima on mitä pelottavin voima. Tätä taistelua ei voida käydä menestyksellisesti ilman rautaista ja taistelussa karaistunutta puoluetta, joka nauttii kyseellisen luokan kaikkien rehellisten aineiden luottamusta, ilman puoluetta, joka kykenee seuraamaan joukkojen mielialaa ja vaikuttamaan siihen. Keskittyneen suurporvariston voittaminen on tuhat kertaa helpompaa kuin miljoonien ja miljoonien pienyrittäjien „voittaminen”, vaikka juuri nämä jokapäiväisellä, arkisella, näkymättömällä, huomaamattomalla, rappeuttavalla toiminnallaan saavat aikaan *niitä* tuloksia, joita porvaristo tarvitsee ja jotka *synnyttävät* porvaristoa *uudelleen*. Joka heikentää vaikkapa hiukankin proletariaatin puolueen rautaista kuria (erikoisesti proletariaatin diktatuurin aikana), hän auttaa tosiasiallisesti porvaristoa proletariaatin vahingoksi.

Rinnan johtajia — puoluetta — luokkaa — joukkoja koskevan kysymyksen kanssa on asetettava kysymys „taantumuksellisista” ammattiliitoista. Mutta ensin haluan esittää vielä pari loppuhuomautusta puolueemme kokemusten nojalla. Meidän puolueessamme on *aina* hyökkäilty „johtajain diktatuuria” vastaan: ensi kerran muistan sellaisia hyökkäilyjä tapahtuneen vuonna 1895, jolloin puoluetta ei muodollisesti vielä ollut olemassa, mutta Pietarissa oli muodostumassa keskusryhmä ja sen oli otettava tehtäväkseen eri kaupunkipiirien puolueyhmiä johto. Puolueemme

9:nnessä edustajakokouksessa (huhtikuussa 1920) esiintyi pienehkö oppositio, joka myös puhui „johtajain diktatuuria”, „harvainvaltaa” j.n.e. vastaan. Siksi saksalaisten keskuudessa esiintyvä „vasemmistokommunismiin” „lastentauti” ei lainkaan ihmetytä, se ei ole mikään uusi eikä hirveä. Tämä tauti menee ohi vaarattomasti ja elimistö jopa vahvistuu sen jälkeen. Toisaalta legaalisen ja illegaalisen toiminnan nopea vaihtelu, jolloin on välttämätöntä „piilottaa”, konspiroida erikoisesti juuri pääesikunta, juuri johtajat, johti meillä toisinaan peräti vaarallisiin ilmiöihin. Pahinta oli se, että vuonna 1912 bolshevikkien Keskuskomiteaan soluttautui provokaattori, Malinovski. Hän poltti monia kymmeniä parhaita ja erittäin uskollisia tovereita toimittaen heidät pakkotyövankeihin ja jouduttaen monien kuolemaa. Se, ettei hän pystynyt saamaan aikaan vieläkin pahempaa, johtui siitä, että olimme yhdistäneet legaalisen ja illegaalisen toiminnan toisiinsa oikein. Voittaakseen luottamuksemme Malinovskin täytyi puolueen Keskuskomitean jäsenenä ja Duuman edustajana auttaa meitä perustamaan julkisia päivälehtiä, jotka kykenivät tsarismiin vallitessakin käymään taistelua menshevikkien opportunistia vastaan ja tekemään tunnetuiksi bolshevismiin perusteita vastavalla tavalla verhotussa muodossa. Toimittaessaan toisella kädellään kymmeniä ja taas kymmeniä bolshevistisen liikkeen parhaita työntekijöitä pakkotyövankeihin ja kuolemaan Malinovskin oli pakko toisella kädellään auttaa kymmenien ja taas kymmenien tuhansien uusien bolshevikkien kasvattamista julkisen sanomalehdistön avulla. Tätä seikkaa sietäisi mieltä tarkasti niiden saksalaisten (ja samoin englantilaisten ja amerikkalaisten, ranskalaisten ja italia- laisten) tovereiden, joiden on nyt opittava harjoittamaan vallankumouksellista toimintaa taantumuksellisissa ammattiliitoissa*.

* Malinovski oli vankina Saksassa. Kun hän palasi Venäjälle bolshevikkien ollessa jo vallassa, hänet pantiin heti syytteeseen rikoksistaan ja työläisemme ampuivat hänet. Menshevikit hyökkäivät erittäin kiukkuisesti meitä vastaan sen erehdyksemme takia, että provokaattori oli päässyt puolueemme Keskuskomiteaan. Mutta kun me Kerenskin vallan aikana vaadimme Duuman puheenjohtajan Rodzjankon vangitsemista ja syytteeseen asettamista, koska Rodzjanko oli jo ennen sotaa saanut tietää Malinovskin provokatorisesta toiminnasta, mutta *ei ollut ilmoittanut* siltä Duuman trudovikelle eikä työläisedustajille, niin vaatimustamme eivät kannattaneet menshevikit eivätkä eserrät, jotka olivat Kerenskin mukana hallituksessa, ja niin Rodzjanko sai jäädä vapaaksi ja pääsi esteettömästi menemään Denikinin puolelle.

Monissa maissa, m.m. kehittyneimmissä maissa, porvaristo soluttaa epäilemättä nyt ja on soluttava vastaisuudessaakin provokaattoreita kommunistisiin puolueisiin. Yhtenä taistelukeinona tuota vaaraa vastaan on legaalisen ja illegaalisen toiminnan taitava yhdistäminen.

VI

PITÄÄKÖ VALLANKUMOUKSELLISTEN TOIMIA
TAANTUMUKSELLISISSA AMMATTILIITOISSA?

Saksan „vasemmistolaiset” pitävät omalta kannaltaan aivan ratkaistuna asiana, että tähän kysymykseen on ehdottomasti vastattava kielteisesti. Jotta voitaisiin „todistaa” tarpeettomaksi ja vieläpä sallimattomaksikin vallankumouksellisten, kommunistien, toiminta keltaisissa, sosialishovinistisissä, luokkasovintoa hierovissa, legieniläisissä, vastavallankumouksellisissa ammattiliitoissa, heidän mielestään riittävät „taantumuksellisia” ja „vastavallankumouksellisia” ammattiliittoja vastaan tähdätyt julistukset ja kiivas intoilu (erittäin „komeasti” ja erittäin typerästi se käy K. Hornerilta).

Mutta niin varmoja kuin saksalaiset „vasemmistolaiset” ovatkin tuollaisen taktiikan vallankumouksellisuudesta, se on tosiasiallisesti peräti virheellistä eikä sisällä muuta kuin latteita fraaseja.

Selittääkseni kysymystä aloitan meidän kokemuksistamme — tämän artikkelin yleistä suunnitelmaa vastaavasti, sillä artikkelini tarkoituksena on soveltaa Länsi-Eurooppaan sitä, mikä bolshevismin historiassa ja nykyisessä taktiikassa on yleisesti pätevää, merkitykseltään yleistärkeää ja yleisesti huomioon otettavaa.

Johtajain — puolueen — luokan — joukkojen keskinäinen suhde sekä samalla proletariaatin diktatuurin ja proletariaatin puolueen suhde ammattiliittoihin on meillä nykyisin konkreettisesti seuraavanlainen. Diktatuuria toteuttaa Neuvostoihin järjestynyt proletariaatti johtajanaan bolshevikien kommunistinen puolue, jossa viimeksi pidetyn (huhtikuu 1920) puoluekokouksen tietojen mukaan on 611 tuhatta jäsentä. Puolueen jäsenmäärä on vaihdellut varsin huomattavasti sekä ennen Lokakuun vallankumousta että sen jälkeen ja oli aikaisemmin, vieläpä vuosina 1918

ja 1919, tuntuvasti pienempi¹⁰. Me pelkäämme puolueen liiallista paisumista, sillä hallituspuolueeseen pyrkii ehdottomasti soluttautumaan kaikenlaisia kiipijöitä ja etuilijoita, jotka eivät ansaitse muuta kuin luodin otsaansa. Viimeksi annoimme laajan pääsymahdollisuuden puolueeseen — vain työläisille ja talonpojille — niinä päivinä (talvella 1919), jolloin Judenitsh oli muutaman virstan päässä Pietarista ja Denikin Orelissa (noin 350 virstan päässä Moskovasta), t.s. aikana, jolloin Neuvostotasavaltaa uhkasi hirveä vaara, kuolemanvaara ja jolloin kommunisteihin liittyminen ei voinut antaa seikkailijoille, kiipijöille, etuilijoille eikä yleensä epävarmoille henkilöille mitään toiveita edullisesta karrieerista (pikemminkin he saattoivat odottaa hirttonuoraa ja kidutuksia). Puoluetta, joka pitää joka vuosi edustajakokouksen (viimeisessä oli 1 edustaja jokaista 1.000 jäsentä kohden), johtaa edustajakokouksen valitsema Keskuskomitea, johon kuuluu 19 jäsentä; juoksevia asioita on Moskovassa hoidettava vieläkin suppeampien toimikuntien, nimittäin niin sanotun „Orgbyroon” (Organisaatiobyroo) ja „Politbyroon” (Poliittinen byroo), jotka valitaan Keskuskomitean täysistunnossa ja joista kumpaankin kuuluu 5 Keskuskomitean jäsentä. Kysymyksessä on siis mitä selvin „harvainvalta”. Yksikään valtionvirasto ei ratkaise tasavallassamme mitään tärkeää poliittista tai organisatorista kysymystä saamatta johtavia ohjeita puolueen Keskuskomitealta.

Puolue nojaa toiminnassaan välittömästi *ammattiliittoihin*, joihin nykyään, viimeksi pidetyn (huhtikuu 1920) edustajakokouksen tietojen mukaan, kuuluu yli 4 miljoonaa jäsentä ja jotka ovat muodollisesti *puolueettomia*. Tosi-asiallisesti useimpien ammattiliittojen ja ensi kädessä tietenkin ammattiliittojen yleisvenäläisen keskuselimen eli toimikunnan (Yleisvenäläinen ammattiliittojen keskusneuvosto) kaikki johtavat elimet ovat muodostetut kommunisteista ja ne kaikki toteuttavat puolueen ohjeita. Näin muodostuu joustava ja verraten laaja, erittäin voimakas proletaarinen koneisto, joka muodollisesti ei ole kommunistinen ja jonka avulla puolue on läheisessä yhteydessä *luokkaan ja joukkoihin* ja jonka avulla toteutetaan puolueen johdolla *luokan diktatuuria*. Me emme tietenkään olisi voineet hallita maata ja toteuttaa diktatuuria edes 2½ kulkautta, saatikka 2½ vuotta, elleimme olisi olleet mitä

läheisimmässä yhteydessä ammattiliittoihin, saaneet niiltä innokasta kannatusta ja elleivät ne olisi osallistuneet uhrautuvaisesti paitsi taloudelliseen *myös sotilaalliseen* rakennustyöhön. On ymmärrettävää, että käytännössä tämä mitä läheisin yhteys merkitsee sangen mutkallista ja monipuolista propaganda- ja agitaatiotyötä, aikanaan ja usein pidettäviä neuvotteluja ei ainoastaan johtavien, vaan yleensäkin vaikutusvaltaisten ammattiliittomiesten kanssa; päättäväistä taistelua menshevikkejä vastaan, joilla on vieläkin tietty, joskin aivan vähälukuinen kannattajajoukko, jota he opettavat punomaan kaikenmoisia vastavallankumouksellisia juonia alkaen demokratian (*porvarillisen* demokratian) aatteellisesta puolustelusta, ammattiliittojen „riippumattomuuden” propagoinnista (riippumattomuus proletaarisesta valtiovallasta!) aina proletaarisen kurin sabotointiin j.n.e. y.m.s.

Me emme pidä riittävänä sitä yhteyttä „joukkoihin”, jota pidetään yllä ammattiliittojen kautta. Vallankumouksen kulussa käytäntö on luonut meillä sellaisia järjestöjä kuin *puoluejaottomat työläisten ja talonpoikain konferenssit*, ja me pyrimme kaikin muodoin tukemaan, kehittämään ja laajentamaan niitä voidaksemme tarkkailla joukkojen mielialoja, lähentyä joukkoja, ottaa huomioon niiden tarpeet, nostaa niiden keskuudesta parhaita työntekijöitä valtiontoimiin j.n.e. Eräässä viimeisistä asetuksistamme, jolla Valtionvalvonnan kansankomissariaatti muutettiin „Työläis- ja talonpoikaisinspektioksi”, näille tällaisille puoluejaottomille konferensseille on annettu oikeus valita Valtionvalvonnan jäseniä erinäisten tarkastusten toimittamista varten j.n.e.

Edelleen tietysti koko puolueen työ tapahtuu Neuvostojen kautta, jotka liittävät yhteen työtätekevien joukot ammattiin katsomatta. Ujestien Neuvostojen edustajakokoukset ovat sellaisia *demokraattisia* laitoksia, jollaisia ei ole vielä nähty porvarillisen maailman parhaimmissakaan demokraattisissa tasavalloissa, ja näiden edustajakokousten kautta (joiden toimintaa puolue koettaa seurata mahdollisimman tarkasti) sekä lähettämällä valveutuneita työläisiä vakinaisesti erilaisiin tehtäviin maaseudulle proletariaatille turvataan mahdollisuus johtaa talonpoikaistoa, toteutetaan kaupunkilaisproletariaatin diktatuuria, käydään järjestel-

mällistä taistelua rikkaista, porvarillista, riistävää ja keinotekevää talonpoikaistoa vastaan j.n.e.

Sellainen on proletaarisen valtiovallan yleinen koneisto „ylhäältä” nähtynä, diktatuurin käytännöllisen toteuttamisen kannalta. Luultavasti lukija käsittää, miksi venäläisestä bolshevikista, joka tuntee tämän koneiston ja on seurannut, miten se on vähitellen kasvanut vähäisistä, illegaalisista, maanalaisista ryhmistä 25 vuoden kuluessa, miksi hänestä jaarittelut siitä, „ylhäältäkö” *vai* „alhaalta käsin”, johtajienko diktatuuri *vai* joukkojen diktatuuri j.n.e., eivät voi kuulostaa muulta kuin lapsellisen naurettavalta typeryydeltä, jotenkin samanlaiselta kuin väittelyt siitä, kumpi on ihmiselle tarpeellisempi, vasen jalka vai oikea käsi.

Yhtä lapsellisen naurettavalta typeryydeltä kuulostavat meistä myös saksalaisten vasemmistolaisten sellaiset tärkeät, peräti tieteelliset ja hirveän vallankumoukselliset puheet, etteivät kommunistit voi eivätkä saa toimia taantumuksellisissa ammattiliitoissa, että siitä työstä voidaan kieltäytyä, että on erottava ammattiliitoista ja perustettava ehdottomasti uuden uutukainen, aivan puhtoinen, perin herttaisten (ja suureksi osaksi kai myös sangen nuorten) kommunistien keksimä „työväenliitto” j.n.e. y.m.s.

Kapitalismi jättää väistämättömästi perinnöksi sosialismille toisaalta vanhat, vuosisatojen aikana muodostuneet ammateista ja työaloista johtuvat eroavuudet työläisten välillä ja toisaalta ammattiliitot, jotka vain sangen hitaasti, monen monituisten vuosien kuluessa, voivat kehittyä ja kehittyvät laajemmiksi, tuotantoaloittain järjestetyiksi vähemmän ammattikunnallisiksi liitoiksi (jotka käsittävät kokonaisia tuotantoaloja eivätkä vain eri ammattikuntia, työaloja ja ammatteja) sekä sitten, tuotantoaloittain muodostuvien liittojen kautta, ryhtyvät poistamaan työnjakoa ihmisten välillä, kasvattamaan, kouluttamaan ja valmentamaan *joka suhteessa kehittyneitä ja kaikin puolin valmentuneita ihmisiä, sellaisia, jotka osaavat tehdä kaikkea*. Siihen kommunismi vie, sen pitää viedä ja *lopulta vie*, mutta vasta monen monituisten vuosien kuluttua. Jos nyt, jo tänään, yritettäisiin ennakoida käytännössä tuo täysin kehittyneen, täysin vakiintuneen ja muodostuneen, täysiin mittasuhteisiin päässeen ja kypsyneen kommunismin tulos, jonka tuleva aika tuo tullessaan, niin se olisi samaa kuin

korkeimman matematiikan opettaminen nelivuotiaalle lapselle.

Me voimme (ja meidän täytyy) ryhtyä rakentamaan sosialismia siitä ihmisaineksesta, minkä kapitalismi on meille jättänyt perinnöksi, eikä mistään mielikuvituksellisesta tai erikoisesti meidän luomasta ihmisaineksesta. Kielämättä se on tavattoman „vaikeaa”, mutta kaikenlainen muu kysymyksenasettelu on niin kevytmielistä, ettei sellaisesta kannata edes puhua.

Ammattiliitot olivat työväenluokan valtava edistyksellinen saavutus kapitalismin kehityksen alkukaudella, ne olivat siirtymistä työläisten hajanaisuudesta ja avuttomuudesta *alkeelliseen* luokkayhdistymiseen. Kun sitten alkoi kehittyä proletariien luokkayhdistymisen *korkein* muoto, *proletariaatin vallankumouksellinen puolue* (joka ei ole nimensä arvoinen ennen kuin se oppii yhdistämään johtajat luokan ja joukkojen kanssa yhdeksi eheäksi, erottamattomaksi kokonaisuudeksi), niin silloin ammattiliitoissa alkoi pakostakin ilmetä *eräitä* taantumuksellisia piirteitä, eräänlaista ammattikunnallista ahdasmielisyyttä, tiettyä vieraantumista politiikasta, tiettyä piintyneisyyttä j.n.e. Mutta missään proletariaatin kehitys ei ole käynyt eikä ole voinut käydä muuten kuin ammattiliittojen kautta, niiden ja työväenluokan puolueen välisen yhteistoiminnan kautta. Valloittamalla valtiovallan proletariaatti ottaa luokkana jättiläisaskeleen eteenpäin, ja puolue joutuu entistä enemmän ja uudella tavalla eikä vain entiseen tapaan kasvattamaan ammattiliittoja ja johtamaan niitä unohtamatta samalla kuitenkin sitä, että ne ovat yhä ja ovat vielä pitkän aikaa välttämätön „kommunismien koulu” ja valmistava koulu, jossa proletarit oppivat toteuttamaan diktatuuriaan, työläisten yhteenliittymä, joka on välttämätön koko maan talouden hallinnan siirtämiseksi asteittaisesti työväenluokan (eikä eri ammattialojen edustajain) sekä sittemmin kaikkien työätekevien käsiin.

Mainitussa mielessä ammattiliittojen *tietty* „taantumuksellisuus” on *väistämätöntä* proletariaatin diktatuurin aikana. Ellei käsitetä tätä, niin ei käsitetä yleensä kapitalismin sosialismiin *siirtymisen* perusehtoja. On mitä typerintä pelätä *tuota* „taantumuksellisuutta”, yrittää *välttää* sitä ja harpata sen yli, sillä se on samaa kuin pelätä proletariaatin etujoukkona olemista, mikä merkitsee työväenluo-

kan ja talonpoikaiston takapajuisimpienkin kerrosten ja joukkojen opettamista, valistamista, kasvattamista ja mukaansaamista uuteen elämään. Toisaalta olisi vieläkin virheellisempää lykätä proletariaatin diktatuurin toteuttamista siihen saakka, kun ei ole enää yhtään ammattillisesti rajoittunutta eikä yhtään ammattikunnallisten ja tradeunionististen ennakkoluulojen vallassa olevaa työläistä. Poliitikon taito (ja kommunistin taito ymmärtää oikein tehtävänsä) onkin juuri siinä, että osataan arvioida oikein olosuhteet ja hetki, jolloin proletariaatin etujoukko voi ottaa menestyksellisesti vallan käsiinsä, jolloin se voi juuri silloin sekä sen jälkeen saada riittävää kannatusta työväenluokan ja ei-proletaaristen työtätekevien joukkojen kyllin laajoilta kerroksilta ja jolloin se pystyy sen jälkeen pitämään yllä, lujittamaan ja laajentamaan valta-asemaansa kasvattamalla, opettamalla ja saamalla mukaansa yhä laajempia työtätekevien joukkoja.

Edelleen. Maissa, jotka ovat kehittyneempiä kuin Venäjä, ammattiliittojen tietty taantumuksellisuus on epäilemättä ilmennyt ja sen on täytynytkin ilmetä paljon voimakkaammin kuin meillä. Meillä oli menshevikeillä kannatusta ammattiliitoissa (ja osaksi heillä on sitä vielä nytkin, tosin hyvin harvoissa ammattiliitoissa) juuri ammattikunnallisen rajoittuneisuuden, ammattillisen itsekkyyden ja opportunistin ansiosta. Lännessä sikäläiset menshevikit ovat „pesiytyneet” ammattiliittoihin paljon pysyvämmiin, siellä on erottunut paljon vahvempi kerros tuota *ammattikunnallista, rajoittunutta, itserakasta, tunnotonta, itsekästä, poroporvarillista, imperialismimielistä, imperialismiin lahjomaa ja imperialismiin turmelemaa „työläisaristokratiaa”* kuin meillä. Se on kiistatonta. Taistelu Gomperseja, herroja Jouhaux'ita, Hendersoneja, Merrheimejä, Legienejä ja kumpp. vastaan Länsi-Euroopassa on paljon vaikeampaa kuin taistelu meidän menshevikkejä vastaan, jotka edustavat yhteiskunnallisesti ja poliittisesti *täysin yhdenlaatuista* tyyppiä. Tätä taistelua on käytävä säälimättä ja se on vietävä ehdottomasti loppuun saakka, kuten me veimme, leimaten häpeällä ja karkottamalla täydellisesti ammattiliitoista kaikki parantumattomat opportunisti- ja sosialishovinistijohtajat. Valtiovaltaa ei voida valloittaa (eikä pidä yrittääkään ottaa valtiovaltaa) niin kauan kuin tuota taistelua ei ole viety *tietyyn* asteeseen saakka, jota paitsi

tämä „tietty aste” on eri maissa ja erilaisissa oloissa *erilainen*, ja sen voivat arvioida oikein vain proletariaatin harkitsevat, kokeneet ja asioita ymmärtävät poliittiset johtajat kussakin maassa. (Meillä menestyksen mittapuuna olivat tällaisessa taistelussa muuten Perustavan kokouksen vaalit marraskuussa 1917, joitakin päiviä 25. X. 1917 tapahtuneen proletaarisen vallankumouksen jälkeen, ja näissä vaaleissa menshevikit lyötiin perinpohjin: he saivat 0,7 milj. ääntä — Taka-Kaukasia mukaan luettuna 1,4 milj. — bolshevikien saadessa 9 milj. ääntä; ks. „Kommunistisen Internationalen” 7.—8. numerossa julkaistua kirjoitustani „Perustavan kokouksen vaalit ja proletariaatin diktaattori”¹¹.)

Mutta me käymme taistelua „työläisaristokratiaa” vastaan työväenjoukkojen nimessä ja saadaksemme ne puolellemme; me käymme taistelua opportunistisia ja sosialishovinistisia johtajia vastaan saadaksemme työväenluokan puolellemme. Olisi typerää unohtaa tämä mitä alkeellisin ja ilmeisin totuus. Ja kuitenkin juuri noin typerästi menettelivät saksalaiset „vasemmisto”-kommunistit, jotka ammattiliittojen *huippuryhmän* taantumuksellisuuden ja vastavallankumouksellisuuden *perusteella* tekevät johtopäätöksen... että on erottava ammattiliitoista!! kieltäydyttävä toimimasta niissä!! luotava työväenorganisaation uusia, *keksimällä keksittyjä* muotoja!! Se on sellaista anteeksi-antamatonta typeryyttä, joka merkitsee suurinta palvelusta, minkä kommunistit suinkin voivat tehdä porvaristolle. Meidän menshevikkimhän, kuten kaikki opportunistiset, sosialishovinistiset ja kautskylaiset ammattiliittojohtajat, eivät ole mitään muuta kuin „työväenliikkeessä olevia porvariston käytyreitä” (kuten me aina sanoimme puhuessamme menshevikkejä vastaan) eli „kapitalistiluokan työläisapureita” (labor lieutenants of the capitalist class), käyttääksemme amerikkalaisten Daniel de Leonin seuraajien mainiota ja sattuvaa sanontaa. Kun kieltäydytään toimimasta taantumuksellisissa ammattiliitoissa, niin siten jätetään vähemmän kehittyneet tai takapajuiset työläisjoukot taantumuksellisten johtajien, porvariston asiamiesten, työläisaristokraattien eli „porvarillistuneiden työläisten” vaikutuksen alaisiksi (vrt. lausuntoa, jonka Engels antoi v. 1858 Englannin työläisistä Marxille osoittamassaan kirjeessä¹²).

Juuri tuo typerä „teoria”, että kommunistien on pysyttävä poissa taantumuksellisista ammattiliitoista, osoittaa mitä havainnollisimmin, kuinka kevytmielisesti nuo „vasemmisto”-kommunistit suhtautuvat sellaiseen kysymykseen kuin vaikutus „joukkoihin” ja kuinka väärin he menettelevät pitämällä melua „joukoista”. Jotta kyettäisiin auttamaan „joukkoja” ja saavuttamaan „joukkojen” myötätunto, tuki ja kannatus, ei saa pelätä vaikeuksia eikä säikkyytä näykkimisiä, kamppauksia, loukkauksia ja vainoimenpiteitä „johtajien” taholta (jotka opportunisteina ja sosialishovinisteina useimmiten ovat joko suoraan tai välillisesti yhteydessä porvariston ja poliisilaitoksen kanssa), vaan on ehdottomasti *toimittava siellä, missä on joukkoja*. Pitää pystyä kaikkiin uhrauksiin, voittamaan suurimmatkin esteet, jotta voitaisiin harjoittaa järjestelmällisesti, sitkeästi, itsepintaisesti ja kärsivällisesti propagandaa ja agitaatiota juuri niissä järjestöissä, yhdistyksissä ja liitoissa, yksinpä taantumuksellisimmissakin, missä vain on proletaarisia tai puoliproletaarisia joukkoja. Ja ammattiliitot ja työväen osuuskunnat (viimeksi mainitut ainakin eräissä tapauksissa) ovat juuri niitä järjestöjä, joissa on joukkoja. Englannissa trade unionien jäsenmäärä ruotsalaisen „Folkets Dagblad Politiken” * lehden tietojen mukaan (maaliskuun 10 piltä 1920) on noussut vuoden 1917 lopulta vuoden 1918 loppuun mennessä 5,5 miljoonasta 6,6 miljoonaan, s. o. lisääntynyt 19%:lla. Vuoden 1919 lopulla jäsenmäärän lasketaan olevan 7½ miljoonaa. Käytettävissäni ei ole vastaavia Ranskaa ja Saksaa koskevia tietoja, mutta aivan kiistattomia ja yleisesti tunnettuja ovat tosiasiat, jotka todistavat ammattiliittojen jäsenmäärän kasvaneen suuresti näissäkin maissa.

Nämä tosiasiat osoittavat selvääkin selvemmin saman, minkä tuhannet muutkin seikat todistavat, nimittäin sen, että tietoisuus ja järjestymisen halu kasvaa juuri proletaarijoukoissa, „alempien” kerrosten, takapajuisten keskuudessa. Miljoonat Englannin, Ranskan ja Saksan työläiset alkavat *ensi kertaa* siirtyä täydellisen järjestymättömyyden tilasta muodoltaan alkeellisimpaan, alimpaan, yksinkertaisimpaan ja kaikkein tajuttavimpaan (niille, jotka ovat vielä läpeensä porvarillis-demokraattisten ennakkoluulojen

* — „Kansan Poliittinen Päivälehti”. *Toim.*

vallassa) järjestäytymiseen, nimittäin ammattiliittoihin,— ja vallankumoukselliset, mutta typerät vasemmistokommunistit seisovat vieressä ja huutavat: „joukot”, „joukot”! ja *kieltäytyvät toimimasta ammattiliitossa!* kieltäytyvät muka niiden „taantumuksellisuuden” vuoksi!! keksivät uuden uutukaisen, puhtoisen, porvarillis-demokraattisista ennakkoluuloista vapaan ja ammattikuntamaisuuden ja ammatillisen rajoittuneisuuden paheista vapaan „työväenliiton”, josta muka tulee (tulee!) laaja järjestö ja johon pääsemiseksi vaaditaan vain (vain!) „neuvostojärjestelmän ja diktatuurin tunnustamista” (katso edellä esitettyä lainausta)!!

On mahdoton kuvitella suurempaa typeryyttä, suurempaa vahinkoa kuin on se, mitä vallankumoukselle aiheuttavat „vasemmistolaiset” vallankumoukselliset! Jos me nyt, kun olemme 2½ vuoden aikana saaneet ennen näkemättömiä voittoja Venäjän ja Ententen porvaristosta, asettaisimme Venäjällä ammattiliittojen jäsenyysehdoiksi „diktatuurin tunnustamisen”, tekisimme typeryyden, heikentäisimme vaikutusvaltaamme joukkoihin, auttaisimme menshevikkejä. Kommunistien perustehtävänähän on osata saada takapajuiset *vakuuttumaan*, osata toimia näiden *keskuudessa* eikä *eristäytyä* näistä keksimällä lapsellisen „vasemmistolaisia” tunnuksia.

Epäilemättä herrat Gompersit, Hendersonit, Jouhaux't ja Legienit ovat sangen kiitollisia tällaisille „vasemmistolaisille” vallankumouksellisille, jotka saksalaisen „periaatteellisen” opposition tavoin (jumala varjelkoon meitä moisesta „periaatteellisuudesta”!) tai eräiden amerikkalaisten „Maailman teollisuustyöläiset”¹³ järjestöön kuuluvien vallankumouksellisten tavoin kehottavat eroamaan taantumuksellisista ammattiliitoista ja kieltäytymään toimimasta niissä. Epäilemättä herrat opportunisti-„johtajat” turvautuvat kaikenlaisiin porvarillisen diplomatian koukkuihin sekä porvarillisten hallitusten, pappien, poliisi- ja oikeuslaitoksen apuun estääkseen kommunisteja pääsemästä ammattiliittoihin, karkottaakseen nämä tavalla tai toisella pois niistä, vaikeuttaakseen heidän toimintaansa ammattiliitoissa mahdollisimman suuresti ja loukatakseen, parjatakseen ja vainotakseen heitä. On osattava pitää puoliaan kaikkea tuota vastaan, mentävä kaikkiin uhrauksiin, vieläpä — tarvittaessa — turvaututtava kaikenlaisiin juoniin,

viekkauten ja illegaaliin menettelytapoihin, jopa vaike-
nemaan ja salaamaan totuudenkin, kunhan vain pääsi-
simme ammattiliittoihin, voisimme pysyä niissä ja tehdä
niissä hinnalla millä hyvänsä kommunistista työtä. Tsaari-
vallan aikana vuoteen 1905 saakka meillä ei ollut mitään
„legaalisia toimintamahdollisuuksia”, mutta kun Zubatov,
ohrana, järjesteli mustasotnialaisia työväenkokouksia ja
työväenyhdistyksiä pyydystääkseen sillä tavoin vallanku-
mouksellisia ja taistellakseen heitä vastaan, niin me lähe-
timme näihin kokouksiin ja näihin yhdistyksiin puolueemme
jäseniä (muistan henkilökohtaisesti heistä toveri Babush-
kinin, etevän pietarilaisen työläisen, jonka tsaarin kenraalit
ampuivat vuonna 1906), jotka järjestivät yhteyksiä joukkoi-
hin, osasivat harjoittaa taitavasti agitaatiotyötä ja vetivät
työläisiä pois zubatovilaisten vaikutuspiiristä *. Tämä on
tietenkin vaikeampaa Länsi-Euroopassa, missä sellaiset
ennakkoluulot kuin legalisuus, perustuslaillisuus ja por-
varillinen demokratia ovat erikoisen piintyneitä ja erittäin
syvälle juurtuneita. Mutta sitä voidaan ja pitää tehdä ja
tehdä järjestelmällisesti.

III Internationalen Toimeenpanevan komitean on mieles-
täni ilman muuta tuomittava politiikka, joka kieltää osallist-
umasta taantumuksellisiin ammattiliittoihin, ja kehoitettava
Kommunistisen Internationalen seuraavaa edustajako-
koustu tuomitsemaan yleensä sellaisen politiikan (peruste-
lemalla yksityiskohtaisesti, miten järjetöntä on moinen
kieltäytyminen ja miten äärimmäisen vahingollista se on
proletaarisen vallankumouksen asialle) ja eritoten eräiden
Hollannin kommunistisen puolueen jäsenten menettelyn,
jotka ovat kannattaneet — samantekevää, suoraanko vai
välillisesti, avoimestiko vai peitetysti, kokonaanko vai osit-
tain — tätä väärää politiikkaa. III Internationalen on
hylättävä II Internationalen taktiikka, sen on asetettava
kipeät kysymykset suoraan ja selvästi eikä kierrettävä ja
hämättävä niitä. „Riippumattomille” (Saksan riippumatto-
malle sosialidemokraattiselle puolueelle) on jo sanottu
totuus vasten kasvoja ja totuus on sanottava vasten kas-
voja myös „vasemmisto”-kommunisteille.

* Gompersit, Hendersonit, Jouhaux't, Legienit ovat samoja Zubatoveja; erotukseksi meidän Zubatovista heillä on eurooppalainen puku ja ulkonaista loistoa ja heidän katalan poliitiikkansa menettelytavat ovat erittäin sivistyneesti, hienosti ja demokraattisesti silattuja.

VII

ONKO OSALLISTUTTAVA PORVARILLISIIN PARLAMENTTEIHIN?

Saksalaiset „vasemmisto”-kommunistit vastaavat tavattoman ylimielisesti — ja tavattoman kevytmielisesti — tuohon kysymykseen kielteisesti. Millä perusteella? Edellä esitetystä lainauksesta näimme että:

„...on torjuttava mitä jyrkimmin kaikkalainen palaaminen historiallisesti ja poliittisesti ohitettuihin parlamentaarisen taistelun muotoihin...”

Tuo on sanottu naurettavan vaateliaasti ja on ilmeisesti väärin. „Palaaminen” parlamentarismiin! Ehkä Saksa on jo neuvostotasavalta? Tietääksemme ei ole! Kuinka sitten voidaan puhua „palaamisesta”? Eikö se ole pelkkä fraasi?

Parlamentarismi on „historiallisesti ohitettu”. Propagandan mielessä se on oikein. Mutta jokainen tietää, että siitä on vielä kovin pitkä matka parlamentarismiin *käytännölliseen* voittamiseen. Kapitalismi olisi voitu jo monia vuosikymmeniä sitten ja täydellä syyllä julistaa „historiallisesti ohitetuksi”, mutta se ei silti tee tarpeettomaksi sangen pitkällistä ja tavattoman sitkeää taistelua kapitalismin *maaperällä*. Parlamentarismi on „historiallisesti ohitettu” *maailmanhistoriallisessa* mielessä, s.o. porvarillisen parlamentarismiin *aikakausi* on päättynyt ja proletariaatin diktatuurin *aikakausi on alkanut*. Se on kiistatonta. Mutta maailmanhistorian mittasuhteissa lasketaan vuosikymmenittäin. 10—20 vuotta enemmän tai myöhemmin, se on maailmanhistorian mittasuhteiden kannalta samantekevää, se on maailmanhistorian kannalta pikkuasia, jota on mahdoton edes likipitään ottaa huomioon. Mutta juuri sen vuoksi viittaaminen käytännöllisen politiikan kysymyksessä maailmanhistorian mittakaavaan on huutava teoreettinen virhe.

Onko parlamentarismi „poliittisesti ohitettu”? Se on jo kokonaan toinen kysymys. Jos tämä pitäisi paikkansa, niin „vasemmistolaisilla” olisi vankat asemat. Se on kuitenkin todistettava erittelemällä se mitä perusteellisimmin, mutta „vasemmistolaiset” eivät osaa edes käydä käsiksi tähän työhön. „Teeseissä parlamentarismista”, jotka on julkaistu „Kommunistisen Internationalen Väliaikaisen Amsterdamin toimikunnan Bulletinin” 1. numerossa („Bul-

letin of the Provisional Bureau in Amsterdam of the Communist International”, February * 1920) ja jotka tulkitsevat ilmeisesti hollantilais-vasemmistolaista eli vasemmisto-hollantilaista suuntausta, analyysi on samaten kerrassaan keho, kuten tulemme näkemään.

Ensiksikin. Kuten tunnettua, saksalaiset „vasemmistolaiset” pitivät parlamentarismia „poliittisesti ohitettuna” jo tammikuussa 1919, vastoin sellaisten etevien poliittisten johtajien kuin Rosa Luxemburgin ja Karl Liebknechtin mielipidettä. On tunnettua, että „vasemmistolaiset” erehtyivät. Jo yksistään tämä kumooa kerralla ja juurta myöten sen väitteen, että parlamentarismi on muka „poliittisesti ohitettu”. „Vasemmistolaisten” velvollisuudeksi jää todistaa, miksi heidän silloinen kiistaton virheensä on nyt lakannut olemasta virhe. He eivät ole esittäneet eivätkä voikaan esittää mitään todisteita. Poliittisen puolueen voimakkuuden tärkeimpiä ja varmimpia kriteerioita on se, miten tämä puolue suhtautuu virheisiinsä ja täyttää *käytännössä* velvollisuutensa omaa *luokkaansa* ja *työtätekeviä joukkoja* kohtaan. Virheen julkinen tunnustaminen, sen syiden paljastaminen, tuon virheen aiheuttaneen tilanteen erittely, virheen korjaamiseksi tarvittavien keinojen huolellinen harkinta — juuri tämä on tunnusomaista vakavalle puolueelle, juuri täten puolue täyttää velvollisuuksiaan, juuri tämä on *luokan* ja edelleen myös *joukkojen* kasvattamista ja opettamista. Kun „vasemmistolaiset” Saksassa (ja Hollannissa) lyövät laimin tämän velvollisuutensa eivätkä suhtaudu äärimmäisen huolellisesti, tarkkaavasti ja varovaisesti selvän virheensä tutkimiseen, niin juuri siten he todistavat, etteivät he ole *luokan puolue*, vaan kerho, etteivät he ole *joukkojen puolue*, vaan intelligenttien ja intelligenssin pahimpia piirteitä jäljittelevien harvalukuisten työläisten ryhmä.

Toiseksi. Samasta Frankfurtin „vasemmisto”-ryhmän kirjasesta, josta edellä esitimme yksityiskohtaisia lainauksia, voimme lukea:

„...miljoonat vielä keskustan” (katolisen „keskusta”-puolueen) „politiikan lumoissa olevat työläiset ovat vastavallankumouksellisia. Maa-laisproletaareista tulee legiomäärin vastavallankumouksellista sotaväkeä” (mainitun kirjasen 3. sivu).

* — helmikuu. *Toim.*

Kaikesta näkyy, että tuo on sanottu perin häikäilemättömästi ja liioitellusti. Mutta siinä esitetty tärkein tosiasia on kiistaton, ja se, että „vasemmistolaiset” sen tunnustavat, todistaa erittäin havainnollisesti heidän olevan väärässä. Kuinka tosiaan voidaan väittää, että „poliittisesti parlamentarismi on ohitettua”, kun vielä on „miljoonia” ja „legiomäärin” *proletaareja*, jotka eivät vain kannata parlamentarismia yleensä, vaan ovat jopa suorastaan „vastavallankumouksellisia”!? Ilmeisesti parlamentarismi Saksassa *ei ole vielä* poliittisesti ohitettua. Ilmeisesti Saksan „vasemmistolaiset” luulevat *omaa toivomustaan* ja aatteellispoliittista kantaansa objektiiviseksi todellisuudeksi. Vallankumoukselliset eivät voi tehdä sen vaarallisempaa virhettä. Venäjällä, missä tsarismin harjoittaman tavattoman julman ja villin sorron vuoksi ilmaantui erittäin kauan ja varsin monissa muodoissa erilaisia aatesuuntia tunnustaneita vallankumouksellisia, hämmästyttävän uskollisia, intomielisiä, sankarillisia ja lujatahtoisia vallankumouksellisia, Venäjällä olemme tarkkailleet tuota vallankumouksellisten virhettä erittäin läheltä, tutkineet sitä erittäin tarkasti, tunnemme sen varsin hyvin ja siksi näemme sen niin selvästi muillakin. Saksan kommunistien osalta parlamentarismi on tietysti jo „poliittisesti ohitettua”, mutta juuri siitä onkin kysymys, *ettei* sitä, mikä on *meidän osalta* jo ohitettua, otettaisi siltä kannalta, että se on myös *luokan* ja *joukkojen osalta* ohitettua. Juuri tässä taas näemme, että „vasemmistolaiset” eivät osaa ajatella eivätkä menetellä niin kuin *luokan* puolueen, *joukkojen* puolueen kuuluu. Te ette saa laskeutua joukkojen tasalle, luokan takapajuisten kerrosten tasalle. Se on kiistatonta. Velvollisuutenne on sanoa niille katkera totuus. Teidän on nimitettävä niiden porvarillis-demokraattisia ja parlamentaarisia ennakkoluuloja ennakkoluuloiksi. Mutta samalla teidän on *selväjärkeisesti* seurattava, miten tietoista ja valmennettua *todellisuudessa* on nimenomaan koko luokka (eikä vain sen kommunistinen etujoukko), nimenomaan kaikki työtätekevät *joukot* (eikä vain niiden parhaimmisto).

Jos „miljoonista” ja „legioonista” puhumattakaan edes *pienikin* meiköisen merkittävä *osa* teollisuustyöläisistä kulkee katolisten pappien talutusnuorassa ja maalaistyöläisistä — tilanherrojen ja suurtilallisten (Grossbauern) talutusnuorassa, niin siitäkin jo seuraa *epäilemättä*, että

parlamentarismi Saksassa *ei ole vielä* poliittisesti ohitettua, että vallankumouksellisen proletariaatin puolueen on otettava *ehdottomasti* osaa parlamenttivaaleihin ja parlamentin puhujalavalta käytävään taisteluun *nimenomaan oman luokkansa* takapajuisten kerrosten kasvattamiseksi, nimenomaan kehittymättömien, poljettujen ja vähätietoisten *maalaisjoukkojen* herättämiseksi ja valistamiseksi. Niin kauan kuin ette vielä pysty hajottamaan porvarillista parlamenttia ja muunlaisia taantumuksellisia laitoksia, teidän *velvollisuutenne* on toimia niissä *juuri* sen vuoksi, että niissä on vielä pappien ja syrjäseudun elämän pimittämiä työläisiä, muuten teistä saattaa tulla pelkkiä suunsoittajia.

Kolmanneksi. „Vasemmisto”-kommunistit puhuvat kovin paljon hyvää meistä bolshevikeista. Toisinaan tekee mieli sanoa, että ylistäisivät meitä vähemmän, mutta perehtyisivät paremmin bolshevikkien taktiikkaan, tutkisivat sitä enemmän! Me osallistuimme Venäjän porvarillisen parlamentin, Perustavan kokouksen, vaaleihin syys—marraskuussa 1917. Oliko taktiikkamme oikeaa vai ei? Jos ei ollut, niin se pitää sanoa selvästi ja todistaa: se on välttämätöntä, jotta kansainvälisen kommunistisen liikkeen taktiikka voitaisiin määritellä oikein. Jos se oli oikeaa, niin siitä on tehtävä tietyt johtopäätökset. Luonnollisesti ei voi olla puhuttakaan Venäjän olosuhteiden ja Länsi-Euroopan olosuhteiden samaistamisesta. Mutta kysymyksen ollessa erikoisesti siitä, mitä merkitsee käsite „parlamentarismi on poliittisesti ohitettu”, pitää ehdottomasti ottaa tarkoin huomioon meidän kokemuksemme, sillä moiset käsitteet muuttuvat kovin helposti tyhjiksi fraaseiksi, ellei oteta huomioon konkreettisia kokemuksia. Eikö meillä, Venäjän bolshevikeilla, ollut vuoden 1917 syys—marraskuussa *suurempi* oikeus kuin kenelläkään Länsi-Euroopan kommunisteilla olla sitä mieltä, että Venäjällä parlamentarismi oli poliittisesti ohitettua? Tietysti oli, sillä eihän asia riipu siitä, ovatko porvarilliset parlamentit olleet olemassa jo kauan vai lyhyen ajan, vaan siitä, miten *valmiit* (aatteellisesti, poliittisesti, käytännöllisesti) työtätekevien laajat joukot ovat ottamaan vastaan neuvostojärjestelmän ja hajottamaan porvarillis-demokraattisen parlamentin (tahi sallimaan sen hajottamisen). Aivan kiistaton ja täysin varma historiallinen tosiasia on, että Venäjällä syys—marraskuussa 1917 kaupunkien työväenluokka, sotilaat ja

talonpojat olivat useiden erikoisten ehtojen vuoksi poikkeuksellisen valmiit ottamaan vastaan neuvostojärjestelmän ja hajottamaan mitä demokraattisimman porvarillisen parlamentin. Mutta siitä huolimatta bolshevikit *eivät* julistaneet Perustavaa kokousta boikottiin, vaan osallistuivat vaaleihin ennen proletariaatin valtaantuloa *ja sen jälkeen*. Että nuo vaalit antoivat erittäin arvokkaita (ja proletariaatille sangen hyödyllisiä) poliittisia tuloksia, sen olen toivottavasti todistanut edellä mainitussa kirjoituksessani, jossa eritellään yksityiskohtaisesti Venäjällä toimitettuja Perustavan kokouksen vaaleja koskevia tietoja.

Siitä seuraa aivan kiistaton johtopäätös: on todistettu, ettei edes muutama viikko ennen Neuvostotasavallan voittoa, ei edes sellaisen voiton *jälkeenkään* porvarillis-demokraattiseen parlamenttiin osallistuminen aiheuta vahinkoa vallankumoukselliselle proletariaatille, vaan suo sille mahdollisuuden *todistaa* helpommin takapajuisille joukoille, miksi sellaiset parlamentit ansaitsevat tulla hajotetuiksi, ja *helpottaa* niiden menestyksellistä hajottamista, *helpottaa* porvarillisen parlamentarismiin „poliittista ohittamista”. Kun jätetään ottamatta huomioon tämä kokemus ja samalla halutaan kuulua Kommunistiseen *Internationaleen*, jonka on kehiteltävä *kansainvälisesti* taktiikkansa (ei ahtaasti eikä yksipuolisesti kansallisena, vaan nimenomaan kansainvälisenä taktiikkana), niin se merkitsee, että tehdään mitä pahin virhe ja todellisuudessa juuri luovutaan internationaalisista, vaikka se sanoissa tunnustetaankin.

Tarkastelkaamme nyt niitä „hollantilais-vasemmistolaisia” todistusperusteita, joita on esitetty parlamenttiin osallistumista vastaan. Tässä on noista edellä mainituista „hollantilaisista” teeseistä tärkeimmän, 4:nneen teesin käännös (englannin kielestä):

„Kun kapitalistinen tuotantojärjestelmä on murrettu ja yhteiskunta on vallankumoustilassa, parlamentaarinen toiminta menettää vähitellen merkityksensä itse joukkojen toimintaan verrattuna. Koska parlamentti sellaisissa oloissa muodostuu vastavallankumouksen keskuksiksi ja elimiksi ja koska toisaalta työväenluokka luo oman valtansa välikappaleita Neuvostojen muodossa, kieltäytyminen kaikesta parlamenttitoiminnasta saattaa osoittautua jopa välttämättömäksiin”.

Ensimmäinen lause on ilmeisesti erheellinen, sillä joukkojen toiminta — esimerkiksi suuri lakko — on *aina* tärkeämpää kuin parlamenttitoiminta, eikä suinkaan vain

vallankumouksen aikana tai vallankumouksellisessa tilanteessa. Tämä ilmeisesti epäpätevä, historiallisesti ja poliittisesti väärä todistusperuste osoittaa vain erikoisen havainnollisesti, että teesien laatijat eivät ota lainkaan huomioon enempää Euroopan kokemusta (Ranskan kokemusta vuosien 1848 ja 1870 vallankumousten edelliseltä ajalta; Saksan kokemusta vuosien 1878—1890 väliseltä ajalta j.n.e.) kuin Venäjänkään kokemusta (ks. edellä), joka osoittaa, miten tärkeää on legaalisen ja illegaalisen taistelun toisiinsa *yhdistäminen*. Tällä kysymyksellä on tavattoman suuri merkitys sekä yleensä että erikoisesti sen vuoksi, että *kaikissa* sivistysmaissa ja kehittyneissä maissa lähestyy nopeasti aika, jolloin tällainen yhdistäminen käy — ja osaksi on jo käynytkin — vallankumouksellisen proletariaatin puolueelle yhä välttämättömämmäksi sen vuoksi, että kansalaisista proletariaatin ja porvariston välillä kypsyy ja lähenee, että tasavaltalaiset ja yleensä porvarilliset hallitukset, jotka ovat valmiit rikkomaan kaikin tavoin legaalisuutta (mitä merkitsee yksistään Amerikan esimerkki) j.n.e., harjoittavat hillitöntä kommunistivainoa. Hollantilaiset ja yleensä vasemmistolaiset eivät ole käsittäneet lainkaan tätä peräti tärkeää kysymystä.

Toinen lause on väärä ensinnäkin historiallisesti. Me bolshevikit olemme osallistuneet mitä vastavallankumouksellisimpiin parlamentteihin, ja kokemus on osoittanut, että tuo osallistuminen ei ole ollut ainoastaan hyödyksi, vaan vieläpä välttämätöntäkin vallankumouksellisen proletariaatin puolueelle juuri Venäjän ensimmäisen porvarillisen vallankumouksen jälkeen (1905) toisen porvarillisen vallankumouksen (helmikuu 1917) ja sitten sosialistisen vallankumouksen (lokakuu 1917) valmistelemiseksi. Toiseksi tuo lause on hämmästyttävän epäloogillinen. Siitä, että parlamentti muodostuu vastavallankumouksen elimeksi ja „keskukseksi” (vaikka todellisuudessa se ei ole koskaan ollut eikä voi olla „keskuksena”, tämä sivumennen sanoen) ja työläiset luovat oman valtansa välikappaleita Neuvostojen muodossa, siitä seuraa, että työläisten pitää valmistautua — aatteellisesti, poliittisesti ja teknillisesti — Neuvostojen taisteluun parlamenttia vastaan, parlamentin hajottamiseen Neuvostojen toimesta. Siitä ei suinkaan seuraa, että tuota hajottamista vaikeuttaisi tai ettei sitä helpottaisi se, jos tuon vastavallankumouksellisen parlamentin

sisällä on neuvostomielinen oppositio. Käydessämme voittoa taistelua Denikiniä ja Koltshakia vastaan emme kertaakaan huomanneet, ettei neuvostomielisen, proletaarisen opposition olemassaololla heidän leirissään olisi ollut merkitystä voitoillemme. Tiedämme varsin hyvin, että kun hajotimme Perustavan kokouksen 5. I. 1918, niin asiaa ei suinkaan vaikeuttanut, vaan päinvastoin helpotti se, että hajotettavan vastavallankumouksellisen Perustavan kokouksen sisällä oli sekä johdonmukainen, bolshevikkien, että epäjohdonmukainen, vasemmistoeserrien, neuvostomielinen oppositio. Teesin laatijat ovat sotkeutuneet kokonaan ja unohtaneet monien, ellei kaikkien, vallankumousten kokemuksen, joka todistaa, miten suureksi hyödyksi vallankumousten aikana on taantumuksellisen parlamentin ulkopuolella tapahtuvan joukkotoiminnan ja parlamentin sisäisen vallankumoukselle myötämielisen (tai vielä mieluummin: vallankumousta suoranaisesti kannattavan) opposition toisiinsa *yhdistäminen*. Tässä suhteessa hollantilaiset ja yleensä „vasemmistolaiset” järkeilevät aivan kuin vallankumouksen doktrinäärit, jotka itse eivät ole osallistuneet koskaan oikeaan vallankumoukseen tai eivät ole koskaan syventyneet ajattelemaan vallankumoushistoriaa tahi luulevat naiivisti, että tietyn taantumuksellisen laitoksen subjektiivinen „kieltäminen” on jo sen tosiasiallista hävittämistä monien objektiivisten tekijäin yhteisvoimin. Varmin tapa, jonka avulla uusi poliittinen (eikä vain poliittinen) aate saatetaan huonoon valoon ja vahingoitetaan sitä, on tämän aatteen paisuttaminen sen puolustamisen varjolla järjettömyyteen saakka. Mikä totuus tahansa, jos sitä paisutetaan „ylettömästi” (kuten isä Dietzgen sanoi), liioitellaan ja katsotaan sen pätevän laajemmalti kuin se todella pätee, voidaan johtaa järjettömyyksiin ja mainitunlaisessa tapauksessa se kiertämättä muuttuukin järjettömyydeksi. Juuri sellaisen karhunpalveluksen hollantilaiset ja saksalaiset vasemmistolaiset tekevätkin sille uudelle totuudelle, että Neuvostovalta on parempi kuin porvarillis-demokraattiset parlamentit. Tietenkin väärässä olisi se, joka alkaisi vanhaan tapaan ja ylipäänsä väittää, ettei muka missään tilanteessa sovi kieltäytyä osallistumasta porvarillisiin parlamentteihin. En voi tässä yhteydessä yrittää määritellä o'osuhteita, joissa boikotti on paikallaan, sillä tällä kirjoituksella on paljon vaatimattomampi tarkoitus: Venäjän

kokemusten huomioonottaminen kommunistien kansainvälisen taktiikan eräiden ajankohtaisten kysymysten yhteydessä. Venäjän kokemus on antanut meille yhden esimerkin boikotin onnistuneesta ja oikeasta harjoittamisesta bolshevikkien taholta (1905) ja toisen esimerkin sen virheellisestä harjoittamisesta (1906). Edellistä tapausta eritellessämme näemme: onnistuttiin *estämään* taantumuksellinen valta *kutsumasta koolle* taantumuksellista parlamenttia tilanteessa, jolloin joukkojen ulkoparlamentaarinen vallankumouksellinen toiminta (muun muassa lakkoliike) kasvoi tavattoman nopeasti, jolloin taantumuksellinen valta ei voinut saada mitään kannatusta miltään proletariaatin ja talonpoikaiston kerrokselta, jolloin vallankumouksellinen proletariaatti sai pysyvän vaikutusvallan laajoihin, takapajuisiin joukkoihin lakkotaistelun ja agraariliikkeen avulla. On aivan ilmeistä, ettei *tätä* kokemusta voida soveltaa Euroopan nykyoloihin. Edellä esitettyjen todistusperusteiden nojalla aivan ilmeistä on myös se, että vaatiessaan, vaikkapa ehdollisestikin, kieltäytymään menemästä parlamentteihin hollantilaiset ja „vasemmistolaiset” menettelivät peräti väärin ja vahingoittivat vallankumouksellisen proletariaatin asiaa.

Länsi-Euroopassa ja Amerikassa parlamentti on tullut erittäin vihatuksi työväenluokan eturivin vallankumouksellisten keskuudessa. Se on kieltämättä totta. Ja se on täysin ymmärrettävää, sillä on vaikea kuvitella mitään sen inhottavampaa, katalampaa ja petoksellisempää kuin sosialististen ja sosialidemokraattisten parlamenttiedustajain va'taenemistön menettely sodan aikana ja sen jälkeen. Mutta olisi suorastaan rikollista eikä ainoastaan tyhmää antautua tämän mielialan valtaan ratkaistaessa kysymystä, *miten* on taisteltava yleisesti tunnettua pahaa vastaan. Monissa Länsi-Euroopan maissa vallankumouksellinen mieliala on nyt niin sanoakseni sellainen „uutuus” tai „harvinaisuus”, jota on odoteltu tavattoman kauan, turhaan ja kärsimättömästi, ja ehkä siksi antaudutaan niin helposti tuon mielialan johdettaviksi. Tietenkään vallankumouksellinen taktikka ei muutu toiminnaksi, ellei joukkojen mieliala ole vallankumouksellinen, ellei ole edellytyksiä tällaisen mielialan voimistumiselle, mutta Venäjällä me olemme erittäin pitkällisen, raskaan ja verisen kokemuksen pohjalla omaksuneet sen totuuden, ettei vallankumouksellista taktikkaa

voida rakentaa yksinomaan vallankumouksellisen mielialan varaan. Taktiikan pitää pohjautua kyseessä olevan valtion (ja sitä ympäröivien valtioiden sekä yleensä maailman kaikkien valtioiden) *kaikkien* luokkavoimien tervejärkiseen ja ankaran objektiiviseen arviointiin sekä vallankumousliikkeiden antamien kokemusten huomioonottamiseen. On hyvin helppoa näyttää „vallankumouksellisuuttaan” vain haukkumalla parlamenttiopportunistia, vain kieltäytymällä osallistumasta parlamentteihin, mutta juuri siksi, kun se on niin kovin helppoa, se ei olekaan vaikeaa, erittäin vaikeaa tehtävän ratkaisemista. Tosivallankumouksellisen parlamenttiryhmän luominen Euroopan parlamenteissa on paljon vaikeampaa kuin se oli Venäjällä. Tietysti. Mutta tämä on vain osa totuudesta, sillä yleinen totuus on, että Venäjän oli vuoden 1917 konkreettisesti, historiallisesti varsin erikoislaatuudessa tilanteessa helppo *alkaa* sosialistinen vallankumous, kun sen sijaan sen *jatkaminen* ja loppuunsaattaminen on Venäjällä vaikeampaa kuin Euroopan maissa. Olen tullut jo vuoden 1918 alussa maininneeksi tästä seikasta, ja kahden vuoden kokemus on sen jälkeen osoittanut tämän käsityksen täysin oikeaksi. Sellaiset erikoislaatuiset edellytykset kuin: 1) mahdollisuus yhdistää neuvostokumous itse tämän kumouksen ansiosta imperialistisen sodan lopettamiseen, sodan, joka oli näännyttänyt työläiset ja talonpojat äärimmilleen; 2) mahdollisuus käyttää jonkin aikaa hyväksi kahden maailman mahtavimman imperialistisajain ryhmän kamppailua elämästä ja kuolemasta, mikä esti näitä ryhmiä yhdistymästä neuvostovihollista vastaan; 3) mahdollisuus kestää verrattain pitkällinen kansalaissota, osittain maan tavattoman laajuuden ja huonojen kulkuyhteyksien vuoksi; 4) niin syvälläkäypä porvarillis-demokraattinen vallankumousliike talonpoikaiston keskuudessa, että proletariaatin puolue otti toteuttaakseen talonpoikien puolueen vallankumoukselliset vaatimukset (eserrien, sen puolueen vaatimukset, jonka enemmistö suhtautui räikeän vihamielisesti bolshevismiin) ja toteutti ne heti, kun proletariaatti oli vallannut poliittisen vallan; — Länsi-Euroopasta puuttuvat nyt tällaiset erikoislaatuiset edellytykset, eikä tällaisten tai tämäntapaisten edellytysten toistuminen ole varsin helppoa. Muun muassa juuri tämän vuoksi — paitsi muita syitä — Länsi-Euroopan on vaikeampi *alkaa* sosialistinen vallankumous kuin meidän. On peräti lapsel-

lista yrittää „kiertää” tämä vaikeus, „harpata” sellaisen vaikean tehtävän yli kuin on taantumuksellisten parlamenttien hyväksikäyttö vallankumouksellisiin tarkoituksiin. Te haluatte luoda uuden yhteiskunnan? — mutta pelkäätte vaikeuksia, joita kohdataan luotaessa hyvää parlamenttiryhmää vakaumuksellisista, uskollisista ja urhoollisista kommunisteista taantumuksellisessa parlamentissa! Eikö se olekin lapsellista? Kun Karl Liebnecht Saksassa ja Z. Höglund Ruotsissa pystyivät ilman laajempaa joukkojen kannatustakin näyttämään esimerkkiä, miten taantumuksellisia parlamenteja on käytettävä hyväksi tosivallankumouksellisella tavalla, niin kuinka sitten tämä nopeasti kasvava vallankumouksellinen joukkopuolue ei pystyisi tilanteessa, jolloin joukot ovat sodan jälkeen pettyneitä ja suuttuneita, *luomaan* itselleen kommunistista edustajaryhmää huonoimmissakin parlamenteissa? Juuri sen vuoksi, että Länsi-Euroopassa työläisten ja etenkin pientalonpoikien kehittymättömät joukot ovat paljon suuremmassa määrin porvarillis-demokraattisten ja parlamentaaristen ennakkoluulojen vallassa kuin Venäjällä, juuri siksi kommunistit voivat (ja heidän pitää) *vain* toimimalla sellaisissa laitoksissa kuin porvarillisissa parlamenteissa käydä mitään vaikeuksia säikkymättä aikaa ja sitkeyttä vaativaa taistelua näiden ennakkoluulojen paljastamiseksi, hälventämiseksi ja voittamiseksi.

Saksalaiset „vasemmistolaiset” moittivat puolueensa kehoja „johtajia” ja lankeavat epätoivoon, päätyen lopulta naurettavaan „johtajien” „kieltämiseen”. Mutta oloissa, jolloin „johtajia” joudutaan usein piilottamaan maan alle, hyvien, luotettavien, koeteltujen ja arvovaltaisten „johtajien” *kasvattaminen* on erikoisen vaikeaa, ja näitä vaikeuksia *ei voida* menestyksellisesti voittaa, ellei yhdistetä legaalista ja illegaalista toimintaa, *ellei koetella „johtajia” muun ohella myös* parlamenttitoiminnan alalla. On arvosteltava — mitä jyrkimmin, säälimättömimmin ja leppymättömimmin — ei parlamentarismia ja parlamenttitoimintaa, vaan niitä johtajia, jotka eivät osaa — ja vielä enemmän niitä, jotka *eivät halua* — käyttää parlamenttivaaleja ja parlamentin puhujalavaa vallankumoukselliseen, kommunistiseen tapaan. Vain sellainen arvostelu — kun samalla tietysti erotetaan kelvottomat johtajat ja heidän tilalleen asetetaan kunnollisia — on hyödyllistä ja tuloksellista

vallankumouksellista toimintaa, joka kasvattaa samanaikaisesti niin „johtajia”, jotta he olisivat työväenluokan ja työtätekevien joukkojen luottamuksen arvoisia, kuin joukkojakin, jotta ne oppisivat ymmärtämään oikein poliittisen tilanteen sekä käsittämään tästä tilanteesta johtuvat, usein peräti mutkalliset ja sekavat tehtävät*.

VIII

EI MITÄÄN KOMPROMISSEJA?

Frankfurtilaisesta kirjasesta otetusta lainauksesta näimme, miten päättäväisesti „vasemmistolaiset” asettavat tuon tunnuksen. On ikävää, että henkilöt, jotka epäilemättä pitävät itseään marxilaisina ja haluavat olla marxilaisia, ovat unohtaneet marxilaisuuden päätötuudet. Engels, joka samoin kuin Marx kuului niihin harvoihin, aniharvoihin kirjailijoihin, joiden jokaisen huomattavamman teoksen jokainen lause sisältää erittäin syviä ajatuksia, kirjoitti vuonna 1874 kirjoituksessaan 33:n blanquilaisen kommunnardin manifestia vastaan seuraavaa:

„...Me olemme kommunisteja” (kirjoittivat blanquilaiset kommunnardit manifestissaan) „siksi, että haluamme saavuttaa päämäärämme pysähtymättä väliasemilla, suostumatta kompromisseihin, jotka vain lykkäävät tuonnemaksi voiton päivää ja pidentävät orjuuden aikakautta”.

Saksalaiset kommunistit ovat kommunisteja siksi, että kaikkien väliasemien ja kompromissien läpi, jotka eivät ole

* Minulla on ollut varsin pienet mahdollisuudet tutustua Italian „vasemmisto”-kommunismiin. Epäilemättä toveri Bordiga ja hänen johtamansa „boikotisti-kommunistien” (Comunista astensionista) ryhmä ovat väärässä puolustaessaan parlamenttiin menon kieltämistä. Mutta eräässä kysymyksessä hän nähdäkseni on oikeassa, mikäli voidaan päätellä hänen „Neuvosto” lehtensä kahdesta numerosta („Il Soviet”, №№ 3 ja 4, 18. I. ja 1. II. 1920), toveri Serratin mainion „Kommunismi” aikakauslehden neljästä numerosta („Comunismo”, №№ 1-4, 1. X-30. XI. 1919) sekä Italian porvarillisten sanomalehtien eräistä irtonumeroista, joihin minulla on ollut tilaisuus tutustua. Nimittäin toveri Bordiga ja hänen ryhmänsä ovat oikeassa hyökätessään Turatia ja tämän aateveljiä vastaan, jotka Neuvostovaltion ja proletariaatin diktatuurin tunnustaneen puolueen ja parlamentin jäseninä jatkavat vanhaa, mitä turmiollisinta, opportunistista politiikkaansa. Sietäessään sitä toveri Serrati ja koko Italian sosialistinen puolue tekevät tietysti virheen, joka uhkaa johtaa yhtä vahingollisiin ja vaarallisiin seurauksiin kuin Unkarissa, missä unkarilaiset herrat Turatit sabotoivat sisältä käsin sekä puoluetta että Neuvostovaltaa. Tuollainen virheellinen, epäjohtonmukainen tai selkärangaton suuntautuminen opportunistisiin parlamentaarikkoihin synnyttää toisaalta „vasemmisto”-kommunismia ja toisaalta oikeuttaa *jossain määrin* sen olemassaolon. Toveri Serrati on ilmeisesti väärässä syyttäessään edustaja Turatia „epäjohtonmukaisuudesta” („Comunismo”, № 3), vaikka epäjohtonmukainen on itse Italian sosialistisen puolue, kun se sietää sellaisia opportunistisia parlamentaarikkoja kuin Turati ja kumpu.

heidän, vaan historiallisen kehityskulun synnyttämiä, he näkevät selvästi päämäärän ja pyrkivät alati siihen, nimittäin hävittämään luokat ja luomaan sellaisen yhteiskuntajärjestelmän, jossa ei enää ole sijaa maan eikä tuotantovälineiden yksityisomistukselle. 33 blanquillaista ovat kommunisteja siksi, kun he kuvittelevat, että kun kerran he haluavat harpata väliasemien ja kompromissien yli, niin asia on sillä selvä, ja jos „alkaa” näinä päivinä — siitä he ovat vuoren varmoja — ja valta joutuu heidän käsiinsä, niin ylihuomenna „kommunismi saatetaan voimaan”. Siis ellei sitä voida tehdä heti, niin eivät hekään ole kommunisteja.

Miten lapsellisen naiivia — teoreettiseksi todistusperusteeksi esitetään oma malttamattomuus” (*Fr. Engels*, „Blanquillaisten kommunardien ohjelma”¹⁴, saksalaisesta sosialidemokraattisesta „Volksstaat” * lehdestä, v. 1874, № 73; kokoelmateoksessa „Kirjoituksia vuosilta 1871—1875”, venäjänkiel. käännös, Pietari, 1919, ss. 52—53).

Samassa kirjoituksessaan Engels sanoo kunnioittavansa syvästi Vaillant’ia ja puhuu tämän „eittämättömästä ansiosta” (Vaillant oli niin kuin Guesdekin kansainvälisen sosialistisen liikkeen huomatuimpia johtajia, kunnes he elokuussa 1914 kavalsivat sosialismin asian). Mutta Engels ei sivuuta ilmeistä virhettä erittelemättä sitä yksityiskohteisesti. Tietenkin kovin nuorista ja kokemattomista vallankumouksellisista samaten kuin pikkuporvarillisistakin, jopa hyvinkin kunnioitettavaan ikään ehtineistä ja sangen kokeneista vallankumouksellisista tämä „kompromissien salliminen” saattaa tuntua tavattoman „vaaralliselta”, käsittämättömältä ja väärältä. Ja monet sofistit (jotka ovat ylen tai äärettömän „kokeneita” politikoitsijoita) järkeilevät juuri siihen tapaan kuin toveri Lansburyn mainitsemat englantilaiset opportunistijohtajat, että „kun kerran bolshhevikit saavat tehdä sen ja sen kompromissin, niin miksi me emme saisi tehdä mitä kompromisseja tahansa?” Mutta lukuisten lakkotaistelujen (ottaaksemme vain tämän yhden luokkataistelun ilmenemismuodon) kasvattamat proletaarit omaksuvat tavallisesti erittäin hyvin mitä syvällisimmän (filosofisen, historiallisen, poliittisen ja psykologisen) totuuden, jonka Engels on esittänyt. Jokaisella proletaarilla

* — „Kansanvaltio”. *Toim.*

on kokemusta lakoista, kokemusta vihattujen sortajien ja riistäjien kanssa tehdyistä „kompromisseista”, jolloin työläisten on pitänyt ryhtyä työhön joko saamatta aikaan mitään parannuksia tai myöntyen vaatimustensa osittaiseen tyydyttämiseen. Joukkotaistelu ja luokkavastakohtien jyrkkä kärjistyminen nykyaikana auttaa jokaista proletaaria huomaamaan, missä suhteessa kompromissi, johon objektiiviset olosuhteet pakottavat (kun lakkolaisten kassa on köyhä, kun ei saada apua muualta, kun lakkolaiset ovat perin nälkiintyneitä ja nääntyneitä) ja joka ei vähennä hitustakaan tuollaisen kompromissin tehneiden työläisten uskollisuutta vallankumoukselle ja heidän valmeuttaan jatkaa taistelua, missä suhteessa sellainen kompromissi eroaa petturien tekemästä kompromissista, petturien, jotka puolustelevat objektiivisilla syillä itsestä omanedun tavoitteluaan (myös lakonrikkurit tekevät „kompromissin!”), pelkuruuttaan, nöyrää haluaan palvella kapitalisteja ja sitä, että he ovat helposti kapitalistien peloiteltavissa, suostuteltavissa, lahjottavissa ja imarrettavissa (Englannin työväenliikkeen historia tuntee erittäin paljon tällaisia Englannin trade unionien johtajien tekemiä petoksellisia kompromisseja, mutta melkein kaikkien maiden työläiset ovat nähneet samoja ilmiöitä muodossa tahi toisessa).

On tietysti erinäisiä poikkeuksellisen vaikeita ja mutkallisia tapauksia, jolloin vain erittäin suurella vaivalla saadaan määritellyksi oikein tietyn „kompromissin” todellinen luonne, niin kuin on murhatapauksia, jolloin on perin vaikea ratkaista, onko murha ollut täysin oikeutettu, jopa välttämätönkin (esimerkiksi itsepuolustustarkoituksessa) vai onko kysymyksessä anteeksiantamaton varomattomuus tai ehkä hienosti toimeenpantu kavala suunnitelma. Tietysti politiikassa, missä toisinaan on kysymys tavattoman mutkallisista — kansallisista ja kansainvälisistä — luokkien ja puolueiden välisistä suhteista, tavataan lukuisia paljon vaikeampia tapauksia kuin on kysymys oikeutetusta „kompromissista” lakon yhteydessä tai lakonrikkurien, luopiojohtajien petoksellisesta „kompromissista” y.m.s. On tyyrä ryhtyä keksimään sellaista reseptiä tai yleistä sääntöä („ei mitään kompromisseja!”), joka pätee kaikissa tapauksissa. On osattava ajatella omalla päällä, jotta kyetään orientoitumaan kussakin eri tapauksessa. Puoluejärjestön ja puoluejohtajien, jotka ovat tällaisen nimen arvoiset, mer-

kitys onkin m.m. juuri siinä, että he pystyvät kyseessä olevan luokan kaikkien ajattelevien edustajien * suorittaman pitkäaikaisen, sitkeän, erimuotoisen ja monipuolisen työn avulla saamaan välttämättömiä tietoja, välttämätöntä kokemusta sekä — tiedon ja kokemuksen lisäksi — välttämätöntä poliittista vaistoa voidakseen ratkaista monimutkaiset poliittiset kysymykset nopeasti ja oikein.

Naiivit ja aivan kokemattomat ihmiset kuvittelevat, että kun tunnustetaan sallittaviksi kompromissit *yleensä*, niin sillä jo pyyhitään pois kaikki rajat opportunistin — jota vastaan me käymme ja meidän on käytävä leppymätöntä taistelua — ja vallankumouksellisen marxilaisuuden eli kommunismin väliltä. Mutta elleivät nuo ihmiset vielä tiedä, että *kaikki* rajat niin luonnossa kuin yhteiskunnassakin ovat muuttuvaisia ja tietystä määrin ehdollisia, niin heitä ei auta mikään muu kuin pitkälinen koulutus, kasvatus, valistus sekä poliittinen ja käytännöllinen elämäkokemus. On tärkeää, että osataan erottaa kunkin erillisen tai historiallisesti erikoisen ajankohdan politiikan käytännön kysymyksistä ne, joissa pääasiallisesti tehdään sallimattomia, petosluontoisia ja vallankumoukselliselle luokalle turmiollista opportunistia olennoivia kompromisseja, ja suunnataan kaikki voimat niiden selittämiseen ja taisteluun niitä vastaan. Vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan, kahden yhtä rosvomaisen ja saaliinhimoisen valtioryhmän välisen sodan aikana tuollaisena opportunistin tärkeimpänä lajina, päälajina oli sosialishovinismi, s.o. „isänmaan puolustuksen” kannattaminen, mikä *tuollaisessa* sodassa merkitsi tosiasiaassa „oman” porvariston ryöstöpyrkimysten puoltamista. Sodan jälkeen — rosvomaisen „Kansainliiton” puolustaminen; vallankumouksellista proletariaattia ja „neuvosto”-liikettä vastaan suunnattujen oman maan porvariston kanssa tehtyjen välittömien tai välillisten liittojen puolustelu; porvarillisen demokratian ja porvarillisen parlamentarismien puolustelu „Neuvostovaltaa” vastaan; — tällaisissa muodoissa ilmenivät pääasiallisesti ne

* Valistuneimmassakin maissa on jokaisessa, edistyneisimmässäkin luokassa, joka ajan olojen ansiosta on kaikilta henkisiltä voimiltaan tavattoman korkealla kehitystasolla, aina sellaisiakin luokan edustajia, jotka *eivät* lainkaan ajattele eivätkä kykene ajattelemaan, ja heitä *tulee* väistämättömästi *olemaan* niin kauan kuin on luokkia, niin kauan kuin luokaton yhteiskunta ei ole täydellisesti lujittunut, vakiintunut ja kehittynyt omalla perustallaan. Jos ei näin olisi, kapitalismi ei olisikaan joukkoja sortavaa kapitalismiä.

sallimattomat ja petosluontoiset kompromissit, joiden kaikkien yhteistuloksena oli vallankumoukselliselle proletariaatille ja sen asialle turmiollinen opportunisti.

„...On torjuttava mitä jyrkimmin kaikenlaiset kompromissit muiden puolueiden kanssa... kaikkalainen luovimis- ja sovittelupolitiikka” —

kirjoittavat Saksan vasemmistolaiset frankfurtalaisessa kirjassaan.

Merkillistä, että tuollaisella kannalla olevat vasemmistolaiset eivät tuomitse jyrkästi bolshevismia! Eiväthän Saksan vasemmistolaiset voi olla tietämättä, että bolshevismien historiassa niin ennen Lokakuun vallankumousta kuin sen jälkeenkin on ollut *yhtenä*n tapauksia, jolloin on täytynyt luovia, sovitella ja tehdä kompromisseja muiden puolueiden, myös porvarillisten puolueiden kanssa!

Kun käydään sotaa kansainvälisen porvariston kukistamiseksi, sotaa, joka on sata kertaa vaikeampaa, pitkäliempää ja monimutkaisempaa kuin ankarinkaan tavallinen valtioiden välinen sota, ja kun tällöin jo etukäteen kieltäydytään luovimasta, käyttämästä vihollisten välisiä (vaikkapa tilapäisiäkin) eturistiriitoja, tekemästä sopimuksia ja kompromisseja mahdollisten (vaikkapa väliaikaistenkin, heikkojen, horjuvien, ehdollisten) liittolaisten kanssa, niin eikö se ole äärettömän hullunkurista? Eikö se vaikuta samantapaiselta kuin jos me ennen tutkimattomalle ja ennen saavuttamattomalle vuorenhuipulle noustessamme jo ennakoita kieltäytyisimme joskus mutkittelemasta, palaamasta joskus takaisin, luopumasta kerran valitsemastamme suunnasta ja yrittämästä eri suuntiin? Ja eräät Hollannin kommunistisen puolueen jäsenet ovat saattaneet kannattaa — suoranaisesti tai välillisesti, avoimesti tai peitetysti, kokonaan tai osittain — noin vähätietoisia ja kokemattomia ihmisiä (on onni, jos se johtuu vain nuoruudesta: itse luoja on antanut nuorisolle luvan puhua tietyn ajan moisia tyhmyyksiä)!!

Proletariaatin ensimmäisen sosialistisen vallankumouksen jälkeen, kun porvaristo on kukistettu yhdessä maassa, tämän maan proletariaatti on *pitkän aikaa heikompi* kuin porvaristo jo yksistään siitä syystä, että porvaristolla on tavattoman laajat kansainväliset yhteydet ja että porvariston kukistaneessa maassa pientavarantuottajat elvyttävät ja synnyttävät uudelleen alkuvoimaisesti ja alituisen

kapitalismia ja porvaristoa. Mahtavampi vastustaja voidaan voittaa vain jännittämällä äärimmilleen kaikki voimat sekä käyttämällä *ehdottomasti* ja mitä tarkimmin, huolellisimmin, varovaisimmin ja taitavimmin kaikkia, yksinpä vähäisimpiäkin vihollisten kesken ilmeneviä „rakoiluja”, kaikkia eri maiden porvariston välisiä sekä erillisten maiden eri porvariryhmien ja -kerrosten välisiä sisäisiä eturistiriitoja samoin kuin jokaista, vieläpä pienintäkin mahdollisuutta hankkia itselleen joukkoliittolainen, vaikkapa vain tilapäinen, horjuva, epävakaa, epävarma tai ehdollinen liittolainen. Joka ei tätä ole käsittänyt, hän ei ole käsittänyt hitustakaan marxilaisuudesta eikä tieteellisestä, nykyaikaisesta sosialismista *yleensä*. Joka ei ole todistanut *käytännössä*, melko pitkän ajan kuluessa ja useissa erilaisissa poliittisissa tilanteissa, osaavansa soveltaa tätä totuutta käytännössä, hän ei ole oppinut vielä auttamaan vallankumouksellista luokkaa sen taistelussa koko työtätekevän ihmiskunnan vapauttamiseksi riistäjistä. Ja tämä koskee yhtä hyvin proletariaatin poliittisen vallan valloittamisen *edellistä* kuin sen *jälkeistäkin* kautta.

Meidän teoriamme ei ole dogmi, vaan *toimintaohje*, sanoivat Marx ja Engels¹⁵, ja sellaisten „patentti”-marxilaisten kuin Karl Kautskyn, Otto Bauerin y.m. mitä pahin virhe ja suurin rikos on, että he eivät ole käsittäneet sitä eivätkä ole kyenneet soveltamaan sitä proletariaatin vallankumoustaistelun tärkeimpinä hetkinä. „Poliittinen toiminta ei ole Nevskin valtakadun jalkakäytävällä kävelemistä” (Pietarin aivan suoran pääkadun puhdas, leveä, tasainen jalkakäytävä), sanoi jo marxilaisuutta edeltäneen kauden suuri venäläinen sosialisti N. G. Tshernyshevski¹⁶. Venäjän vallankumoukselliset saivat sitten Tshernyshevskin aikojen maksaa lukemattomin uhrein siitä, kun eivät pitäneet väliä tuosta totuudesta tai unohtivat sen. Hinnalla millä hyvänsä on aikaansaattava se, *etteivät* Länsi-Euroopan ja Amerikan vasemmistokommunistit ja työväenluokalle uskolliset vallankumoukselliset joutuisi maksamaan tuon totuuden oppimisesta *niin kalliisti* kuin takapajuiset venäläiset.

Ennen tsaarivallan kukistumista Venäjän vallankumoukselliset sosialidemokraatit käyttivät monasti hyväkseen porvarillisten liberaalien palveluksia, s.o. solmivat heidän kanssaan käytännössä lukuisia kompromisseja, ja vuosina 1901—1902, jo ennen bolshevismien syntymistä, „Iskran”

vanha toimituskunta (siihen kuuluivat: Plehanov, Axelrod, Zasulitsh, Martov, Potresov ja minä) solmi (tosin lyhyeksi ajaksi) muodollisen poliittisen liiton Struven, porvarillisten liberaalien poliittisen johtajan kanssa, mutta osasi samalla käydä herkeämättä mitä ankarinta aatteellista ja poliittista taistelua porvarillista liberalismia sekä kaikkea sen pienimpäänkin työväenliikkeen sisällä ilmennyttä vaikutusta vastaan. Bolshevikit ovat noudattaneet aina tuota samaa politiikkaa. Vuodesta 1905 lähtien he ovat kannattaneet johdonmukaisesti työväenluokan liittoutumista talonpoikaiston kanssa liberaalista porvaristoa ja tsarismia vastaan, kieltäytymättä silti milloinkaan tukemasta porvaristoa tsaarivaltaa vastaan (esimerkiksi vaalien toisessa vaiheessa tai uusintäänestyksissä) ja jatkaen mitä leppymättömintä aatteellista ja poliittista taistelua porvarillis-vallankumouksellista talonpoikaismuutosta, „socialistivallankumouksellisia” vastaan, paljastaen heidät pikkuporvarillisiksi demokraateiksi, jotka vilpillisesti pitävät itseään sosialisteina. Vuonna 1907 Duuman vaaleissa bolshevikit solmivat lyhytaikaisen muodollisen poliittisen liiton „socialistivallankumouksellisten” kanssa. Vuosina 1903—1912 olimme menshevikkien kanssa väliin useampia vuosia muodollisesti yhtenäisessä sosdem. puolueessa *lakkaamatta* silti *milloinkaan* taistelemasta aatteellisesti ja poliittisesti heitä vastaan, koska he olivat proletariaattiin kohdistuvan porvarillisen vaikutuksen välittäjiä ja opportunisteja. Sodan aikana teimme tavallaan kompromissin „kautskylaisten”, vasemmistomenshevikkien (Martov) ja „socialistivallankumouksellisten” erään osan (Tshernov, Natanson) kanssa pitämällä heidän kanssaan istuntoja Zimmerwaldissa ja Kienthalissa ja julkaisemalla yhteisiä manifesteja, mutta emme lopettaneet emmekä heikentäneet koskaan aatteellista ja poliittista taisteluamme „kautskylaisia”, Martovia ja Tshernovia vastaan (Natanson kuoli vuonna 1919, jolloin hän oli hyvin lähellä meitä, miltei meidän kannalla oleva „vallankumouksellinen kommunisti”-narodnikki). Juuri Lokakuun kumouksen aikana teimme, emme tosin virallista, mutta muuten sängen tärkeän (ja peräti tuloksellisen) poliittisen liiton pikkuporvarillisen talonpoikaiston kanssa hyväksymällä *täydellisesti eserrien* agrariohjelman tekemättä siihen yhtään muutosta, t.s. teimme ilmeisen kompromissin todistaaksemme talonpojille, että emme aio käyttää

enemmistövaltaa heihin nähden, vaan tehdä sopimuksen heidän kanssaan. Samalla ehdotimme „vasemmistoeserrille” hallitukseen osallistumista edellyttävän virallisen poliittisen liiton solmimista (se solmittiinkin pian), mutta eserrät rikkoivat meidän kanssa tekemänsä liiton Brestin rauhan solmimisen jälkeen ja nousivat sitten aseelliseen kapinaan meitä vastaan heinäkuussa 1918 ja myöhemmin suoranaiseen aseelliseen taisteluun meitä vastaan.

Siksi on ymmärrettävää, että saksalaisten vasemmistolaisten hyökkäilyt Saksan kommunistipuolueen Keskuskomiteaa vastaan Saksassa siitä syystä, että tämä KK pitää mahdollisena liittoutumista „riippumattomien” („Saksan riippumaton sosdem. puolue”, kautskylaiset) kanssa, tuntuivat meistä kerrassaan kevytmielisiltä ja todistavat havainnollisesti „vasemmistolaisten” olevan *väärässä*. Myös meillä Venäjällä oli Saksan Scheidemanneja vastaavia oikeistomenshevikkejä (jotka olivat mukana Kerenskin hallituksessa) sekä vasemmistomenshevikkejä (Martov), jotka olivat oppositiossa oikeistomenshevikkejä vastaan ja vastaavat Saksan kautskylaisia. Vuonna 1917 meillä oli selvästi havaittavissa työväenjoukkojen asteittainen siirtyminen menshevikkien kannalta bolshevikkien kannalle: Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa kesäkuussa 1917 meillä oli vain 13% äänistä. Enemmistö oli eserrillä ja menshevikeillä. Neuvostojen toisessa edustajakokouksessa (vanhaa lukua 25. X. 1917) meillä oli 51% äänistä. Minkä vuoksi Saksassa *aivan samanlainen*, täysin *samansuuntainen* työläisten siirtyminen oikealta vasemmalle ei johtanut heti kommunistien voimistumiseen, vaan voimisti ensin välimuotoa edustavaa „riippumattomien” puoluetta, vaikka tuolla puolueella ei ole koskaan ollut mitään itsenäisiä poliittisia aatteita, mitään omintakeista politiikkaa, vaan se on horjunut aina Scheidemannien ja kommunistien välillä?

Nähtävästi yhtenä syynä on ollut Saksan kommunistien *virheellinen* taktiikka, ja heidän on nyt arkailematta ja rehellisesti tunnustettava virheensä ja opittava korjaamaan se. Virheenä on ollut se, että he eivät ole hyväksyneet osallistumista taantumukselliseen, porvarilliseen parlamenttiin ja taantumuksellisiin ammattiliittoihin, virheenä on lukuisissa tapauksissa ollut se „vasemmistolaisuus”-lastentauti, joka on nyt puhjennut pinnalle ja sen vuoksi

saadaan parannetuksi helpommin, pikemmin ja elimistölle edullisimmin.

Saksan „Riippumaton sosdem. puolue” on kokoomukseltaan hyvin erilaatuista ainesta: rinnan vanhojen opportunistijohtajien (Kautsky, Hilferding, nähtävästi suurelta osalta Crispin, Ledebour y.m.) kanssa, jotka ovat näyttäneet, etteivät he kykene ymmärtämään Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin merkitystä eivätkä johtamaan proletariaatin vallankumoustaistelua, tuossa puolueessa on muodostunut ja kasvaa erittäin nopeasti vasen, proletaarinen siipi. Sadat tuhannet tämän puolueen jäsenet (puolueessa on kai noin $\frac{3}{4}$ miljoonaa jäsentä) ovat proletaareja, jotka luopuvat Scheidemannista ja lähestyvät nopeasti kommunistia. Tämä proletaarinen siipi jo ehdotti riippumattomien Leipzigin edustajakokouksessa (1919) viipymättöä ja varauksetonta liittymistä III Internationaleen. On suorastaan naurettavaa pelätä „kompromissia” puolueen tuon siiven kanssa. Päinvastoin, kommunistien pitää *ehdottomasti* hakea ja löytää sopiva muoto kompromissille heidän kanssaan, sellaiselle kompromissille, joka toisaalta helpottaisi ja jouduttaisi täydellistä, välttämättöä yhteensulautumista tuon siiven kanssa, mutta toisaalta ei estäisi millään tavoin kommunisteja käymästä aatteellista ja poliittista taistelua „riippumattomien” opportunistista oikeistosiipeä vastaan. Sopivan kompromissimuodon löytäminen ei ilmeisesti ole helppoa, mutta vain veijari voisi luvata Saksan työläisille ja Saksan kommunisteille „helppoa” tietä voittoon.

Kapitalismi ei olisikaan kapitalismia, ellei „puhtaan” proletariaatin ympärillä olisi suuri joukko tavattoman kirjavia välimuotoja proletaarista puoliproletaariin (henkilöön, joka hankkii elatuksensa puoliksi työvoimaansa myymällä), puoliproletaarista pientalonpoikaan (ja pienkäsi-työläiseen, kotiteollisuudenharjoittajaan, yleensä pienyritykseen), pientalonpojasta keskivarakkaaseen talonpoikaan j.n.e.; ellei itse proletariaatti olisi jakautunut enemmän ja vähemmän kehittyneisiin kerroksiin, ellei olisi maakunnallista, ammatillista, toisinaan uskonnollista y.m. jakoa. Ja kaiken tämän vuoksi proletariaatin etujoukon, sen luokkatietoisien osan, kommunistisen puolueen, pitää välttämättömästi ja ehdottoman välttämättömästi turvautua luovimiseen, sovitteluun ja kompromisseihin proletaarien eri ryh-

mien kanssa, työläisten ja pienyrittäjien eri puolueiden kanssa. Kysymys on vain siitä, että *osattaisiin* soveltaa tätä taktiikkaa niin, ettei alenneta, vaan *kohotetaan* proletariaatin *yleistä* tietoisuustasoa, vallankumouksellisuutta, kykyä taistella ja voittaa. On muuten mainittava, että voittaakseen menshevikit bolshevikkien oli sovellettava ei ainoastaan ennen vuoden 1917 Lokakuun vallankumousta, *vaan sen jälkeenk*in luovimis-, sopimus- ja kompromissitaktiikkaa, luonnollisesti siten ja sellaista, joka auttoi bolshevikkeja pääsemään helpoimmin, pikimmin, varmimmin ja tehokkaimmin voitolle mensheveikeistä. Pikkuporvarilliset demokraatit (m.m. myös menshevikit) horjuvat ehdottomasti porvariston ja proletariaatin välillä, porvarillisen demokration ja neuvostojärjestelmän välillä, reformismin ja vallankumouksellisuuden välillä, työläisrakkauden ja proletariaatin diktatuurin pelkäämisen välillä j.n.e. Kommunistien oikean taktiikan on oltava sellaista, että *käytetään hyväksi* tuota horjuntaa eikä suinkaan jätetä sitä huomioonottamatta; tällainen hyväksikäyttö vaatii tekemään myönnytyksiä aineksille, jotka kääntyvät proletariaatin puoleen, ja tekemään niitä silloin ja sikäli, milloin ja mikäli nuo ainekset tekevät sellaisen käännöksen, ja samalla se vaatii käymään taistelua porvariston puoleen kääntyviä vastaan. Oikean taktiikan soveltamisen tuloksena menshevismi on meillä hajonnut ja hajoo yhä enemmän, samalla kun auttamattoman opportunistiset johtajat joutuvat eristettyyn asemaan ja parhaat työläiset ja pikkuporvarillisten kansanjoukkojen parhaat ainekset siirtyvät meidän leiriimme. Tämä prosessi on pitkälinen, ja sellaisella äkkipikaisella „ratkaisulla”, että „ei mitään kompromisseja, ei mitään luovimista”, voidaan vain vahingoittaa vallankumouksellisen proletariaatin vaikutuksen voimistumista ja sen voimien kasvua.

Ja vihdoin Saksan „vasemmistolaisten” eittämättömiä virheitä on heidän suoraviivainen vaatimuksensa kieltäytyä tunnustamasta Versailles'in rauhaa. Mitä „edustavammin” ja „vakavammin”, mitä „jyrkemmin” ja tinkimättömämmin esimerkiksi K. Horner muotoilee tämän kannan, sitä tyhmemmältä se kuulostaa. Kansainvälisen proletaarisen vallankumouksen nykyoloissa ei riitä se, että ollaan hyväksymättä „kansallisen bolshevismmin” (Lauffenberg y.m.) mahdollomia typeryyksiä, „bolshevismmin”, joka kannattaa jopa

liittoutumista Saksan porvariston kanssa sodan käymiseksi Ententeä vastaan. Pitää käsittää, että peräti väärää olisi sellainen taktiikka, ettei neuvosto-Saksan (jos piakkoin muodostettaisiin Saksan neuvostotasavalta) ole pakko tunnustaa joksikin ajaksi Versailles'in rauhaa ja alistua siihen. Se ei kuitenkaan merkitse, että „riippumattomat” olivat oikeassa vaatiessaan silloin, kun Scheidemannit olivat hallituksessa, kun Unkarin Neuvostovalta ei ollut vielä kukistunut, kun vielä oli jäljellä mahdollisuus tukea Neuvosto-Unkaria neuvostovallankumouksella Wienissä,— että he olivat oikeassa vaatiessaan *silloisissa oloissa* Versailles'in rauhan allekirjoittamista. „Riippumattomat” luovivat ja manöveroivat silloin kerrassaan kehnosti, sillä he ottivat itselleen suuremman tai pienemmän vastuun luopio-Scheidemannien menettelystä ja luisuivat Scheidemanneja vastaan suunnatun säälimättömän (ja mitä kylmäverisimmän) luokkasodan kannalta suuremmassa tai pienemmässä määrin „luokkien ulko-” tai „luokkien yläpuolella” olemisen kannalle.

Mutta nyt tilanne on ilmeisesti sellainen, ettei Saksan kommunistien pidä sitoa käsiään eikä luvata, että Versailles'in rauha kumotaan varmasti ja ehdottomasti, jos kommunismi pääsee voitolle. Se olisi tyhmää. Pitää sanoa: Scheidemannit ja kautskylaiset ovat syyllistyneet moniin petoksiin, jotka ovat vaikeuttaneet liittoutumista (osaksi suorastaan ehkäisseet liittoutumisen) Neuvosto-Venäjän ja Neuvosto-Unkarin kanssa. Me kommunistit tulemme kaikkiin keinoin *helpottamaan* ja *valmistelemaan* tuota liittoutumista, mutta meidän ei ole ehdottomasti pakko kumota Versailles'in rauhaa, semminkään viivyttelämättä. Sen menestyksellinen kumoaminen ei riipu yksistään Saksan, vaan myös kansainvälisen neuvostoliikkeen voitoista. Scheidemannit ja kautskylaiset ovat estäneet tätä liikettä, me edistämme sitä. Juuri siinä on asian ydin, juuri siinä on pääeroavaisuus. Ja kun luokkaviihollisemme, riistäjät ja heidän lakeijansa Scheidemannit ja kautskylaiset ovat päästäneet ohi monta tilaisuutta, jotka olisivat voimistaneet neuvostoliikettä Saksassa ja kansainvälisessä mitassa, voimistaneet Saksan ja kansainvälistä neuvostovallankumousta, se on heidän syynsä. Saksan neuvostovallankumous lujittaa kansainvälistä neuvostoliikettä, joka on vahvin suoja (ja ainoa varma, voittamaton, yleismaailmallinen

suoja) Versailles'in rauhaa ja yleensä kansainvälistä imperialismia vastaan. Poroporvarillista (Kautskyjen, Hilferdingien, Otto Bauerin ja kumpp. arvolle sopivaa) nationalismia eikä vallankumouksellista internationalismia on se, että Versailles'in rauhasta vapautuminen asetetaan ehdottomasti, välttämättä ja hetikohtaisesti ensi sijalle, *ennen sellaista kysymystä* kuin on *muiden* imperialismien sortamien maiden vapauttaminen imperialismien sorrosta. Porvariston kukistaminen missä Euroopan suurvaltiossa tahansa, m.m. Saksassa, on sellainen kansainvälisen vallankumouksen voitto, että sen vuoksi voidaan ja pitää suostua — jos se on välttämätöntä — *Versailles'in rauhan pitkäaikaiseenkin voimassaoloon*. Kun Venäjä pystyi yksinään kestäämään vallankumouksen hyväksi muutamia kuukausia Brestin rauhaa, niin Neuvosto-Saksa liittoutuneena Neuvosto-Venäjän kanssa voi aivan hyvin kestää Versailles'in rauhaa pitemmänkin ajan vallankumouksen hyväksi.

Ranskan, Englannin y.m. maiden imperialistit provosivat saksalaisia kommunisteja ja virittävät heille ansoja: „sanokaa, että ette allekirjoita Versailles'in rauhaa”. Ja vasemmistokommunistit menevät kuin lapset tuohon ansaan, sen sijaan että manöveroisivat taitavasti kavalaria ja *tällä hetkellä* voimakkaampaa vihollista vastaan, sen sijaan että sanoisivat sille: „nyt me allekirjoitamme Versailles'in rauhan”. Typeryyttä eikä vallankumouksellisuutta on sitoa ennakolta käsiään ja sanoa suoraan viholliselle, jolla *tällä hetkellä* on parempi aseistus kuin meillä, ryhdymmekö sotimaan sitä vastaan ja milloin sen teemme. On rikos antautua taisteluun silloin, kun se on ilmeisesti edullista viholliselle eikä meille, eivätkä sellaiset vallankumouksellisen luokan poliitikot kelpaa mihinkään, jotka eivät osaa „luovia, sovittaa ja tehdä kompromisseja” välttääkseen tietävästi epäedullista taistelua.

IX

„VASEMMISTO”-KOMMUNISMI ENGLANNISSA

Englannissa ei ole vielä kommunistista puoluetta, mutta työväen keskuudessa on olemassa nuori, laaja, mahtava, nopeasti kasvava ja mitä parhaimpia toiveita herättävä kommunistinen liike; on useita poliittisia puolueita ja

järjestöjä („Britannian sosialistinen puolue”¹⁷, „Sosialistinen työväenpuolue”, „Etelä-Walesin sosialistinen yhdistys”, „Sosialistinen työväenliitto”¹⁸), jotka haluavat perustaa kommunistisen puolueen ja käyvät jo keskenään neuvotteluja siitä. Sanomalehdessä „Workers’ Dreatnought” (VI nide, № 48, 21. II. 1920), viimeksi mainitun järjestön viikkolehdestä, jota toimittaa toveri Sylvia Pankhurst, on julkaistu hänen kirjoituksensa: „Kohti kommunistista puoluetta”. Kirjoituksessa selostetaan mainittujen neljän järjestön neuvotteluja yhtenäisen kommunistisen puolueen muodostamisesta perustana III Internationaleen liittyminen, neuvostojärjestelmän tunnustaminen parlamentarismien asemesta ja proletariaatin diktatuurin tunnustaminen. Osoittautuu, että suurimpia yhtenäisen kommunistisen puolueen nopeaa muodostamista estäviä haittoja ovat erimielisyydet kysymyksessä, joka koskee parlamenttiin osallistumista sekä uuden kommunistisen puolueen liittymistä vanhaan, ammatilliseen, etupäässä trade unioneista muodostuvaan, opportunistiseen ja sosialishovinistiseen „Työväenpuolueeseen”. „Sosialistinen työväenliitto” — samoin kuin „Sosialistinen työväenpuoluekin” * — vastustaa parlamenttivaaleihin ja parlamenttiin osallistumista sekä „Työväenpuolueeseen” liittymistä, eroten siinä suhteessa Britannian sosialistisen puolueen koko jäsenistöstä tai sen enemmistöstä, puolueen, joka heidän mielestään on Englannin „kommunististen puolueiden oikea siipi” (Sylvia Pankhurstin mainittu kirjoitus, s. 5).

Näin siis jakautuminen on pääpiirteittäin sama kuin Saksassakin, joskin on suurta eriävyyttä erimielisyyksien ilmenemismuodossa (Saksassa tuo muoto on paljon lähempänä „venäläistä” kuin Englannissa) sekä monissa muissa suhteissa. Tarkastelkaamme „vasemmistolaisten” todistusperusteita.

Puhuessaan parlamenttiin osallistumisesta tov. Sylvia Pankhurst viittaa lehden samassa numerossa julkaistuun tov. W. Gallacherin kirjoitukseen, jossa tämä Glasgowissa toimivan „Skotlannin työväenneuvoston” nimessä kirjoittaa:

„Tämä neuvosto”, hän kirjoittaa, „on selvästi parlamentin vastustaja ja sen takana on erilaisten poliittisten järjestöjen vasen siipi. Me edus-

* Tämä puolue tuntuu vastustavan „Työväenpuolueeseen” liittymistä, mutta puolue kokonaisuudessaan ei vastusta parlamenttiin osallistumista.

tamme Skotlannin vallankumouksellista liikettä, joka pyrkii luomaan koko maata käsittävän vallankumouksellisen järjestön tuotannossa (eri tuotannonaloilla) ja sosiaalisten komiteoiden pohjalle rakentuvan kommunistisen puolueen. Olemme kiistelleet pitkän aikaa virallisten parlamenttiedustajain kanssa. Emme ole katsoneet tarpeelliseksi julistaa ilmisotaa heitä vastaan, ja he *pelkäävät* lähteä rynnäkköön meitä vastaan.

Mutta tällainen asiointi ei voi jatkua kauan. Me voitamme kautta linjan.

Skotlannin riippumattoman työväenpuolueen rivijäsenet alkavat kylästyä yhä enemmän parlamenttiajatukseen, ja miltei kaikki paikallisaostot ovat Sovetien (on käytetty venäläistä Sovet-sanaa englantilaisittain kirjoitettuna) eli työväen Neuvostojen kannalla. Tämä on tietysti varsin vakava juttu niille herroille, jotka pitävät politiikkaa tulolähteenä (ammattina), ja he turvautuvatkin kaikkiin keinoihin kääntymään jäsenensä takaisin parlamentarismen kannalle. Vallankumouksellisten toverien *ei pidä* (kursivointi kaikkialla kirjoittajan) kannattaa tuota joukkiota. Tässä suhteessa taistelumme on oleva hyvin vaikeaa. Sen pahimpia piirteitä tulee olemaan niiden petturuus, joita kannustavat voimakkaammin henkilökohtaiset edut kuin kiinnostus vallankumousta kohtaan. Kaikkinainen parlamentarismen tukeminen auttaa vain vallan joutumista brittiläisten Scheidemanniemme ja Noskeimme käsiin. Henderson, Clynes ja kump. ovat auttamattomasti taantumuksellisia. Virallinen Riippumaton työväenpuolue joutuu yhä enemmän porvarillisten liberaalien valtaan, jotka ovat löytäneet henkisen pakopaikan herrojen MacDonaldin, Snowdenin ja kump. leirissä. Virallinen Riippumaton työväenpuolue suhtautuu äärimmäisen vihamielisesti III Internationaleen, mutta joukot kannattavat Internationalea. Opportunististen parlamentaarikkojen tukeminen tavalla tai toisella merkitsee mainittujen herrojen suoranaista auttamista. Britannian sosialistisella puolueella ei tässä suhteessa ole mitään merkitystä... Tässä tarvitaan tervettä vallankumouksellista tuotannollista (teollista) organisaatiota ja selvien, tarkasti määrättyjen, tieteellisten suuntaviivojen mukaan toimivaa kommunistista puoluetta. Jos toverimme voivat auttaa meitä näiden kummankin luomisessa, niin otamme mielihyvin vastaan heidän apunsa; elleivät he sitä voi, niin olkoot herran tähden yleensä sekaantumatta, elleivät he tahdo kavaltaa Vallankumousta tukemalla taantumuksellisia, jotka niin innokkaasti tavoittelevat „kunniakasta” (?— kirjoittajan kysymysmerkki) parlamenttiedustajan nimeä ja palavat halusta näyttää, että he *voivat hallita* yhtä hyvin kuin itse „isännätkin”, luokkapoliitikot”.

Nähdäkseni tämä toimituksen saama kirje kuvastaa mainiosti niitä mielialoja ja käsityskantoja, mitkä ovat ominaisia nuorille kommunisteille ja tavallisille työläisille, jotka ovat juuri vasta alkaneet siirtyä kommunismin kannalle. Tämä mieliala on mitä ilahduttavin ja arvokkain; sitä on osattava pitää arvossa ja yllä, sillä ilman sitä proletariaatin vallankumouksen voitto Englannissa — ja kaikissa muissakin maissa — olisi toivotonta. On osattava vaalia ja auttaa auliisti kaikin tavoin ihmisiä, jotka osaavat tulkita tätä

joukkojen mielialaa, osaavat herättää joukoissa tällaista mielialaa (mikä hyvin usein on vielä tiedotonta, epämääräistä, vaistomaista). Mutta samalla heille pitää sanoa suoraan ja avoimesti, että *pelkkä* mieliala ei riitä joukkojen johtamiseen suuressa vallankumoustaistelussa ja että ne ja ne virheet, joita vallankumoukselle ehdottoman uskolliset ihmiset saattavat tehdä tai tekevät, ovat sellaisia, jotka voivat vahingoittaa vallankumouksen asiaa. Toveri Gallacherin toimitukselle osoittamassa kirjeessä kuvastuvat epäilemättä ituasteessaan *kaikki* ne virheet, joita saksalaiset „vasemmisto”-kommunistit tekevät ja joita venäläiset „vasemmisto”-bolshevikit tekivät vuosina 1908 ja 1918.

Kirjeen kirjoittaja on täynnä pyhää proletaarista (kai-kille työtätekeville, kaikille „pienille ihmisille”, saksalaista sanontaa käyttäksemme, eikä ainoastaan proletaareille ymmärrettävää ja läheistä) vihaa porvarillisia „luokkapoliitikkoja” kohtaan. Tämä sorrettujen ja riistettyjen joukkojen edustajan viha on totisesti „kaiken viisauden alku”, kaiken sosialistisen ja kommunistisen liikkeen pohja sekä sen menestyksen perusta. Mutta kirjoittaja ei näköjään ota huomioon sitä, että politiikka on tiedettä ja taitoa, joka ei tipahda taivaasta ja jota ei saada lahjana, ja että proletariaatin, jos se haluaa voittaa porvariston, pitää kasvattaa itselleen *omat*, proletaariset „luokkapoliitikkonsa” ja sitä paitsi sellaiset, etteivät ne olisi huonompia kuin porvarilliset poliitikot.

Kirjeen kirjoittaja on käsittänyt erittäin hyvin, ettei parlamentti, vaan ainoastaan työväen Neuvostot voivat olla niitä välikappaleita, joiden avulla proletariaatti saavuttaa päämääränsä, ja tietysti ne, jotka eivät ole vieläkään käsittäneet sitä, ovat pahimpia taantumuksellisia, olkoon kysymyksessä sitten vaikka mitä oppineinkin ihminen, mitä kokenein poliitikko, mitä vilpittömin sosialisti, mitä valistunein marxilainen tai mitä kunnollisin kansalainen ja perheenisä. Mutta kirjeen kirjoittaja ei aseta eikä edes ajattelekaan asettaa sellaista kysymystä, voivatko Neuvostot saada voiton parlamentista, ellei parlamentin *sisälle* viedä „neuvosto”-poliitikkoja? ellei parlamentarismia hajoteta *sisältä käsin*? ellei parlamentista käsin valmistella Neuvostojen tulevan tehtävän — parlamentin hajottamisen — menestyksellistä täyttöä? Kirjeen kirjoittaja esittää muuten aivan oikean ajatuksen, että Englannissa kommu-

nistisen puolueen pitää toimia *tieteen* pohjalta. Tiede vaatii ensiksikin ottamaan huomioon muiden maiden kokemukset, varsinkin jos muut, samaten kapitalistiset maat kokevat parhaillaan tai ovat äskettäin kokeneet miltei samaa; toiseksi se vaatii ottamaan huomioon *kaikki* kyseessäolevassa maassa toimivat voimat, ryhmät, puolueet, luokat ja joukot eikä suinkaan määräämään politiikkaa vain yhden ryhmän tai puolueen pelkkien toivomusten ja katsomusten, tietoisuustason ja taisteluvälmiuden nojalla.

Se on totta, että Hendersonit, Clynesit, MacDonaldit, Snowdenit ovat auttamattoman taantumuksellisia. Totta on myös se, että he tahtovat ottaa vallan käsiinsä (muuten, liittoutuen mieluummin porvariston kanssa), että he tahtovat „hallita” ikivanhojen porvarillisten sääntöjen mukaan ja että valtaan päästyään he menettelevät kiertämättä samoin kuin Scheidemannit ja Nosket. Kaikki se on totta. Mutta siitä ei kuitenkaan seuraa, että heidän kannattaminen on vallankumouksen kavaltamista, vaan vallankumouksen etujen nimessä työväenluokan vallankumoustaistelijain pitää antaa näille herroille tiettyä parlamentaarista kannatusta. Selittääkseni tätä ajatusta otan kaksi englantilaista nykypäivien poliittista dokumenttia: 1) pääministeri Lloyd Georgen maaliskuun 18 p:nä 1920 pitämän puheen („The Manchester Guardian’in” * 19. III. 1920 julkaiseman selostuksen mukaan) ja 2) „vasemmisto”-kommunistin toveri Sylvia Pankhurstin mietteet, jotka hän on esittänyt edellä mainitussa kirjoituksessaan.

Puheessaan Lloyd George polemisoi Asquithia (hänet oli varta vasten kutsuttu kokoukseen, mutta hän kieltäytyi tulemast) ja niitä liberaaleja vastaan, jotka eivät ole halukkaita liittoutumaan vanhoillisten kanssa, vaan tahtovat lähestyttävän Työväenpuoluetta. (Toimitukselle lähettämässään kirjeessä toveri Gallacher, kuten näimme, niin ikään mainitsee liberaalien siirtymisestä Riippumattomaan työväenpuolueeseen.) Lloyd George todisteli, että liberaalien on liittouduttava ja liittouduttava *läheisesti* vanhoillisten kanssa, sillä muuten voi päästä voitolle Työväenpuolue, jota Lloyd George „nimittää mieluummin” sosialistiseksi ja joka pyrkii tuotantovälineiden „yhteisomistukseen”. „Ranskassa sitä sanottiin kommunismiksi”, selitti Englannin porvariston

* — „Manchesterin Vartiija”. *Toim.*

johtaja helppotajuisesti kuulijoilleen, liberaalisen parlamenttipuolueen jäsenille, jotka eivät kaiketi vielä tietäneet sitä; „Saksassa sitä on sanottu sosialismiksi; Venäjällä sitä sanotaan bolshevismiksi”. Periaatteellisista syistä se ei sovi liberaaleille, selitti Lloyd George, koska liberaalit ovat periaatteessa yksityisomistuksen kannalla. „Sivilisaatio on vaarassa”, julisti puhuja, ja sen vuoksi liberaalien ja vanhoillisten pitää liittyä yhteen...

„...Jos menette maanviljelysseuduille”, sanoi Lloyd George, „niin myönnän, että siellä tapaatte vanhan, entisellään säilyneen puoluejaon. Siellä on vaara kaukana. Siellä ei ole vaaraa. Mutta kun tulee kysymys muusta maaseudusta, niin siellä vaara on yhtä suuri kuin nykyään eräillä teollisuusseuduillakin. Neljä viidesosa väestöstämme harjoittaa teollisuutta ja kauppaa, tuskin viidesosa maanviljelystä. Tämä on yksi niitä seikkoja, joita pidän aina silmällä ajatellessani vaaroja, joita tulevaisuus meille tuo. Ranskan väestö on maanviljelysväestöä, ja tietyillä katsomuksilla on siellä sentähden vankka pohja, joka ei muutu niinkään nopeasti ja jota vallankumousliikkeen ei ole niinkään helppo saada liikkeelle. Meidän maassamme on asia toisin. Meidän maamme on kaadettavissa nurin helpommin kuin mikään muu maa maailmassa, ja kun se alkaa huojua, niin romahdus on mainituista syistä oleva täällä perinpohjaisempi kuin muissa maissa”.

Lukija huomaa tästä, ettei hra Lloyd George ole ainoastaan sangen viisas mies, vaan hän on lisäksi oppinut paljon marxilaisilta. Ei ole siis synti meidänkin ottaa oppia Lloyd Georgelta.

On mielenkiintoista mainita vielä seuraavasta välikohdauksesta, joka tapahtui Lloyd Georgen puheen johdosta käydyn väittelyn aikana.

„Hra Wallace: Haluaisin kysyä, mitä mieltä pääministeri on politiikkansa tuloksista teollisuusseuduilla teollisuusyöläisiin nähden, joista hyvin monet ovat nykyisin liberaaleja ja joilta saamme niin suurta kannatusta. Eikö tuloksena mahdollisesti ole se, että Työväenpuolueen voimat lisääntyvät valtavasti niiden työläisten ansiosta, jotka nykyisin auttavat vilpittömästi meitä?”

Pääministeri: Minulla on aivan toisenlainen käsitys. Se tosiasia, että liberaalit ottelevat keskenään, sysää epäilemättä varsin huomattavan osan liberaaleista epätoivoissaan Työväenpuolueeseen, jossa on jo suuri määrä liberaaleja, sangen kyvykkäitä ihmisiä, jotka nyt mustaavat hallitusta. Tulos on epäilemättä se, että yleinen mielipide lujittuu tuntuvasti Työväenpuolueen hyväksi. Yleinen mielipide ei käänny Työväenpuolueen ulkopuolella olevien liberaalien, vaan Työväenpuolueen hyväksi, kuten osittaiset uusintavaalit näyttävät”.

Sivumennen sanoen tuo järkeily osoittaa erittäin selvästi, miten pahasti porvariston älykkäimmätkin miehet ovat sotkeutuneet eivätkä voi olla tekemättä korjaamattomia

tyhmyksiä. Niihin porvaristo juuri sortuukin. Mutta meikäläiset voivat tehdä tyhmyksiäkin (tosin ehdolla, etteivät nämä tyhmydet ole kovin pahoja ja että ne oikaistaan ajoissa) ja siitä huolimatta selviytyä lopulta voittajina.

Toinen poliittinen dokumentti ovat seuraavat „vasemisto”-kommunistin tov. Sylvia Pankhurstin ajatukset:

„...Toveri Inkin (Britannian sosialistisen puolueen sihteeri) nimittää Työväenpuoluetta „työväenluokan liikkeen pääjärjestöksi”. Toinen Britannian sosialistista puoluetta edustava toveri ilmaisi III Internationalen konferenssissa vieläkin selvemmin tämän Britannian sosialistisen puolueen katsomuksen. Hän sanoi: „Meidän mielestämme Työväenpuolue on järjestynyt työväenluokka”.

Me emme ole samaa mieltä Työväenpuolueeseen nähden. Työväenpuolueen jäsenmäärä on sangen suuri, joskin sen jäsenistö on varsin huomattavalta osaltaan passiivista ja apaattista; he ovat työmiehiä ja työläisnaisia, jotka ovat liittyneet trade unioniin, siksi kun heidän toverinsakin työpaikalla kuuluvat trade unioniin ja koska he tahtovat saada avustuksia.

Mutta me myönnämme, että Työväenpuolueen suurilukuisuus johtuu siitäkin, että se on sen ajattelutavan luomus, jota pitemmälle Britannian työväenluokan valtaenemmistö ei vielä ole päässyt, joskin kansan mielissä on kypsymässä suuria muutoksia, mikä piakkoin muuttaa tilanteen...”

„...Britannian työväenpuolue on muiden maiden sosialipatrioottisten järjestöjen tapaan nouseva luonnollisen yhteiskuntakehityksen tuloksena kiertämättä valtaan. Kommunistien tehtävä on kehittää voimia, jotka suistavat sosialipatriootit vallasta, emmekä me saa hidastuttaa tätä työtä maassamme emmekä horjua.

Emme saa haaskata energiaamme kartuttaen Työväenpuolueen voimaa; sen valtaannousu on kiertämätön. Meidän on keskitettävä voimamme sellaisen kommunistisen liikkeen luomiseen, joka voittaa Työväenpuolueen. Työväenpuolue muodostaa pian hallituksen; vallankumouksellisen opposition on oltava valmiina käymään sen kimpun...”

Siis liberaalinen porvaristo luopuu vuosisataisen historiallisen kokemuksen siunaamasta — ja riistäjille tavattoman edullisesta — „kahden puolueen” (kahden riistäjän puolueen) järjestelmästä pitäen välttämättömänä niiden voimien yhdistämistä taistelun käymiseksi Työväenpuoluetta vastaan. Osa liberaaleista pakenee Työväenpuolueeseen kuin rotat hukuvasta laivasta. Vasemmistokommunistit pitävät vallan siirtymistä Työväenpuolueelle kiertämättömänä ja myöntävät, että työväen enemmistö kannattaa nykyään tätä puoluetta. Tästä he tekevät sen kummallisen:

johtopäätöksen, minkä tov. Sylvia Pankhurst määrittelee seuraavasti:

„Kommunistisen puolueen ei pidä tehdä kompromisseja... Sen pitää säilyttää oppinsa puhtaana sekä riippumattomuutensa reformismista tahrattomana; sen tehtävä on kulkea edellä, pysähtymättä ja poikkeamatta tieltään syrjään, kulkea suoraa tietä kohti kommunistista vallankumousta”.

Päinvastoin, juuri siitä, että Englannin työläisten enemmistö kulkee vielä englantilaisten Kerenskien tai Scheidemannien talutusnuorassa, ettei se ole vielä kokenut, mikä on noista henkilöistä muodostettu hallitus, ettei se ole vielä saanut kokemusta, joka oli tarpeen sekä Venäjällä että Saksassa ennen kuin työläiset asettuivat joukkomitassa kommunismin kannalle,— siitä seuraa eittämättömästi, että Englannin kommunistien *pitää* osallistua parlamenttitoimintaan, auttaa parlamentin *sisältä* työväenjoukkoja näkemään käytännössä Hendersonin ja Snowdenin hallituksen tulokset ja auttaa Hendersoneja ja Snowdeneja voittamaan yhteenliittyneet Lloyd George ja Churchill. Jos menettellään toisin, vaikeutetaan vallankumousta, sillä vallankumous ei ole mahdollinen ilman työväenluokan enemmistön katsomusten muuttumista, ja tämän muutoksen saa aikaan vain joukkojen poliittinen kokemus eikä milloinkaan pelkkä propaganda. „Eteenpäin ilman kompromisseja ja poikkeamatta tieltä” on ilmeisesti väärä tunnus, kun sitä julistaa tiettävästi voimaton työläisten vähemmistö, joka tietää (tai jonka ainakin pitäisi tietää), että enemmistö pienen ajan kuluttua, jos Henderson ja Snowden saavat voiton Lloyd Georgesta ja Churchillista, pettyy johtajissaan ja kääntyy kannattamaan kommunismia (tai joka tapauksessa alkaa suhtautua puolueettomasti ja suurimmalta osaltaan suopean puolueettomasti kommunisteihin). Se on samaa kuin jos 10.000 sotilasta syöksyisi taisteluun vihollisen 50.000 miestä vastaan, silloin kun pitäisi „pysähtyä”, „poiketa tieltä”, jopa tehdä „kompromissikin”, jotta voitaisiin odotella avuksi rientävän satatuhantisen apujoukon tuloa, joka ei voi ehtiä heti. Se on intelligenteille ominaista penikkamaisuutta, mutta ei vallankumouksellisen luokan vakavaa taktikoimista.

Vallankumouksen peruslaki, jonka kaikki vallankumoukset ja muun muassa kaikki kolme XX vuosisadalla tapahtu-

nutta Venäjän vallankumousta ovat vahvistaneet oikeaksi, on seuraava: vallankumousta varten ei riitä se, että riistetyt ja sorretut joukot ovat tajunneet mahdottomaksi elää vanhaan tapaan ja vaativat muutoksia; vallankumousta varten on välttämätöntä, että riistäjät eivät voi elää ja hallita vanhaan tapaan. Vallankumous voi voittaa vasta silloin, kun „*pohjakerrokset*” *eivät halua vanhaa* ja kun „*huippukerrokset*” *eivät voi elää vanhaan tapaan*. Toisin tämä totuus ilmaistaan sanoilla: vallankumous on mahdoton ilman yleisvaltakunnallista (sekä riistettyjä että riistäjiä käsittävää) kriisiä. Vallankumousta varten on siis ensiksikin saatava aikaan se, että työläisten enemmistö (tai ainakin tietösten, ajattelevien, poliittisesti aktiivisten työläisten enemmistö) käsittää täydellisesti kumouksen välttämättömäksi ja on valmis uhraamaan henkensä sen hyväksi; toiseksi, että hallitsevat luokat kokisivat hallituspulaa, joka vetää takapajuisimmatkin joukot politiikkaan (jokaisen todellisen vallankumouksen tunnusmerkkinä on se, että siihen saakka välinpitämättömiksi jääneiden työtätekevien ja sorrettujen joukkojen poliittiseen taisteluun kykenevien edustajain lukumäärä kymmenkertaistuu, jopa satakertaisuukin nopeasti), tekee hallituksen voimattomaksi ja suo vallankumouksellisille mahdollisuuden kukistaa sen nopeasti.

Englannissa, kuten m.m. juuri Lloyd Georgen puheestakin näkyy, ovat kehittymässä ilmeisesti nämä molemmat voitokkaan proletarisen vallankumouksen edellytykset. Ja vasemmistokommunistien virheet ovat nyt erittäin vaarallisia juuri sen vuoksi, kun on havaittavissa, etteivät eräät vallankumoukselliset suhtaudu kyllin vakavasti, kyllin asiallisesti, riittävän tietoisesti ja harkitsevasti kumpaankin näistä ehdoista. Jos olemme vallankumouksellisen *luokan* puolue emmekä vallankumouksellinen ryhmä ja jos haluamme saada *joukot* mukaamme (ilman sitä saatamme osoittautua pelkiksi suunsoittajiksi), niin meidän on ensinnäkin autettava Hendersonia tai Snowdenia lyömään Lloyd George ja Churchill (taikka oikeammin: pakotettava ensin mainitut lyömään viimeksi mainitut, sillä ensin mainitut *pelkäävät voittoaan!*); toiseksi meidän on autettava työväenluokan enemmistöä vakuuttumaan oman kokemuksensa kautta siitä, että olemme oikeassa, t.s. että Henderson ja Snowden ovat aivan kelpaamattomia, että he ovat

olemukseltaan pikkuporvareita ja luopioita ja että heidän vararikkonsa on kiertämätön; kolmanneksi meidän on jouduttava hetkeä, jolloin *sen nojalla*, että työläisten enemmistö on pettynyt Hendersoneissa, voidaan vakavin menestyksen toivein kaataa äkkiä Hendersonien hallitus, jonka hämmennys on oleva sitäkin suurempi, kun kerran sellainenkin perin viisas ja edustava suur- eikä pikkuporvari kuin Lloyd George joutuu aivan ymmälle ja heikentää yhä enemmän itseään (ja koko porvaristoa) — eilen „kahnauksillaan” Churchillin kanssa, tänään „kahnauksillaan” Asquithin kanssa.

Selitän yksityiskohtaisemmin. Käsitykseni mukaan Englannin kommunistien on yhdistettävä kaikki neljä puoluetta ja ryhmäänsä (kaikki hyvin heikkoja, eräät jopa peräti heikkoja) yhdeksi kommunistiseksi puolueeksi ottaen pohjaksi III Internationalen periaatteet sekä *ehdottoman* osallistumisen parlamenttiin. Kommunistinen puolue ehdottaa Hendersoneille ja Snowdeneille „kompromissia”, vaaliliittoa: esiinnyttään yhdessä Lloyd Georgen ja vanhoillisten liittoa vastaan, jaetaan parlamentin edustajanpaikat sen mukaisesti, kuinka paljon ääniä työläiset antavat Työväenpuolueen tai kommunistien puolesta (ei vaaleissa, vaan erikoisessa äänestyksessä), ja säilytetään *täydellinen vapaus* harjoittaa agitaatiota, propagandaa ja poliittista toimintaa. Ilman tätä viimeistä ehtoa ei tietenkään saa tehdä vaaliliittoa, sillä se olisi petosta: Englannin kommunistien täytyy vaatia ja pitää kiinni mitä täydellisimmästä vapaudesta Hendersonien ja Snowdenien arvostelemiseen yhtä ehdottomasti kuin venäläiset bolshevikit vaativat ja pitivät kiinni siitä (*viisitoista vuotta*, 1903—1917) venäläisiin Hendersoneihin ja Snowdeneihin, s.o. menshevikkeihin nähden.

Jos Hendersonit ja Snowdenit suostuvat liittoon näillä ehdoilla, niin se on meidän voittomme, sillä meille ei ole lainkaan tärkeää, kuinka monta edustajanpaikkaa saamme parlamentissa, emme me aja niitä takaa, siinä suhteessa olemme valmiit myönnytyksiin (kun taas Hendersonit ja erikoisesti heidän uudet ystävänsä — eli heidän uudet isäntänsä —, Riippumattomaan työväenpuolueeseen siirtyneet liberaalit, ajavat eniten takaa juuri niitä). Silloin olemme voittaneet, sillä viemme *oman* agitaatiomme *joukkoihin* hetkellä, jolloin *itse* Lloyd George on „kiihottanut” ne, ja

paitsi sitä, että autamme Työväenpuoluetta muodostamaan nopeammin hallituksensa, autamme myös joukkoja ymmärtämään pikemmin koko kommunistisen propagandamme, jota tulemme harjoittamaan Hendersoneja vastaan rajoituksitta ja vaikenematta mistään.

Jos taas Hendersoneit ja Snowdenit kieltäytyvät tekemästä vaaliliittoa kanssamme näillä ehdoilla, voitamme vieläkin enemmän. Siten osoitamme heti *joukoille* (ottakaa huomioon, että jopa selvästi menshevistisen, täysin opportunistisen Riippumattoman työväenpuolueenkin sisällä *joukot* kannattavat Neuvostoja), että Hendersoneista on mieluisampaa heidän *oma* läheinen suhteensa kapitalisteihin kuin kaikkien työläisten yhteenliittyminen. Voitamme heti *joukkojen* silmissä, sillä varsinkin Lloyd Georgen loistavien, peräti oikeiden ja (kommunismille) peräti hyödyllisten selitysten jälkeen joukot alkavat kannattaa kaikkien työläisten yhdistymistä Lloyd Georgen ja vanhoillisten liittoa vastaan. Voitamme heti, sillä näytämme havainnollisesti joukoille, että Hendersoneit ja Snowdenit pelkäävät voittaa Lloyd Georgen, pelkäävät ottaa valtaa yksinään, pyrkivät *salaa* saamaan tukea Lloyd Georgelta, joka ojentaa *julkisesti* kätensä vanhoillisille Työväenpuoluetta vastaan. Mainittakoon, että meillä Venäjällä 27. II. 1917 (vanhaa lukua) tapahtuneen vallankumouksen jälkeen bolshevikkien propaganda menshevikkejä ja eserriä (s.o. venäläisiä Hendersoneja ja Snowdeneja) vastaan voitti juuri näistä samoista syistä. Sanoimme menshevikeille ja eserriille: ottakaa kaikki valta käsiinne ilman porvaristoa, kun teillä kerran on enemmistö Neuvostoissa (Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa kesäkuussa 1917 bolshevikeilla oli vain 13% äänistä). Mutta venäläiset Hendersoneit ja Snowdenit pelkäsivät ottaa valtaa käsiinsä ilman porvaristoa, ja kun porvaristo vitkutti Perustavan kokouksen vaaleja tietäen hyvin, että vaalit antavat enemmistön eserriille ja menshevikeille * (nämä olivat tehneet mitä lujimman poliittisen liiton keskenään ja edustivat kummatkin asiallisesti *samaa* pikkuporvarillista demokratiaa), niin eserrit ja

* Perustavan kokouksen vaaleissa Venäjällä, marraskuussa 1917, joihin tietojen mukaan osallistui yli 36 miljoonaa valitsijaa, bolshevikit saivat 25% äänistä, erilaiset tilanherrojen ja porvariston puolueet 13% ja pikkuporvarillinen demokratia, s.o. eserrit ja menshevikit niitä lähellä olevien vähäisten ryhmien kanssa, 62% äänistä.

menshevikit eivät pystyneet taistelemaan tarmokkaasti ja loppuun saakka tuota vitkuttelua vastaan.

Hendersonien ja Snowdenien kieltäytyessä liittoutumasta kommunistien kanssa kommunistit voittaisivat heti siinä mielessä, että saisivat puolelleen joukkojen myötätunnon ja Hendersonit ja Snowdenit joutuisivat huonoon huutoon, ja vaikka menettäisimmekin sen vuoksi muutamia edustajanpaikkoja parlamentissa, se ei olisi meille lainkaan tärkeää. Asettaisimme omat ehdokkaamme vain ani harvoissa, mutta ehdottoman varmoissa vaaliپیireissä, t.s. niissä, missä meidän ehdokkaidemme asettaminen ei auttaisi liberaalin valitsemista labouristin (Työväenpuolueen jäsen) asemesta. Harjoittaisimme vaaliagitatiota levittämällä lentolehtisiä kommunismin puolesta ja kehottamalla *äänestämään labour-puolueen ehdokasta porvaria vastaan kaikissa* niissä vaaliپیireissä, missä emme ole asettaneet ehdokasta. Toverit Sylvia Pankhurst ja Gallacher erehtyvät, jos he pitävät sitä kommunismin kavaltamisena ja luopumisena taistelusta sosialistiluopioita vastaan. Päinvastoin, kommunistisen vallankumouksen asia epäilemättä vain voittaisi siitä.

Nykyään Englannin kommunistien on usein peräti vaikea edes lähestyä joukkoja ja saada ne kuuntelemaan itseään. Mutta kun esiinnyn kommunistina ja kehotan *äänestämään Hendersonia Lloyd Georgea vastaan*, niin minua varmaan kuunnellaan. Ja silloin saan tilaisuuden selittää kansantajuisesti, miksi Neuvostot ovat paremmat kuin parlamenttijärjestelmä ja proletariaatin diktatuuri parempi kuin Churchillin diktatuuri (jota naamioidaan porvarillisen „demokratian” kyltillä), sekä myös sen, että *äänestämällä Hendersonia* haluaisin kannattaa häntä aivan samoin kuin hirtonuora kannattaa hirtettyä; että mitä pikemmin Hendersonit muodostavat oman hallituksensa, sitä pikemmin tulee todistetuksi, että minä olen oikeassa, sitä pikemmin joukot siirtyvät puolelleni ja Hendersonit ja Snowdenit saavat poliittisen kuoleman aivan samoin kuin heidän aateveljensä Venäjällä ja Saksassa.

Ja jos minulle vastataan, että tuo on perin „konstikasta” ja mutkallista taktiikkaa, että joukot eivät käsitä sitä, että se hajottaa ja pirstoo voimiamme, haittaa niiden keskittämistä neuvostovallankumoukseen j.n.e., niin vastaan noille „vasemmistolaisille” vastaväittäjille: älkää panko kaava-

oppineisuuttanne joukkojen kontolle! Eivätköhän joukot Venäjällä ole vähemmän valistuneita kuin Englannissa. Ja silti joukot ymmärsivät bolshevikkeja; eikä bolshevikkeja lainkaan häirinnyt, vaan päinvastoin auttoi se, että he neuvostovallankumouksen *aattona*, syyskuussa 1917, tekivät ehdokaslistansa porvarillisen parlamentin (Perustavan kokouksen) vaaleja varten ja heti *seuraavana päivänä* neuvostovallankumouksen *jälkeen*, marraskuussa 1917, valitsivat edustajia siihen samaan Perustavaan kokoukseen, jonka he sitten hajottivat 5. I. 1918.

Minulla ei ole tilaisuutta pysähtyä tässä yhteydessä käsittelemään toista englantilaisten kommunistien välistä erimielisyyttä, nimittäin sitä, onko liityttävä yhteen Työväenpuolueen kanssa vai ei. Minulla on liian vähän aineistoa tästä kysymyksestä, joka on kovin mutkallinen, syystä että Britannian „Työväenpuolue” on tavattoman omalaatuinen ja eroaa rakenteellisesti varsin suuresti Euroopan mantereen tavanomaisista poliittisista puolueista. Mutta ilmeistä on ensinnäkin se, että tässäkin kysymyksessä tekee kiertämättä virheen jokainen, joka aikoo johtaa vallankumouksellisen proletariaatin taktiikan sellaisista periaatteista kuin: „kommunistisen puolueen pitää säilyttää oppinsa puhtaana sekä riippumattomuutensa reformismista tahrattomana; sen tulee kulkea edellä, pysähtymättä ja poikkeamatta tieltään syrjään, kulkea suoraa tietä kohti kommunistista vallankumousta”. Tällaisissa periaatteissa vain toistuu sama virhe, jonka ranskalaiset blanquillaiset kommunardit tekivät vuonna 1874 julistaessaan „kieltävänä” kaikki kompromissit ja kaikkinaiset väliasteet. Toiseksi on ilmeistä, että tässäkin kuten aina pitää osata soveltaa kommunismin yleisiä periaatteita, pääperiaatteita luokkien ja puolueiden *omalaatuisiin* keskinäissuhteisiin, sitä kommunismin johtavan objektiivisen kehityksen *omalaatuisuutta* vastaavasti, mikä on ominaista kullekin eri maalle ja mikä on osattava saada selville, nähdä ja arvata etukäteen.

Mutta siitä on puhuttava ei yksin Englannin kommunistisen liikkeen, vaan niiden yleisten johtopäätösten yhteydessä, jotka koskevat kommunistisen liikkeen kehitystä kaikissa kapitalistisissa maissa. Nyt siirrymmekin käsittelemään sitä.

X

MUUTAMIA JOHTOPAATOKSIA

Vuoden 1905 Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa ilmeni eräs varsin omalaatuinen maailmanhistorian käänne: eräässä takapajuisimmassa kapitalistisessa maassa lakko-
liike kasvoi ensi kerran maailmassa ennen näkemättömän laajaksi ja voimakkaaksi. *Yksistään* v. 1905 *ensimmäisen kuukauden* aikana lakkolaisten lukumäärä ylitti kymmenkertaisesti lakkolaisten *vuotuisen* keskimääräisluvun edellisten kymmenen vuoden ajalta (1895—1904), ja tammi-
kuusta lokakuuhun 1905 lakot kasvoivat lakkaamatta ja valtavissa mittasuhteissa. Useiden peräti omalaatuisten historiallisten ehtojen vaikutuksesta takapajuinen Venäjä näytti maailmalle ensimmäisenä paitsi sitä, että sorrettujen joukkojen oma-aloitteisuus kasvaa hyppäyksellisesti vallankumouksen aikana (näin on käynyt kaikissa suurissa val-
lankumouksissa), myös sen, että proletariaatin merkitys on paljon suurempi kuin sen osuus väestöstä, sen, miten taloudelliset ja poliittiset lakot yhdistyvät toisiinsa, miten viimeksi mainitut muuttuvat aseelliseksi kapinaksi ja syntyy kapitalismin sortamien luokkien uusi joukkotaistelu- ja joukkojärjestömuoto, Neuvostot.

Vuoden 1917 helmikuun ja Lokakuun vallankumoukset johtivat Neuvostojen kaikinpuoliseen kehittymiseen kansallisessa mitassa ja edelleen niiden voittoon proletaarisessa, sosialistisessa kumouksessa. Ja vajaan kahdessa vuodessa tuli näkyviin, että Neuvostot ovat luonteeltaan kansainvälisiä, että tämä taistelu- ja järjestömuoto on levinnyt kansainväliseen työväenliikkeeseen, että Neuvostojen historiallisena kutsumuksena on olla porvarillisen parlamentarismen ja yleensä porvarillisen demokratian haudankaivaja, perijä ja seuraaja.

Eikä siinä kaikki. Työväenliikkeen historia osoittaa nyt, että kaikissa maissa työväenliike joutuu (ja on jo joutunut) vaiheeseen, joka on syntyvän, kasvavan ja voittoon kulkevan kommunismin taistelua ennen kaikkea ja etupäässä *omaa* (joka maan omaa) „menshevismää”, s.o. opportunistia ja sosialishovinismia vastaan; toiseksi — ja tavallaan lisäksi — „vasemmisto”-kommunismia vastaan. Ensin mainittu taistelu näyttää muodostuneen poikkeuksetta kaikissa maissa taisteluksi II (nyt jo asiallisesti surmatun) ja

III Internationalen välillä. Toiseksi mainittua taistelua on havaittavissa sekä Saksassa, Englannissa, Italiassa että Amerikassa (ainakin tietty osa „Maailman teollisuustyöläisistä” ja anarko-syndikalistisista virtauksista taittaa peistään vasemmistokommunismien virheiden puolesta hyväksyen samalla melkein yleisesti ja miltei jakamattomasti neuvostojärjestelmän) sekä myös Ranskassa (entisten syndikalistien erään osan suhtautuminen poliittiseen puolueeseen ja parlamentarismiin, taaskin rinnan neuvostojärjestelmän tunnustamisen kanssa), t.s. ilmeisesti ei ainoastaan kansainvälisessä, vaan koko maailman mitassa.

Mutta käydessään kaikkialla läpi asiallisesti samanluontoista valmistavaa koulua porvariston voittamiseksi kunkin maan työväenliike kehittyi tässä suhteessa *omalla tavallaan*. Sitä paitsi suuret, kehittyneet kapitalistiset maat etenevät tätä tietä *paljon nopeammin* kuin bolshevismi, joka sai historialta viidentoista vuoden aikajakson valmistautuakseen järjestyneenä poliittisena virtauksena voittoon. III Internationale on jo niinkin lyhyessä ajassa kuin yhdessä vuodessa saanut ratkaisevan voiton ja lyönyt hajalle II:n, keltaisen, sosialishovinistisen Internationalen, joka vielä muutama kuukausi sitten oli paljon voimakkaampi kuin III Internationale, näytti lujalta ja mahdolliselta ja sai kaikkinaista, sekä suoranaista että välillistä, sekä aineellista (ministerinpaikkoja, passeja, lehdistön) että aatteellista apua koko maailman porvaristolta.

Kysymys on nyt siitä, että kunkin maan kommunistit olisivat täysin tietoisia niin opportunistia ja „vasemmistolaista” kaavaoppineisuutta vastaan käytävän taistelun periaatteellisista perustehtävistä kuin myös niistä *konkreettisista erikoisuuksista*, joita tässä taistelussa on ja tulee ehdottomasti olemaan kussakin eri maassa tämän maan talouden, politiikan, kulttuurin, kansallisen kokoomuksen (Irlanti y.m.), sen siirtomaiden, uskonnollisten suuntien y.m.s. erikoispiirteiden mukaisesti. Kaikkialla tuntuu, laajenee ja kasvaa tyytymättömyys II Internationalea kohtaan sekä siitä syystä, että se on opportunistinen, että siitä syystä, että se ei osaa tai ei kykene luomaan todella sentralisoitua, todella johtavaa keskusta, joka pystyisi suuntaamaan vallankumouksellisen proletariaatin kansainvälistä taktiikkaa proletariaatin taistellessa maailman neuvostotasavallan puolesta. On käsitettävä selvästi, ettei tällaista

johtavaa keskusta voida missään tapauksessa luoda sillä pohjalla, että jäljitellään kaavamaisesti, tasoitetaan ja samaistetaan mekaanisesti taktilliset taistel säännöt. Niin kauan kuin kansojen ja maiden välillä on olemassa kansallisia ja valtiollisia eroavuuksia — ja nämä eroavuudet säilyvät vielä hyvin kauan senkin jälkeen, kun proletariaatin diktatuuri on pystytetty koko maailmassa —, niin kauan maailman kommunistisen työväenliikkeen kansainvälisen taktiikan yhtenäisyys ei vaadi moninaisuuden poistamista eikä kansallisten eroavuuksien hävittämistä (nykyhetkellä se on turha haave), vaan sellaista kommunismin *pääperiaatteiden* (Neuvostovalta ja proletariaatin diktatuuri) soveltamista, joka *oikealla tavalla muuttelisi* muodoltaan näitä periaatteita *yksityiskohdissa*, oikealla tavalla sopeuttaisi niitä kansallisiin ja kansallisvaltiollisiin eroavuuksiin. Perustehtävänä nykyisellä historian ajankohdalla kaikissa kehittyneissä (eikä yksinomaan kehittyneissä) maissa on ottaa selville, tutkia, löytää, havaita ja oivaltaa ne kansallisesti erikoiset, kansallisesti omalaatuiset *konkreettiset* menetelmät, joiden avulla kussakin maassa ratkaistaan *yhteinen* kansainvälinen tehtävä — voitetaan opportunisti ja vasemmistolainen kaavaoppineisuus työväenliikkeessä, kukistetaan porvaristo, pystytetään Neuvostotasavalta ja proletariaatin diktatuuri. Perustyö — joskaan ei vielä lähimainkaan koko työ, mutta perustyö — on kuitenkin jo tehty työväenluokan etujoukon saamiseksi, sen siirtymiseksi Neuvostovallan kannalle parlamentarismia vastaan, proletariaatin diktatuurin kannalle porvarillista demokratiaa vastaan. Kaikki voimat ja koko huomio on nyt keskitettävä *seuraavaan* askeleeseen, joka näyttää olevan ja tietyltä kannalta katsoen todella onkin vähemmän perustava, mutta jolla tehtävän käytännöllisen ratkaisemisen kannalta on sen sijaan käytännöllisempi merkitys, on nimittäin löydettävä se muoto, miten *siirrytään* eli *ryhdytään* proletaariseen vallankumoukseen.

Proletariaatin etujoukko on aatteellisesti vallattu. Se on pääasia. Ilman sitä ei päästä askeltakaan lähemmäksi voittoa. Mutta siitä on vielä aika pitkä matka voittoon. Pelkällä etujoukolla ei voiteta. Olisi paitsi tyhmää myös rikollistakin heittää etujoukko yksin taisteluun ennen kuin koko luokka, ennen kuin laajat joukot ovat asettuneet joko suoranaisesti tukemaan etujoukkoa tai ainakin alkanet

suhtautua siihen suopean puolueettomasti ja muuttuneet täysin kykenemättömiksi tukemaan tämän etujoukon vastustajia. Mutta pelkkä propaganda, pelkkä agitaatio ei riitä saamaan todella koko luokkaa, todellakin laajoja työtätekeviä ja pääoman sortamia joukkoja tälle kannalle. Siihen tarvitaan näiden joukkojen omaa poliittista kokemusta. Sellainen on kaikkien suurten vallankumousten peruslaki, jonka paikkansapitävyyden on vahvistanut hämmästyttävän vakuuttavasti ja näkyvästi paitsi Venäjä myös Saksa. Ei ainoastaan Venäjän valistumattomien ja useinkin lukutaidottomien joukkojen, vaan myös Saksan perin valistuneiden, kauttaaltaan lukutaitoisten joukkojen ennen kuin ne ovat asettuneet päättäväisesti kommunismin kannalle on pitänyt kokea omassa nahassaan, kuinka voimaton, selkärangaton, avuton, porvaristoa nöyrästi palveleva ja halpainen on II Internationalen ritarien hallitus ja että ääritaanumuksellisten (Kornilov Venäjällä, Kapp ja kumpp. Saksassa) diktatuuri on kiertämättömästi ainoa proletariaatin diktatuurin vaihtoehto.

Kansainvälisen työväenliikkeen luokkatietoisien etujoukon, t.s. kommunististen puolueiden, ryhmien ja virtausten, tämän hetken tehtävä on osata *johtaa* laajat (tätä nykyä vielä useimmiten uinuvat, haluttomat, tottumusten kahlitsemat, piintyneet ja herättämättömät) joukot tähän uuteen asemaansa tai oikeammin osata johtaa *ei yksistään* puoluettaan, vaan myös näitä joukkoja niiden asettuessa, siirtyessä uudelle kannalle. Jos kohta ensimmäisen historiallisen tehtävän suorittaminen (proletariaatin luokkatietoisien etujoukon saaminen Neuvostovallan ja työväenluokan diktatuurin kannalle) oli mahdotonta saamatta täydellistä aatteellista ja poliittista voittoa opportunistista ja sosialishovinismista, niin toista tehtävää, joka on nyt muodostumassa ajankohtaiseksi ja jona on osata johtaa *joukot* uudelle kannalle, joka voi taata etujoukolle voiton vallankumouksessa —, tätä vuorossa olevaa tehtävää ei voida täyttää, ellei voiteta vasemmistolaisista kaavaoppineisuutta, oikaista täydellisesti sen virheitä ja vapauduta niistä.

Niin kauan kuin oli kysymys (ja mikäli yhä vielä on kysymys) proletariaatin etujoukon saamisesta kommunismin kannalle, niin kauan ja sikäli on etutilalla propaganda; vieläpä kerhotkin, joilla on kaikki kerholaisuuden heikkoudet, ovat siinä hyödyksi ja tuottavat hedelmällisiä tuloksia.

Kun kysymyksessä on joukkojen käytännöllinen toiminta, miljoonaisten armeijoiden sijoitus — jos niin voidaan sanoa —, kyseessäolevan yhteiskunnan *kaikkien* luokkavoimien ryhmitys *viimeistä ja ratkaisevaa taistelua varten*, niin silloin enää eivät auta pelkät propagandatottumukset eikä pelkkä „puhtaan” kommunismin totuuksien toistaminen. Silloin ei enää lasketa tuhansissa, niin kuin itse asiassa laskee propagandisti, sellaisen pikkuryhmän jäsen, joka ei vielä ole johtanut suuria joukkoja; silloin lasketaan miljoonissa ja kymmenissä miljoonissa. Silloin meidän ei ole kysyttävä itseltämme ainoastaan sitä, olemmeko saaneet vallankumouksellisen luokan etujoukon vakuuttumaan, vaan myös, ovatko kyseessäolevan yhteiskunnan *kaikkien* luokkien, ehdottomasti kaikkien luokkien historiallisesti aktiiviset voimat ryhmittyneet sillä tavalla, että ratkaiseva taistelu olisi jo täysin ajankohtainen, — sillä tavalla, että (1) kaikki meille vihamieliset luokkavoimat olisivat joutuneet kylliksi sekaisin, kahinoineet kyllin kovasti keskenään, heikentyneet kylliksi taistelussa, joka on ollut niille ylivoimainen; että (2) kaikki epäröivät, häilyvät, horjuvat väliainekset, s.o. pikkuporvaristo, pikkuporvarillinen demokratia erotukseksi porvaristosta, olisivat paljastaneet itsensä kyllin kansan silmissä, häväisseet itsensä kyllin pahasti kärsimällä vararikon käytännöllisessä toiminnassaan; että (3) proletaarijoukkojen mieliala alkaisi muuttua ja kehittyä voimakkaasti porvariston vastaisen mitä päättävimmän, rajattoman rohkean vallankumoustoiminnan tukemiselle edulliseen suuntaan. Silloin vallankumous on käynyt ajankohtaiseksi, silloin voittomme on taattu, jos olemme arvioineet oikein kaikki yllämainitut, lyhyesti esitetyt ehdot ja valinneet hetken oikein.

Churchillien ja Lloyd Georgein väliset erimielisyydet toisaalta — näitä poliittisia tyyppejä on *kaikissa* maissa, vain vähäisin kansallisin eroavuuksin — ja edelleen Hendersoniin ja Lloyd Georgein väliset erimielisyydet toisaalta ovat aivan merkityksettömiä ja vähäisiä puhtaan, t.s. abstraktisen kommunismin, t.s. sellaisen kommunismin kannalta, joka ei ole vielä kehittynyt käytännölliseksi, poliittiseksi joukkotoiminnaksi. Mutta tämän joukkojen käytännöllisen toiminnan kannalta noilla eroavuuksilla on suuri, tavattoman suuri merkitys. Kommunistin asiana, hänen tehtävänänsä, jos hän haluaa olla paitsi luokkatietoinen, vakaumuk-

sellinen ja aatteellinen propagandisti myös *joukkojen* käytännöllinen johtaja vallankumouksessa, on ottaa huomioon nuo eroavuudet ja osata määritellä hetki, jolloin käyvät ehdottoman kiertämättömiksi noiden „ystävysten” väliset selkkaukset, jotka heikentävät *kaikkia noita „ystäviä”* ja tekevät heidät voimattomiksi. On pysyttävä ehdottoman uskollisena kommunismin aatteille ja samalla osattava tehdä kaikkia tarpeellisia käytännön kompromisseja, luovia, sovitella, ottaa syrjäskeleitä, perääntyä j.n.e., jotta voitaisiin jouduttaa Hendersonien (II Internationalen sankarien, ellei haluta käyttää yksityisten, itseään sosialisteiksi nimittävien, pikkuporvarillisia demokraattisia aineksia edustavien henkilöiden nimiä) valtaan tuloa ja heidän poliittisen valtansa kukistumista; jouduttaa heidän väistämätöntä käytännöllistä vararikkoaan, mikä valistaa joukkoja juuri meidän hengessämme, juuri kommunismin suuntaan; jouduttaa Hendersonien, Lloyd Georgein ja Churchillien (menshevikkien ja eserrien, kadettien ja monarkistien; Scheidemannien, porvariston ja kappilaisten y.m.) keskinäisiä kiertämättömiä kahnauksia, riitoja, selkkauksia ja täydellistä hajaannusta sekä valita oikein hetki, jolloin hajaannus näiden „pyhän yksityisomistuksen tukipylväiden” välillä on suurin, jotta proletariaatti voi päättävällä hyökkäyksellään lyödä ne kaikki ja valloittaa poliittisen vallan.

Historia yleensä ja vallankumousten historia erittäin on aina sisältörikkaampaa, moninaisempaa, monipuolisempaa, elävämpää ja „ovelampaa” kuin mitä edistyksellisimpien luokkien parhaimmatkaan puolueet, tietoisimmatkaan etujoukot kuvittelevat. Se onkin ymmärrettävää, sillä parhaisissa etujoukoissa ilmenee kymmenien tuhansien tietoisuus, tahto, intohimo ja mielikuvitus, mutta vallankumouksen toteuttavat, erikoisen nousun ja kaikkien inhimillisten kykyjen jännittämisen hetkinä, kaikkein kärkevimmän luokkataistelun kannustamien kymmenien miljoonien tietoisuus, tahto, intohimo ja mielikuvitus. Tästä seuraa kaksi varsin tärkeää käytännöllistä johtopäätöstä: ensiksikin, että tehtävänsä suorittaakseen vallankumouksellisen luokan täytyy oppia hallitsemaan *kaikkia*, ilman vähäisintäkään poikkeusta kaikkia yhteiskunnallisen toiminnan muotoja eli puolia (viimeistellen vielä valtiovallan valloittamisen jälkeen usein suuren uhan ja tavattoman vaaran alaisena sitä,

mikä siltä oli jäänyt kesken ennen vallan valloittamista); toiseksi, että vallankumouksellisen luokan täytyy olla valmis vaihtamaan mahdollisimman nopeasti ja odottamatta yksi muoto toiseen.

Jokainen myöntää järjettömäksi, jopa suorastaan rikolliiseksi sellaisen armeijan menettelyn, joka ei valmistaudu käyttämään kaikkia niitä taisteluseiteja, -keinoja ja -tapoja, joita vihollisella on tai saattaa olla. Ja politiikassa tämä pitää paikkansa vieläkin enemmän kuin sota-alalla. Poliitikassa on vieläkin vaikeampaa nähdä etukäteen, mikä taistelukeino saattaa niissä tai näissä olosuhteissa osoittautua meille vastaisuudessa sopivaksi ja edulliseksi. Ellemme osaa käyttää kaikkia taistelukeinoja, voimme kärsiä suunnattoman — toisinaan jopa ratkaisevankin — tappion, jos meidän tahdostamme riippumattomat toisten luokkien asemassa tapahtuneet muutokset asettavat päiväjärjestykseen sellaisen toiminnan, jossa olemme kovin heikkoja. Mutta jos osaamme käyttää kaikkia taistelukeinoja, voitamme varmasti, koska ajamme todella edistyksellisimmän, todella vallankumouksellisen luokan etuja, voitamme sittenkin, vaikka olosuhteet eivät soisikaan meille tilaisuutta käyttää asetta, joka on viholliselle vaarallisin ja antaa surmaniskuja kaikkein nopeimmin. Kokemattomat vallankumoustaistelijat pitävät usein legaalisia taistelukeinoja opportunistisina, koska tämän legaalisen toiminnan alalla porvaristo on erittäin usein (varsinkin „rauhallisina”, ei-vallankumouksellisina aikoina) pettänyt ja petkuttanut työläisiä, ja sen sijaan illegaalisia taistelukeinoja vallankumouksellisina. Mutta se ei ole totta. Totuus on se, että opportunisteja ja työväenluokan asian kavaltajia ovat puolueet ja johtajat, jotka eivät osaa tai eivät halua (älä sano: en voi, vaan sano: en halua) käyttää illegaalisia taistelukeinoja esimerkiksi sellaisissa oloissa kuin vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan aikana, jolloin vapaimpienkin demokraattisten maiden porvaristo petti työläisiä ennen kuulumattoman julkeasti ja hävyttömästi kieltäen sanomasta totuutta sodan ryöstöluonteesta. Mutta tavattoman huonoja vallankumouksellisia ovat ne, jotka eivät osaa käyttää illegaalisia taistelumuotoja yhdessä *kaikkien* legaalisten muotojen kanssa. Ei ole vaikeaa olla vallankumouksellinen silloin, kun vallankumous on jo puh-

jennut ja leimuaa, kun järjestään kaikki tulevat mukaan vallankumoukseen — kuka pelkästä mielenkiinnosta, kuka muodin vuoksi, eräät jopa yksilöllisen etuilun takia. Sittemmin, voiton saavutettuaan, proletariaatin on tavattoman vaikea, voidaanpa sanoa suorastaan kiduttavan vaikea „vapautua” tuollaisista vaevallankumouksellisista. Paljon vaikeampaa — ja paljon arvokkaampaa — on osata olla vallankumouksellinen silloin, kun *ei vielä ole* edellytyksiä välitöntä, avointa, todella laajaa ja todella vallankumouksellista taistelua varten, osata puolustaa vallankumouksen etuja (propaganda- ja agitaatiokeinoin sekä organisatorisesti) ei-vallankumouksellisissa ja usein suorastaan taantumuksellisissa laitoksissa, ei-vallankumouksellisessa tilanteessa ja sellaisten joukkojen keskuudessa, jotka eivät pysty heti käsittämään vallankumouksellisen toimintamenetelmän välttämättömyyttä. Nykypäivien kommunistisen liikkeen päätehtävänä Länsi-Euroopassa ja Amerikassa on osata löytää, tunnustella ja nähdä oikein se konkreettinen tie tai se erikoinen tapahtumien käänne, joka *johtaa* joukot varsinaiseen, ratkaisevaan, viimeiseen, suureen vallankumoustaisteluun.

Esimerkki: Englanti. Emme voi tietää — eikä kukaan voi etukäteen sanoa —, kuinka pian siellä puhkeaa oikea proletaarinen vallankumous ja *mikä* on se *syy*, joka parhaiten herättää, innoittaa ja nostattaa taisteluun hyvin laajat, nykyään vielä uinuvat joukot. Siksi velvollisuutemme on tehdä kaikki valmistava työmme siten, että kaikki neljä jalkaa olisi kengitetty (kuten Plehanov-vainaja tapasi sanoa ollessaan vielä marxilainen ja vallankumousmies). Mahdollisesti parlamenttikriisi aiheuttaa „murroksen” ja „murttaa jään”; mahdollisesti sen tekee kriisi, jonka aiheuttavat auttamattoman sekavat, yhä kipeämmiksi paisuvat ja kärjistyvät siirtomaaristiriidat ja imperialistiset ristiriidat; mahdollisesti jokin kolmas syy j.n.e. Emme puhu nyt siitä, mikä taistelu *ratkaisee* proletaarisen vallankumouksen kohtalon Englannissa (tämä kysymys ei herätä kommunisteilla yleensä mitään epäilyksiä, sen me kaikki olemme jo ratkaisseet ja ratkaisseet lopullisesti), vaan puhumme nyt *syystä*, joka saa nykyisin vielä uinuvat proletarijoutoketjut liikkeelle ja johtaa ne välittömästi vallankumoukseen. Älkäämme unohtako, että esimerkiksi porvarillisessa Ranskan tasavallassa, tilanteessa, joka niin

kansainväliseltä kuin sisäpoliittiseltakin kannalta oli sata kertaa vähemmän vallankumouksellinen kuin nyt, sellainen „odottamaton” ja „vähäinen” syy kuin yksi tuhansista, monista tuhansista taantumuksellisen sotilaskliin julkeista konnanteoista (Dreyfusin juttu) oli riittävä saattamaan kansan välittömästi kansalaissodan partaalle!

Englannin kommunistien pitää käyttää jatkuvasti, alin-omaa ja johdonmukaisesti hyväkseen sekä parlamenttivaaleja että Britannian hallituksen politiikan kaikkia käännteitä Irlannin kysymyksessä, siirtomaapolitiikassa sekä sen imperialistisessa maailmanpolitiikassa samoin kuin yhteiskuntaelämän kaikkia eri aloja, piirejä ja puolia toimien kaikilla aloilla uuteen, kommunistiseen tapaan, ei II Internationalen, vaan III Internationalen hengessä. Minulla ei ole tässä yhteydessä aikaa eikä tilaisuutta kuvata parlamenttivaaleissa ja parlamenttitaistelussa käytettyjä „venäläisiä”, „bolshevistisia” menettelytapoja, mutta voin vakuuttaa ulkomaalaisille kommunisteille, ettei tuo toiminta muistuttanut lainkaan tavallisia Länsi-Euroopan parlamenttikampanjoita. Tästä tehdään usein seuraava johtopäätös: „niin oli teillä Venäjällä, mutta meillä parlamentarismi on toisenlaista”. Se on väärä johtopäätös. Sitä varten maailman kaikissa maissa juuri onkin kommunisteja, III Internationalen kannattajia, jotta he *muuttaisivat* kautta linjan, kaikilla elämän aloilla vanhan sosialistisen, trade-unionistisen, syndikalistisen, parlamentaarisen toiminnan *uudeksi*, kommunistiseksi. Meilläkin oli vaaleissa aina enemmänkin kuin kylliksi opportunistia ja puhdasta porvarillisuutta, ahdasmielistä käytännöllisyyttä, kapitalistista huijausta. Länsi-Euroopan ja Amerikan kommunistien on opittava luomaan uusi, epätavallinen, ei-oppportunistinen, ei-pyrkimäinen parlamentarismi: että kommunistipuolue esittäisi omat tunnuksensa, että tosiproletaarit levittäisivät ja jakaisivat järjestymättömän ja aivan poljetussa asemassa olevan köyhälistön avulla lentolehtisiä, kiertelisivät työläisten asunnoissa, maalaisproletaarien ja syrjäkylien talonpoikien mökeissä (onneksi Euroopassa on monta kertaa vähemmän syrjäisiä maalaiskyliä kuin meillä, ja Englannissa niitä on erittäin vähän), menisivät aivan tavallisen rahvaan kapakoihin, soluttautuisivat aivan tavallisen rahvaan seuroihin ja yhdistyksiin sekä kävisivät kaikenlaisissa kokouksissa, että he eivät puhuisi kansalle perin oppineesti

(eivätkä kovin parlamentaarikkojen tapaan), etteivät he ajaisi vähääkään takaa parlamentti-„paikkoja”, vaan kaikkialla herättäisivät ajattelemaan, vetäisivät joukkoja mukaansa, pakottaisivat porvariston täyttämään lupauksensa, käyttäisivät hyväkseen sen luomaa koneistoa, sen toimeenpanemia vaaleja, kehotuksia, joilla se kääntyy koko kansan puoleen, tekisivät bolshevismia tunnetuksi kansalle paremmin kuin (porvariston valtakaudella) on onnistuttu tekemään vaalikamppailujen ulkopuolella (paitsi tietysti suurten lakkojen aikana, jolloin *samanlainen* yleiskansallinen agitaatiokoneisto toimi meillä vieläkin tehokkaammin). Länsi-Euroopassa ja Amerikassa se on tosin kovin vaikeaa, tavattoman vaikeaa, mutta se on kuitenkin mahdollista ja se pitää tehdä, sillä kommunismin tehtäviä ei yleensä voida ratkaista työtä tekemättä, ja työtä on tehtävä juuri *käytännöllisten* tehtävien ratkaisemiseksi, jotka ovat entistä moninaisempia, kytkeytyvät yhä laajemmin yhteiskuntaelämän kaikkiin aloihin ja *valtaavat porvaristolta* yhä enemmän aloja, toimialan toisensa jälkeen.

Englannissa on niin ikään järjestettävä uudelleen (ei sosialistiseen, vaan kommunistiseen tapaan, ei reformistisesti, vaan vallankumouksellisesti) myös propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyö sotaväen sekä „*oman*” valtion sorrettujen ja vajaa-oikeudellisten kansallisuuksien keskuudessa (Irlanti, siirtomaat). Kaikilla näillä yhteiskuntaelämän aloilla imperialismin kaudella yleensä ja eritoten nyt sodan jälkeen, joka on näännyttänyt kansat äärimmilleen ja avaa nopeasti silmät näkemään totuuden (nimittäin sen, että kymmeniä miljoonia on surmattu ja tehty raajarikoiksi vain sen kysymyksen ratkaisemiseksi, kummatko — englantilaiset vai saksalaiset saalistajat — saavat rosvota eniten maita) —, kaikilla näillä yhteiskuntaelämän aloilla patoutuu erittäin paljon tulenarkaa ainesta ja ne antavat erittäin paljon aihetta selkkauksiin, kriiseihin ja luokkataistelun kärjistymiseen. Emme tiedä emmekä voi tietää, mikä kipinä niistä lukemattomista kipinöistä, joita nyt sinkoilee kaikkialta kaikissa maissa yleismaailmallisen taloudellisen ja poliittisen kriisin vaikutuksesta, on omiaan syöttämään palon siinä mielessä, että varsinkin joukot heräävät, ja sen vuoksi velvollisuutemme on käydä uusine, kommunistisine periaatteinemme „muokkaamaan” kaikkia ja kaikenlaisia, jopa perin vanhojakin, liettyneitä ja toivottomilta näyttäviä

työvainioita, sillä muuten emme tule olemaan tehtävämme tasalla, emme tule olemaan monipuolisia, emme pysty käyttämään kaikenlaisia aseita, emme voi varustautua voittamaan porvaristoa (joka on järjestänyt yhteiskuntaelämän kaikki puolet — ja nyt pannut ne myös sekaisin — porvarilliseen tapaan) emmekä myöskään järjestämään koko elämää uudelleen kommunistisesti tämän voiton jälkeen.

Nyt kun Venäjällä on tapahtunut proletaarinen vallankumous ja tämä vallankumous on saavuttanut kansainvälisiä voittoja, jotka ovat olleet yllätyksenä porvaristolle ja porporvareille, koko maailma on muuttunut toiseksi ja porvaristokin on muuttunut kaikkialla toiseksi. Se on pelästynyt „bolshevismia” ja vihaa tätä mielettömästi, ja juuri siksi se toisaalta jouduttaa tapahtumain kehitystä ja toisaalta keskittää huomion bolshevismiin väkivaltaiseen nujertamiseen heikentäen siten asemaansa monilla muilla toimialoilla. Kaikkien kehittyneiden maiden kommunistien on otettava taktiikassaan huomioon nämä molemmat seikat.

Kun venäläiset kadetit ja Kerenski aloittivat villin ajon bolshevikkeja vastaan, etenkin vuoden 1917 huhtikuusta lähtien ja vielä kiivaammin vuoden 1917 kesä- ja heinäkuussa, niin he „suolasivat liikaa”. Miljoonapainoksina ilmestyvät porvarilliset sanomalehdet haukkumalla kaikin tavoin bolshevikkeja auttoivat saamaan joukot osallistumaan bolshevismiin arviointiin, ja nimenomaan porvariston „utteruuden” ansiosta sanomalehtien lisäksi koko yhteiskuntaelämä oli tulvillaan kiistoja bolshevismista. Kaikkien maiden miljonäärit menettelevät nyt kansainvälisessä mitassa siten, että voimme olla heille koko sydämeztämme kiitollisia. He vainoavat bolshevismia yhtä kiivaasti kuin Kerenski ja kumpp. aikoinaan; tällöin hekin „suolavat liikaa” ja *auttavat* meitä samoin kuin Kerenski aikoinaan. Kun Ranskan porvaristo ottaa vaaliagitaationsa keskeiseksi kysymykseksi bolshevismiin haukkuen verraten maltillisia tai horjuvia sosialisteja bolshevismiin kannattajiksi; kun suunniltaan pois joutunut Amerikan porvaristo pidättää tuhansittain ihmisiä bolshevismista epäiltyinä ja kylvää paniikkimieltä levittämällä kaikkialla juttuja bolshevikkien salaliitosta; kun maailman „arvokain” Englannin porvaristo älykkyystään ja kokeneisuudestaan huolimatta tekee uskomattomia tyhmyyksiä, perustaa mitä rikkaimpia „bolshevisminvastaisia taisteluyhdistyksiä”, luo

erikoisen bolshevismia koskevan kirjallisuuden ja palkkaa yhä lisää tiedemiehiä, agitaattoreita ja pappeja taistelemaan bolshevismia vastaan, niin meidän on syytä kumartaen kiittää herroja kapitalisteja. He tekevät työtä meidän hyväksemme. He auttavat meitä saamaan joukot kiinnittämään huomiota bolshevismiin olemukseen ja merkitykseen. Eivätkä he voikaan menetellä toisin, sillä he eivät voi *enää* „pitää salassa”, tukahduttaa bolshevismia.

Samalla porvaristo näkee kuitenkin bolshevismissa oikeastaan vain sen yhden puolen: kapinan, väkivallan ja terrorin; siksi porvaristo yrittää valmistautua varsinkin vastarintaan ja torjuntataisteluun *tällä* alalla. Ehkä se joissakin tapauksissa, joissakin maissa onnistuukin siinä yhdeksi tai toiseksi lyhyeksi ajanjaksoksi: sellainenkin mahdollisuus on otettava huomioon, ja jos se siinä onnistuukin, niin ei se ole meille lainkaan hirveää. Kommunismi „versoo” suorastaan kaikilta yhteiskuntaelämän aloilta, sen oraita on aivan kaikkialla ja „tartunta” (jos käyttäisimme tuota porvariston ja porvarillisen poliisin mielisanaa ja „mieluista” vertausta) on tunkeutunut elimistöön hyvin pysyvästi ja levinnyt koko organismiin. Kun jokin tartuntatie „tukitaan” erikoisen huolellisesti, löytää „tartunta” itselleen toisen tien, useinkin kerrassaan yllättävän. Elämä ottaa omansa. Antaa porvariston riehua, raivota mielipuolisuuteen saakka, suolata liikaa, tehdä tyhmyyksiä, kostaa etukäteen bolshevikeille ja yrittää tuhota (Intiassa, Unkarissa, Saksassa y.m.) vielä satoja, tuhansia ja satoja tuhansia huomisia tai eilispäivän bolshevikkeja: tässä porvaristo menettelee samoin kuin ovat menelleet kaikki historian tuhoontuomitsemat luokat. Kommunistit tietäkööt, että tulevaisuus kuuluu joka tapauksessa heille, ja siksi me voimme (ja meidän pitää) osoittaessamme tavatonta intomieltä suuressa vallankumoustaistelussa ottaa samalla huomioon mitä kylmäverisimmin ja harkituimmin tuon porvariston raivokkaan riehunnan. Venäjän vallankumous tukahdutettiin julmasti vuonna 1905; venäläiset bolshevikit lyötiin heinäkuussa vuonna 1917; yli 15.000 saksalaista kommunistia surmattiin ovelien provokaatioiden ja manööverien avulla, joita Scheidemann ja Noske toimeenpanivat yhdessä porvariston ja monarkistikenraalien kanssa; Suomessa ja Unkarissa riehuu parhaillaan valkoinen terrori. Mutta joka tapauksessa kommunistinen liike karaistuu ja kasvaa yhä

kaikissa maissa; sen juuret ovat niin syvällä, että vainot eivät sitä heikennä eivätkä tyrehdytä, vaan voimistavat. Voidaksemme edetä vieläkin varmemmin ja lujemmin kohti voittoa meiltä puuttuu vain yhtä, nimittäin sitä, että kaikkien maiden kommunistit tajuaisivat yleisesti ja kerta kaikkiaan välttämättömäksi noudattaa mahdollisimman *joustavaa* taktiikkaa. Oivallisesti kasvavan kommunistisen liikkeen puutteena varsinkin kehittyneimmissä maissa on nyt vain se, ettei tajuta tätä eikä osata toimia käytännössä sitä vastaavasti.

Opettavana esimerkkinä voisi (ja pitäisi) olla se, miten kävi sellaisille korkeasti oppineille marxilaisille ja sosialismille uskollisille II Internationalen johtajille kuin Kautskylle, Otto Bauerille y.m. He kyllä käsittivät joustavan taktiikan välttämättömyyden, he olivat tutkineet marxilaista dialektiikkaa ja opettaneet sitä toisillekin (ja paljon siitä, mitä he saivat aikaan siinä suhteessa, säilyy ikuisesti sosialistisen kirjallisuuden arvokkaana lisänä), mutta tämän dialektiikan *soveltamisessa* he tekivät niin pahan virheen tai osoittautuivat käytännössä niin *epädialektisiksi*, niin kykenemättömiksi ottamaan huomioon nopeita muodonvaihdoksia sekä sitä, että vanhat muodot saavat nopeasti uuden sisällön, ettei heidän kohtalonsa ole paljoakaan kadehdittavampi kuin Hyndmanin, Guesden ja Plehanovin kohtalo. Heidän vararikkonsa pääsyynä oli se, että he „tuijottivat” vain työväenliikkeen ja sosialismin yhteen tiettyyn kasvu-muotoon, unohtivat sen yksipuolisuuden ja pelkäsivät nähdä sitä jyrkkää murrosta, joka objektiivisten olosuhteiden pakosta oli käynyt kiertämättömäksi, ja toistelivat itsepin-taisesti yksinkertaisia, päähän pöntettyjä ja ensi näkemältä kiistattomilta tuntuvia totuuksia: kolme on enemmän kuin kaksi. Mutta politiikka muistuttaa enemmän algebraa kuin aritmetiikkaa ja vieläkin enemmän korkeampaa kuin alkeis-matematiikkaa. Todellisuudessa sosialistisen liikkeen kaikki entiset muodot ovat saaneet uuden sisällön, ja siksi numeroiden eteen on ilmaantunut uusi merkki: „miinus”, mutta meidän järkiniekkamme ovat itsepäisesti todistelleet (ja todistelevat yhä) itselleen ja muille, että „miinus kolme” on enemmän kuin „miinus kaksi”.

On pidettävä huoli siitä, etteivät kommunistit tekisi samaa virhettä, joskin toisessa muodossa, tahi oikeamin sanoen: että oikaistaisiin pikemmin *se sama virhe*,

jonka „vasemmisto"-kommunistit tekevät, joskin toisessa muodossa, ja päästäisiin tästä virheestä nopeammin ja elimistölle kivuttomammin. Vasemmistolainenkin kaavaoppineisuus eikä ainoastaan oikeistolainen kaavaoppineisuus on virhe. Tietysti vasemmistolainen kaavaoppineisuus on kommunistisessa liikkeessä nykyään tuhat kertaa vaarattomampi ja pienempi virhe kuin oikeistolainen kaavaoppineisuus (s.o. sosialishovinismi ja kautskylaisuus), mutta vain sen takia, että vasemmistokommunismi on vielä aivan nuori, vasta syntymässä oleva virtaus. Vain sen tähden tauti voidaan tietyin edellytyksin parantaa helposti ja sitä on käytävä parantamaan mahdollisimman tarmokkaasti.

Vanhat muodot ovat murtuneet, sillä on osoittautunut, että niiden uusi sisältö — epäproletaarinen, taantumuksellinen sisältö — on kehittynyt tavattomasti. Työmme on sisällöltään (Neuvostovallan puolustaminen, proletariaatin diktatuurin puolustaminen) nyt kansainvälisen kommunistisen liikkeen kehityksen kannalta niin vankkaa, niin lujaa ja voimallista, että tämä sisältö voi ja sen pitääkin ilmetä missä muodossa tahansa, niin uudessa kuin vanhassakin, se voi ja sen pitääkin uudistaa, voittaa, alistaa kaikki muodot, ei ainoastaan uudet, vaan vanhatkin, — ei mukautuakseen noihin vanhoihin muotoihin, vaan kyetäkseen tekemään kaikista ja kaikenlaisista, niin uusista kuin vanhoistakin muodoista kommunismin täydellisen ja lopullisen, ratkaisevan ja peruuttamattoman voiton välikappaleita.

Kommunistien pitää tehdä kaikkensa ohjatakseen työväenliikkeen ja yleensä yhteiskuntakehityksen suorinta ja nopeinta tietä Neuvostovallan yleismaailmalliseen voittoon ja proletariaatin diktatuuriin. Se on kiistämätön totuus. Mutta ei tarvitse muuta kuin tehdä pikku askel pitemmälle — samansuuntaiselta näyttävä askel —, kun totuus muuttuu virheeksi. Ei tarvitse muuta kuin sanoa, kuten saksalaiset ja englantilaiset vasemmistokommunistit sanovat, että me tunnustamme vain yhden, vain suoran tien, että me emme tunnusta luovimista, sovittelua emmekä kompromisseja, kun tehdään jo virhe, joka voi vahingoittaa ja on osaksi jo vahingoittanutkin ja vahingoittaa suuresti kommunistista liikettä. Oikeistolainen kaavaoppineisuus rajoittui itsepintaisesti tunnustamaan ainoastaan vanhat muodot ja kärsi täydellisen vararikon, sillä se ei huomannut uutta

sisältöä. Vasemmistolainen kaavaoppineisuus vaatii itsepintaisesti tiettyjen vanhojen muotojen ehdotonta hylkäämistä näkemättä, että uusi sisältö raivaa itselleen tietä kaikkien ja kaikenlaisten muotojen kautta ja että kommunisteina velvollisuutemme on oppia käyttämään kaikkia muotoja, oppia käyttämään mahdollisimman nopeasti yhden muodon lisäksi toista, siirtymään muodosta toiseen, sovittamaan taktiikkamme jokaisen sellaisen muutoksen mukaiseksi, jota ei ole aiheuttanut meidän luokkamme tai meidän toimintamme.

Kauhea, julma, inhottava imperialistinen maailmansota sekä sen synnyttämä toivoton tilanne ovat sysänneet ja jouduttaneet maailmanvallankumousta niin voimakkaasti, tämä vallankumous laajenee ja syvenee niin tavattoman nopeasti, sillä on niin tavattoman runsaasti alati vaihtuvia muotoja ja se kumoo käytännössä niin opettavaisesti kaikkinaisen kaavaoppineisuuden, että on täysi syy uskoa kansainvälisen kommunistisen liikkeen parantuvan nopeasti ja lopullisesti lastentaudistaan, „vasemmisto“-kommunistista.

27. IV. 1920.

LISÄYS

Sillä välin kun kustantamot maassamme, jota koko maailman imperialistit ovat ryöstäneet ja ryöstävät ja saartavat edelleenkin kostoksi proletaarisesta vallankumouksesta mistään omien maidensa työläisille antamistaan lupauksista piittaamatta —, sillä välin kun kustantamomme saivat järjestetyksi kirjaseini julkaisemisen, tuli ulkomailta lisää aineistoa. Koska tarkoitukseni publisistina on esittää kirjasesani vain yleisiä huomautuksia eikä muuta, kajoan lyhyesti muutamiin kohtiin.

1

SAKSAN KOMMUNISTIPUOLUEEN KAHTIAJAKO

Saksan kommunistipuolueen kahtiajako on nyt tosiasia. „Vasemmisto" eli „periaatteellinen oppositio" on muodostanut erityisen „Kommunistisen työväenpuolueen" erotukseksi „Kommunistisesta puolueesta". Italiassakin näyttävät asiat kehittyvän kahtiajaksi, sanon näyttävät, sillä käytävissäni on vain vasemmistolaisen „Neuvosto" lehden uudet numerot („Il Soviet", №№ 7 ja 8), joissa pohditaan avoimesti jakautumisen mahdollisuutta ja välttämättömyyttä ja samalla puhutaan myös Italian sosialistiseen puolueeseen kuuluvan „abstentionistien" (eli boikotinkannattajien, s.o. parlamenttiin osallistumista vastustavien) ryhmän edustajakokouksesta.

On pelättävissä, että erkaantuminen „vasemmistolaisista", parlamenttitoiminnan vastustajista (osaksi myös poliittisen toiminnan vastustajista, jotka ovat poliittista puoluetta ja ammattiliitoissa toimimista vastaan), muodostuu kansainväliseksi ilmiöksi samaan tapaan kuin „keskustalaisista" (eli kautskylaisista, longuetlaisista, „riippumattomista" y.m.) erkaantuminen. Käyköön niin. Jakautuminen on sittenkin parempi kuin sekaannus, joka haittaa niin puolueen aatteellista, teoreettista ja vallankumouksellista kasvua ja miehistymistä kuin sen yksimielistä, todella järjestynyttä, proletariaatin diktatuuria todella valmistelevaa käytännöllistä työtäkin.

Tarkistakoot „vasemmistolaiset" kantansa käytännössä, kansallisessa ja kansainvälisessä mitassa, koettakoot

valmistella proletariaatin diktatuuria (ja sitten myös toteuttaa sen) omaamatta puoluetta, joka on tiukasti keskitetty ja jossa on rautainen kuri, osaamatta toimia kaikilla poliittisen ja kulttuuritoiminnan vainioilla ja aloilla sekä käyttää mitä erilaisimpia työmuotoja. Käytännön kokemus opettaa heidät pian.

On vain tehtävä kaikki mahdollinen sen hyväksi, ettei „vasemmistosta” erkaantuminen vaikeuttaisi tai että se vaikeuttaisi mahdollisimman vähän työväenliikkeen kaikkien, Neuvostovaltaa ja proletariaatin diktatuuria vilpittömästi ja rehellisesti kannattavien osanottajien yhdistymistä yhtenäiseksi puolueeksi, mikä on tapahtuva kiertämättömästi lähitulevaisuudessa ja mikä on välttämätöntä. Venäjän bolshevikkeja onnisti aivan erikoisesti siinä, että heillä oli 15 vuotta aikaa käydä järjestelmällistä ja lopullista taistelua ei ainoastaan menshevikkejä (s.o. opportunisteja ja „keskustalaisia”), vaan myös „vasemmistolaisia” vastaan jo kauan ennen kuin alkoi välitön joukkotaistelu proletariaatin diktatuurin puolesta. Euroopassa ja Amerikassa tämä sama työ on nyt tehtävä „pikamarssissa”. Eräät, varsinkin huono-onnisiin johtajanaseman tavoittelijoihin kuuluvat henkilöt saattavat pitää kauan kiinni virheistään (ellei heillä ole riittävästi proletaarista kurinalaisuutta eivätkä he ole kyllin „rehellisiä itseään kohtaan”), mutta kun hetki koittaa, työläisjoukot yhdistyvät itse ja yhdistävät kaikki rehelliset kommunistit helposti ja nopeasti yhtenäiseksi puolueeksi, joka kykenee pystyttämään neuvostojärjestelmän ja proletariaatin diktatuurin*.

* „Vasemmisto”-kommunistien, parlamenttitoiminnan vastustajien, tulevasta yhteenliittymisestä kommunisteihin yleensä mainitsen vielä seuraavaa. Mikäli olen onnistunut tutustumaan Saksan „vasemmisto”-kommunistien sekä yleensä saksalaisten kommunistien sanomalehtiin, edellisillä on se etu, että he osaavat agitoida joukkojen keskuudessa paremmin kuin jälkimmäiset. Saman tapaista havaitsin monesti bolshevikkipuolueen historiassa, tosin vain pienemmässä mitassa ja erinäisissä paikallisjärjestöissä enkä koko valtakunnan mitassa. Esimerkiksi vuosina 1907—1908 „vasemmisto”-bolshevikit tekivät siellä täällä agitaatiotyötä joukkojen keskuudessa toisinaan menestyksellisemmin kuin me. Tämä on osaksi selitettävissä sillä, että vallankumouksen hetkellä tai kun vallankumoustaapahtumat ovat vielä tuoreessa muistissa, joukkoja on helpompi lähestyä „paljaan” kieltämisen taktiikkaa noudattamalla. Se ei silti vielä todista sellaista taktiikkaa oikeaksi. Missään tapauksessa ei voi olla pienintäkään epäilystä siitä, että kommunistisen puolueen, joka haluaa todella olla vallankumouksellisen tuokan, proletariaatin, avantgarde, etujoukko, ja lisäksi haluaa oppia johtamaan paitsi laajoja proletaarisia myös ei-proletaarisia joukkoja, työtätekevien ja riistettyjen joukkoja, pitää osata sekä propagoida että agitoida mahdollisimman tajuttavasti, ymmärrettävästi, selvästi ja elävästi niin kaupunkien, tehdaskorttelien „kadun miesten” kuin maalaistenkin keskuudessa ja järjestää heidät.

II

SAKSAN KOMMUNISTIT JA RIIPPUMATTOMAT

Esitin kirjasessani ajatuksen, että kommunistien ja toisaalta riippumattomien vasemmistosiiven välinen kompromissi on kommunistiselle liikkeelle välttämätön ja hyödyllinen, mutta että sen teko ei ole helppoa. Sen jälkeen saamani sanomalehdet ovat vahvistaneet oikeaksi kummankin seikan. Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitean äänenkannattajan „Punaisen lipun” 32. numerossa („Die Rote Fahne”, Zentralorgan der Kommun. Partei Deutschlands, Spartacusbund *, 26. III. 1920) on julkaistu tämän KK:n „julkilausuma” Kappin-Lüttwitzin sotilas-„putschin” (salaliiton, vallankaappauksen) johdosta ja „sosialistisesta hallituksesta”. Tuo julkilausuma on aivan oikea sekä perusajatuksen että käytännöllisen johtopäätöksen kannalta. Perusajatus on se, että tällä hetkellä ei ole „objektiivista pohjaa” proletariaatin diktatuurille, koska „kaupunkilaisyöläisten enemmistö” kannattaa riippumattomia. Johtopäätös: luvataan olla „lojaalisessa oppositiossa” „sosialistista” hallitusta kohtaan (t.s. kieltäydytään valmistelemasta sen „väkivaltaista kukistamista”), jollei siihen osallistu „porvarillis-kapitalistisia puolueita”.

Pohjaltaan tämä taktiikka on epäilemättä oikeaa. Mutta vaikkei kajottaisikaan määritelmän pieniin epätarkkuuksiin, ei kuitenkaan voida sivuuttaa vaitiololla sitä, että sosialistiluopioiden hallitusta ei sovi nimittää „sosialistiseksi” (kommunistisen puolueen virallisessa lausunnossa), ettei saa puhua „porvarillis-kapitalististen puolueiden” syrjäyttämisestä, silloin kun sekä Scheidemanniin että herrojen Kautskyjen ja Crispinien puolueet ovat pikkuporvarillis-demokraattisia puolueita, ei saa kirjoittaa sellaista kuin julkilausuman 4. kohdassa, jossa sanotaan:

„...Proletaarijoukkojen valtaamiseksi yhä suuremmissa mitassa kommunismin kannalle on mitä tärkeintä, proletariaatin diktatuuriin johtavan kehityksen kannalta, että poliittista vapautta voitaisiin käyttää rajattomasti ja että porvarillinen demokratia ei voisi esiintyä pääoman diktatuurina...”

Sellainen tilanne on mahdoton. Pikkuporvarilliset johtajat, saksalaiset Hendersonit (Scheidemannit) ja Snowdenit

* — Spartakus-liitto. *Toim.*

(Crispienit) eivät mene eivätkä voi mennä porvarillisen demokratian puitteita pitemmälle, ja tämä demokratia taas ei voi olla muuta kuin pääoman diktatuuria. Noita periaatteellisesti väärä ja poliittisesti vahingollisia asioita ei olisi pitänyt yleensä kirjoittaakaan sen käytännöllisen tuloksen aikaansaamiseksi, johon Kommunistisen puolueen Keskuskomitea aivan oikein pyrki. Sitä varten olisi riittänyt, kun olisi sanottu (jos tahdottaisiin olla parlamenttitapaan kohteliaita): niin kauan kuin kaupunkilaistyöläisten enemmistö seuraa riippumattomia, me kommunistit emme voi estää näitä työläisiä vapautumasta viimeisistä pikkuporvarillis-demokraattisista (siis myös „porvarillis-kapitalistisista”) harhakuvitelmista kokemusten avulla, joita he saavat „omasta” hallituksestaan. Tämä tekee täysin oikeuteksi kompromissin, joka on todella tarpeellinen ja jonka tulee edellyttää, että tietyn ajan kuluessa ei yritetä kukistaa väkivaltaisesti hallitusta, joka nauttii kaupunkilaistyöläisten enemmistön luottamusta. Mutta jokapäiväisessä joukkoagitaatiotyössä, jota eivät sido virallisen, parlamentaarisen kohteliaisuuden rajat, voitaisiin tietysti lisätä: paljastakoot sellaiset heittiöt kuin Scheidemannit ja sellaiset porvarit kuin Kautskyt ja Crispienit teoissa, miten heitä itseään on petkutettu ja miten he petkuttavat työläisiä; heidän „puhdas” hallituksensa tekee „puhtaimmin” tämän sosialismin, sosialidemokratismen ja kaiken muunlaisen sosialismin asian kavalluksen Augiaan tallin „siivouksen”.

„Saksan riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen” nykyiset johtajat (ne johtajat, joista puhutaan sellaisia perättömyyksiä, että he muka ovat jo menettäneet kaiken vaikutuksensa, mutta jotka todellisuudessa ovat proletariaatille vieläkin vaarallisempia kuin unkarilaiset sosialidemokraatit, jotka sanovat itseään kommunisteiksi ja ovat luvanneet „kannattaa” proletariaatin diktatuuria) paljastivat jälleen oikean olemuksensa Saksan kornilovilaisuuden aikana, s.o. herrojen Kappin ja Lüttwitzin vallankaappauksen aikana*. Pienenä, mutta sangen havainnollisena esimerkkinä ovat „Freiheit” lehdessä („Vapaus”, riippumattomien äänenkannattaja) 30. III. 1920 julkaistu Karl

* Sitä on selostettu erittäin selvästi, lyhyesti ja täsmällisesti ja marxilaiselta kannalta muun muassa Itävallan kommunistisen puolueen mainiossa sanomalehdessä „Punalipussa” maaliskuun 28 ja 30 pnä 1920 („Die Rote Fahne”, Wien, 1920, №№ 266 u. 267; L. L.: „Ein neuer Abschnitt der deutschen Revolution”) (—L. L.: „Saksan vallankumouksen uusi vaihe”. *Toim.*).

Kautskyn kirjoitus „Ratkaisevat hetket” („Entscheidende Stunden”) ja Arthur Crispienin kirjoitus „Poliittisesta tilanteesta” (julkaistu samassa lehdessä 14. IV. 1920). Nämä herrat eivät pysty lainkaan harkitsemaan ja ajattelemaan asioita vallankumouksellisten tavoin. He ovat ruikuttelevia pikkuporvarillisia demokraatteja, jotka ovat proletariaatille tuhat kertaa vaarallisempia julistaessaan olevansa Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin kannattajia, sillä aina vaikean ja vaarallisen hetken tullen he todellisuudessa ehdottomasti kavaltavat asian... uskoen „mitä vilpittömimmin” auttavansa proletariaattia! Niinhän kommunisteiksi julistautuneet Unkarinkin sosialidemokraatit tahtovat „auttaa” proletariaattia, kun he pelkuruudessaan ja saamattomuudessaan pitivät Neuvostovallan asemaa Unkarissa toivottomana ja alkoivat nyyhkyttää Entente-maiden kapitalistien kätyriä ja Entente-maiden pyövelien edessä.

III

ITALIAN TURATI JA KUMPP.

Ne italialaisen „Neuvosto” lehden numerot, joista on mainittu aikaisemmin, vahvistavat täydellisesti, että olen oikeassa sanoessani kirjasessani Italian sosialistisen puolueen tekevän virheen, kun se sietää riveissään sellaisia jäseniä ja vieläpä sellaista parlamentaarikkojen ryhmääkin. Vieläkin paremmin sen vahvistaa sellainen sivullinen todistaja kuin englantilaisen porvarillis-liberaalisen „The Manchester Guardian” lehden Rooman-kirjeenvaihtaja, joka 12. III. 1920 julkaisi lehdessään Turatilta saamansa haastattelun.

„...Herra Turati arvelee”, kirjeenvaihtaja kirjoittaa, „ettei vallankumouksen vaara ole sellainen, että se voisi herättää aiheetonta pelkoa Italiassa. Maksimalistit leikittelevät neuvostoteorioiden tulella vain pitääkseen joukkoja kiihdyksissä ja jännittyneessä mielentilassa. Nämä teoriat ovat kuitenkin vain legendaarisia käsitteitä, keskeneräisiä ohjelmia, jotka eivät kelpaa käytännössä toteutettaviksi. Ne ovat omiaan vain saamaan työtätekevät luokat edelleenkin odottamaan. Samat henkilöt, jotka käyttävät niitä houkuttimina sokaistakseen proletaarien silmät, huomaavat olevansa pakotettuja käymään alinomaa taistelua joidenkin, usein aivan mitättömien taloudellisten parannusten puolesta lykätäkseen sillä tavalla hetkeä, jolloin työtätekevät luokat vapautuvat harhakäsityksistään ja lakkaavat uskomasta niille niin rakkaita taruja. Siitä on seurauksena pitkä sarja mittasuhteiltaan sangen erilaisia ja

eri syistä syntyneitä lakkoja aina viimeisimpiin posti- ja rautatielaitoksissa järjestettyihin lakkoihin saakka, jotka tekevät maan jo muutenkin tukalan tilanteen vieläkin tukalammaksi. Maa on kiihdyksissä niiden vaikeuksien vuoksi, joita sillä on Adrian meren kysymyksessä, sitä rasittaa ulkomainen velkataakka ja yletön paperirahan liikkeellelasku, eikä maa sittenkään vielä tajua läheskään täydellisesti sitä, miten välttämätöntä on sellaisen työkurin aikaansaaminen, mikä yksin voi palauttaa järjestyksen ja hyvinvoinnin..."

On päivänselvää, että englantilainen kirjeenvaihtaja lörpötteli julki totuuden, jota varmaan sekä Turati itse että hänen porvarilliset puolustajansa, apurinsa ja innoittajansa Italiassa salaavat ja kaunistelevat. Tämä totuus on se, että herrojen Turatin, Trevesin, Modiglianin, Dugonin ja kumpp. aatteet ja poliittinen toiminta ovat todellakin ja nimenomaan sellaista, miksi englantilainen kirjeenvaihtaja ne kuvailee. Se on pelkkää sosialismin asian kavaltamista. Mitä merkitsee yksistään kurin ja järjestyksen vaatiminen, kun on puhe palkkaorjuudessa olevista työläisistä, jotka raatavat kapitalistien rikastuttamiseksi! Miten tuttuja meille venäläisille ovatkaan kaikki nuo menshevistiset puheet! Miten arvokas onkaan tunnustus, että joukot *kannattavat* Neuvostovaltaa! Miten tylsää ja ällöttävän porvarillista onkaan se, ettei käsitetä alkuvoimaisesti puhkeavien lakkojen vallankumouksellista merkitystä! Aivan niin, englantilainen porvarillis-liberaalisen lehden kirjeenvaihtaja teki karhunpalveluksen herroille Turateille ja kumpp. ja vahvasti mainiosti, miten oikeassa ovat toveri Bordiga ja hänen ystävänsä, „Neuvosto” lehden avustajat vaatiessaan, että Italian sosialistisen puolueen, jos se todella haluaa *kannattaa* III Internationalea, on saatettava herrat Turatit ja kumpp. häpeään, karkotettava nämä riveistään sekä muodostettava niin nimensä kuin tekojensakin puolesta kommunistiseksi puolueeksi.

IV

VAARIA JOHTOPÄÄTÖKSIA OIKEISTA PERUSAJATUKSISTA

Arvosteltuaan oikein herroja Turatia ja kumpp. toveri Bordiga ja hänen „vasemmistolaiset” ystävänsä tekevät kuitenkin sen väärän johtopäätöksen, että parlamenttiin osallistuminen on yleensä vahingollista. Italialaiset „vasemmistolaiset” eivät voi esittää kerrassaan mitään vakavia

todistusperusteita tämän kantansa puolustukseksi. He eivät kerta kaikkiaan tunne (tai eivät halua muistaa) niitä kansainvälisiä esikuvallisia tapauksia, jolloin porvarillisia parlamentteja on käytetty todella vallankumouksellisesti ja kommunistisesti ja jolloin niiden käytöstä on kiistämättä ollut hyötyä proletaarisen vallankumouksen valmistelulle. He eivät yksinkertaisesti jaksakaan käsittää „uutta” ja kirkuvat loputtomasti samaa toistaen parlamentarismien „vanhasta”, epäbolshevistisesta hyväksikäytöstä.

Juuri se onkin heidän perusvirheensä. Kommunismiin pitää tuoda kaikilla työsaaroilla eikä yksinomaan parlamenttityön alalla (mutta ilman pitkälistää, sitkeää ja ankaraa työtä se ei kykene tuomaan) periaatteellisesti uutta, mikä eroaisi perinpohjaisesti II Internationalen perinteistä (mutta samalla säilyttäisi ja kehittäisi edelleen sitä hyvää, mitä viimeksi mainittu on antanut).

Ottakaamme esimerkiksi vaikkapa lehdistötyö. Sanomalehtien, pikkukirjasten ja julisteiden avulla tehdään tarpeellista propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä. Maassa, joka on vähääkään sivistynyt, mikään joukkoliike ei voi tulla toimeen ilman lehdistöä. Ja vaikka huudettaisiin kuinka „johtajia” vastaan ja luvattaisiin pyhästi säilyttää joukot puhtaina johtajien vaikutukselta, niin sittenkin meidän on käytettävä tässä työssä porvarillisen sivistyneistön joukosta lähteneitä, sittenkään ei vapauduta siitä porvarillis-demokraattisesta, siitä „omistuksellisesta” ilmapiiristä ja miljööstä, missä tätä työtä tehdään kapitalismin aikana. Vaikka on kulunut kaksi ja puoli vuotta siitä, kun proletariaatti kukisti porvariston ja otti käsiinsä poliittisen vallan, näemme ympärillämme tämän ilmapiirin, tämän miljöön, jolle ovat ominaisia lukuisat porvarillis-demokraattiset (talonpoikain ja käsityöläisten) omistussuhteet.

Parlamentarismi on yksi toimintamuoto ja sanomalehtityö toinen. Sisältö voi kummassakin olla kommunistinen ja onkin oleva kommunistinen, jos kummankin alan työntekijät ovat oikeita kommunisteja, todellisia proletaarisen joukkopuolueen jäseniä. Mutta kummallakaan alalla ei voida — eikä yleensä millään työalalla kapitalismin aikana ja siirryttäessä kapitalismista sosialismiin voida — välttää niitä vaikeuksia, niitä omalaatuisia tehtäviä, mitkä proletariaatin pitää voittaa ja ratkaista voidakseen käyttää omiin tarkoituksiinsa porvarillisista piireistä lähtöisin olevia

henkilöitä, voittaakseen porvarillisen sivistyneistön ennakkoluulot ja vaikutuksen sekä heikentääkseen pikkuporvarillisen miljöön vastustusta (sekä sittemmin uudistaakseen tämän miljöön kokonaan).

Emmekö nähneet ennen vuosien 1914—1918 sotaa kaikissa maissa tavattoman runsaasti tapauksia, jolloin peräti „vasemmistolaiset” anarkistit, syndikalistit ynnä muut soimasivat parlamentarismia, pilkkasivat porvarillisesti rämettyneitä sosialistisia parlamentaarikkoja, ruoskivat heitä karrierismista j.n.e. y.m.s.—, mutta itse sanomalehtityön kautta ja toimimalla syndikaateissa (ammattiliitoissa) tekivät *juuri saman* porvarillisen karrieerin? Eivätkö herrat Jouhaux't ja Merrheimit ole tyypillisiä esimerkkejä, rajoituksemme vain Ranskaan?

Parlamenttitoiminnan „kieltäminen” onkin lapsellista juuri siksi, että aiotaan „ratkaista” näin „yksinkertaisella”, „helpolla” ja muka vallankumouksellisella tavalla niin vaikea tehtävä kuin on taistelu työväenliikkeen *sisällä* esiintyviä porvarillis-demokraattisia vaikutuksia vastaan, samalla kun todellisuudessa vain paetaan omaa varjoa, vain suljetaan silmät näkemästä vaikeuksia ja koetetaan selviytyä niistä pelkillä sanoilla. Mitä häikäilemättömin virkakiipeily, porvarillinen parlamenttipaikkojen hyväksikäyttö, huutava parlamenttitoiminnan reformistinen vääristely ja alhainen poroporvarillinen piintyneisyys — epäilemättä ne kaikki ovat niitä tavanomaisia ja vallitsevia piirteitä, joita kapitalismi synnyttää kaikkialla, työväenliikkeen sisälläkin eikä vain sen ulkopuolella. Mutta kapitalismi ja sen luoma porvarillinen miljöö (joka jopa porvariston kukistamisenkin jälkeen katoaa varsin hitaasti, sillä talonpoikaisto synnyttää lakkaamatta uutta porvaristoa) synnyttävät ehdottomasti kaikilla toiminnan- ja elämänaloilla olemukseltaan samanlaista, muodoltaan vain mitättömästi eroavaa porvarillista virkakiipeilyä, kansallista shovinismia, poroporvarillista rämettyneisyyttä j.n.e.

Pidätte itseänne „hirveän vallankumouksellisina”, kalliit boikotistit ja parlamenttitoiminnan vastustajat, mutta itse asiassa *olette säikähtäneet* verraten pieniä vaikeuksia taistelussa työväenliikkeessä esiintyvää porvarillista vaikutusta vastaan, vaikka voittonne, s.o. proletariaatin suorittama porvariston kukistaminen ja poliittisen vallan valtaaminen, lisäävät *näitä samoja* vaikeuksia vieläkin suuremmassa,

tavattoman suuressa määrässä. Olette säikähtäneet kuin lapset pikku vaikeutta, joka on edessänne tänään, ettekä käsitä, että huomenna ja ylihuomenna teidän pitää kuitenkin opetella ja oppia voittamaan nuo samat vaikeudet, mutta vielä paljon laajemmassa mitassa.

Neuvostovallan aikana sekä teidän että meidän proletaariseen puolueeseen soluttautuu vieläkin enemmän porvarillisen sivistyneistön keskuudesta lähteneitä henkilöitä. He soluttautuvat sekä Neuvostoihin, oikeuslaitokseen että hallintovirastoihin; kommunismia ei voida rakentaa muuten kuin siitä ihmisaineksesta, minkä kapitalismi on luonut, porvarillista sivistyneistöä ei voida karkottaa eikä hävittää, vaan se pitää voittaa, muovata, muokata uudelleen, uudelleenkasvattaa — samoin kuin tulee uudelleenkasvattaa pitkällisessä taistelussa, proletariaatin diktatuurin pohjalla itse proletaaritkin, jotka eivät vapaudu pikkuporvarillisista ennakkoluuloistaan heti, ihmeen kautta eivätkä jumalanäidin käskystä, tunnuksen, päätöslauselman tai asetuksen käskystä, vaan laajoihin joukkoihin juurtuneita pikkuporvarillisia vaikutuksia vastaan käytävän pitkällisen ja vaikean joukkotaistelun kulussa. Ne samat tehtävät, jotka parlamenttitoiminnan vastustaja sysää nyt niin ylpeästi, kopeasti, kevytmielisesti ja lapsekkaasti syrjään yhdellä käden liikkeellä, *ne samat* tehtävät nousevat Neuvostoval- lan aikana uudelleen esiin Neuvostojen *sisällä*, neuvostollisen hallintokoneiston *sisällä*, Neuvostomaan „oikeudenpuolustajain” keskuudessa (Venäjällä olemme hävittäneet porvarillisen asianajajakunnan ja olemme tehneet siinä oikein, mutta se herää meillä uudelleen henkiin „neuvostolisten” „oikeudenpuolustajain”¹⁹ kyltin suojassa). Näemme, että neuvostoinsinöörien ja -opettajien keskuudessa sekä neuvostotehtaiden etuoikeutettujen, s.o. korkean ammattitaidon omaavien ja parhaiten palkattujen, *työläisten* keskuudessa versoo alituisen poikkeuksetta *kaikkia* porvarilliselle parlamentarismille ominaisia kielteisiä piirteitä, ja me voitamme tuon pahan — vähitellen — vain käymällä jatkuvaa, väsymätöntä, aikaavaativaa ja sitkeää taistelua proletaarisen järjestyneisyyden ja kurin puolesta.

Tietysti porvariston valtakaudella on erittäin „vaikea” voittaa porvarilliset tottumukset omassa puolueessa, s.o. työväenpuolueessa: on „vaikea” karkottaa puolueesta parlamentaarikkojohtajia, joihin on totuttu ja jotka ovat

auttamattomasti porvarillisten ennakkoluulojen turmele-
mia, on „vaikea” saada noudattamaan proletaarista kuria
ehdottoman välttämätön (tietty, vaikkapa kovin rajoitettu-
kin) määrä porvaristosta lähtöisin olevia henkilöitä, on
„vaikea” muodostaa täysin työväenluokan arvoa vastaava
kommunistinen edustajaryhmä porvarillisessa parlamen-
tissa, on „vaikea” päästä siihen, etteivät kommunistiset
parlamenttiedustajat harjoittaisi porvarillis-parlamentaa-
rista nappikauppaa, vaan tekisivät tuiki tarpeellista propa-
ganda-, agitaatio- ja organisaatiotyötä joukkojen keskuu-
dessa. Kaikki se on tietysti „vaikeaa”, se on sanomattakin
selvää, se oli vaikeaa Venäjällä ja se on vielä paljon vai-
keampaa Länsi-Euroopassa ja Amerikassa, missä porvaristo
on paljon voimakkaampi ja porvarillis-demokraattiset
perinteet j.n.e. ovat lujemmassa.

Mutta kaikki nämä „vaikeudet” ovat vain lastenleikkiä
niihin aivan *samanlaisiin* tehtäviin verraten, jotka prole-
tariaatin on kuitenkin ehdottomasti ratkaistava voittaak-
seen niin proletaarisen vallankumouksen aikana kuin myös
proletariaatin valtaantumisen jälkeen. *Näihin*, todella jättiläis-
mäisiin tehtäviin verrattuna, kun proletariaatin diktatuurin
aikana on uudestikasvatettava miljoonat talonpojat ja
pienyrittäjät, sadat tuhannet toimenhaltijat, virkamiehet,
porvarilliset intelligentit, alistettava kaikki heidät proletaa-
risen valtion ja proletariaatin johdon alaisiksi, voitettava
heidän porvarilliset tottumuksensa ja perinnäistapansa,—
näihin jättiläismäisiin tehtäviin verrattuna on suorastaan
helppoa muodostaa porvariston valtakaudella, porvarilli-
sessa parlamentissa, todella proletaarisen puolueen todella
kommunistinen edustajaryhmä.

Elleivät toverit „vasemmistolaiset” ja parlamenttitoimin-
nan vastustajat opi nyt voittamaan edes näin pientä vai-
keutta, niin voidaan sanoa täydellä varmuudella, että he
joko osoittautuvat kykenemättömiksi toteuttamaan prole-
tariaatin diktaturia eivätkä pysty laajassa mitassa alista-
maan eivätkä uudestimuokkaamaan porvarillisia intelli-
genttejä ja porvarillisia laitoksia tahi heidän on pakko
hankkia pikaista hätäopetusta, ja moisella kiirehtimisellä
he vahingoittavat tavattoman suuresti proletariaatin asiaa,
tekevät tavallista enemmän virheitä, osoittavat keskinker-
taista suurempaa heikkoutta ja taitamattomuutta ja niin
edelleen ja muuta sellaista.

Niin kauan kuin porvaristo on kukistamatta, niin kauan kuin pientalous ja pien-tavaratuotanto eivät ole kadonneet lopullisesti, niin kauan porvarilliset olot, yksityisomistukselliset tottumukset ja poroporvarilliset perinnäistavat tulevat haittaamaan proletariaatin toimintaa työväenliikkeessä, niin ulkoa kuin sisältäkin käsin, ei ainoastaan yhdellä toiminta-alalla, parlamenttitoiminnan alalla, vaan kiertämättä kaikilla yhteiskunnallisen toiminnan aloilla, poikkeuksetta kaikilla poliittisen ja kulttuurityön vainioilla. Ja mitä pahin virhe, josta sittemmin joudutaan väistämättä maksamaan, on se, jos yritetään päästä eroon, olla ottamatta huomioon *yhtä* „vastenmielistä” tehtävää tai jollakin yhdellä työalalla esiintyviä vaikeuksia. Pitää opetella ja oppia toimimaan poikkeuksetta kaikilla työ- ja toiminta-aloilla, voittamaan kaikki vaikeudet sekä kaikki porvarilliset tavat, tottumukset ja perinnäistavat kaikilla aloilla. Kysymyksen asettaminen jotenkin toisin olisi suorastaan kevytmielistä ja lapsellista.

12. V. 1920.

V

Tämän kirjan venäjänkielisessä painoksessa en valaissut aivan oikein Hollannin kommunistisen puolueen menettelyä kokonaisuudessaan kansainvälisen vallankumouksellisen politiikan alalla. Siksi käytän hyväkseni tarjoutunutta tilaisuutta julkaistakseni alempana esitetyn hollantilaisten toveriemme kirjeen tästä kysymyksestä ja korjatakseni samalla venäjänkielisessä tekstissä käyttämäni sanonnan „hollantilaiset tribuunalaiset” korvaamalla sen sanoilla „eräät Hollannin kommunistisen puolueen jäsenet”.

N. Lenin

WIJNKOOPIN KIRJE

Moskova, kesäkuun 30 p:nä 1920.

Kallis toveri Lenin,

Hyväntahtoisuutenne ansiosta meillä, Kominternin II kongressiin osallistuvan Hollannin edustajiston jäsenillä, oli mahdollisuus tutustua kirjanne „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissa” käännökseen ennen sen julkaisemista Länsi-Euroopan kielillä. Tässä

kirjassanne Te korostatte monta kertaa, että ette hyväksy Hollannin kommunistisen puolueen eräiden jäsenten menettelyä kansainvälisen politiikan alalla.

Meidän on kuitenkin protestoitava sitä vastaan, että Te panette vastuun heidän teoistaan kommunistisen puolueen kannettavaksi. Se on äärimmäisen epätarkkaa. Enemmänkin, se on epäoikeudenmukaista, sillä nuo Hollannin kommunistisen puolueen jäsenet osallistuvat perin vähän tai eivät osallistu lainkaan puolueemme jokapäiväiseen työhön; niin ikään he koettavat suoranaisesti tai välillisesti viedä kommunistisessa puolueessa läpi oppositiohenkisiä tunnuksia, joita vastaan Hollannin kommunistinen puolue ja kaikki sen elimet ovat taistelleet ja taistelevat tänäkin päivänä mitä tarmokkaimmin.

Veljellisin terveisin
(Hollannin edustajiston nimessä)

D. J. Wijnkoop
